

Pihtiputaan kunnan toimintakertomus vuodelta 2024

SISÄLLYSLUETTELO

1. Toimintakertomus	4
1.1 Kunnanjohtajan katsaus	4
1.2 Kunnan hallinto	6
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.3.1 Tuotto- ja kulurakenne	6
1.3.2 Verotulot	7
1.3.3 Valtionosuudet	8
1.3.4 Lainamäärä	9
1.4 Pihtiputaan kunnan strategia	10
1.4.1 Kuntalain 37 § mukaiset määrittelyt	12
1.5 Konsernitavoitteet ja sisäisen tarkastuksen lausunto	17
1.5.1 Konsernihallinto – kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja	17
1.5.2 Kunnan yleiset konsernitavoitteet	17
1.5.3 Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy	17
1.5.4 Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy	18
1.5.5 Kiinteistö Oy Putaanportti	18
1.5.6 Kiinteistö Oy Niemenharju	18
1.5.7 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä	19
1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	20
1.6.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen	21
1.6.2 Toiminnan rahoitus	26
1.6.3 Kokonaistulot ja -menot	29
1.6.4 Rahoitusasema ja sen muutokset	30
1.6.5 Tase	31
1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous	36
1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	36
1.7.2 Konsernitulos	37
1.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut	38
1.7.4 Konsernin rahoituslaskelma	41
1.8 Tilikauden tuloksen käsittely	42
2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN	43
2.1 Kunnanhallituksen toimiala	43
2.1.1 Tilintarkastus	46
2.1.2 Yleishallinnon toimielimet	47
2.1.3 Tukipalvelut	47
2.1.4 Elinkeino ja maataloustoimi	49
2.2 Sivistystoimen toimiala	54
2.2.1 Varhaiskasvatus	60
2.2.2 Opetustoimi	65
2.2.3 Opistot	71
2.2.4 Aluekirjasto	76
2.2.5 Hyvinvointi, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi	80
2.3 Teknisentoimen toimiala	85
2.3.1 Toimialan toiminnan katsaus sekä talouden toteuma	85
2.3.2 Toimialan riskien realisoituminen	85
2.3.3 Toimialan tavoitteiden toteutuminen	85
2.3.4 Yhdyskuntatekniset palvelut	94
2.3.5 Kiinteistöpalvelut / Rakennukset	97
2.3.6 Ruoka- ja puhtauspalvelut	98
2.3.7 Maankäyttö	101
2.3.8 Teknisentoimen omat investoinnit	104
2.4 Ympäristölautakunta	109

		3
2.4.1	Yleistä	109
2.4.2	Toimintakatsaus	109
2.4.3	Rakennusvalvonta	109
2.4.4	Ympäristösuojelu	111
2.4.5	Ympäristöterveysvalvonta	113
2.4.6	Eläinlääkintä	114
2.4.7	Eläinsuojelu.....	115
2.5	Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	117
2.6	Investointiosan toteutuminen	120
3	TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT	127
4	TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS	141
5	TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ.....	142

1. Toimintakertomus

1.1 Kunnanjohtajan katsaus

Keski-Suomen hyvinvointialue julkaisi helmikuussa 2024 merkittäviä heikennyksiä paikkakunnan palvelutasoon sisältävän palveluverkkoselvityksen. Toteutuessaan selvitys olisi tarkoittanut sitä, ettei paikkakunnalla olisi ollut terveysasemaa. Paikkakunnalla tehtiin kuitenkin aktiivista ja vaikuttavaa edunvalvontatyötä ja olemassa olevat terveydenhuollon palvelut saatiin turvattua toistaiseksi.

Kuntien palvelutuotannon osalta viimeisen vuoden merkittävin valtakunnallinen uudistus oli työvoimapalveluiden siirtyminen valtiolta kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa. Uudistusta valmisteltiin aktiivisesti vuoden 2024 aikana. Pihtiputaan kunta kuuluu Pohjoisen Keski-Suomen työllisyysalueeseen, jossa vastuukuntana toimii Äänekosken kaupunki. Pitkän palveluiden keskittämiskäytännön jälkeen uudistus palauttaa työvoimapalvelut omalla paikkakunnallamme tuotetuksi lähipalveluksi.

Koko Suomen osalta kuntatalouden tila heikkeni vuonna 2024, mutta vähemmän kuin pelättiin. Näyttääkin siltä, että kunnat ovat onnistuneet sopeutustoimissaan. Tiedot käyvät ilmi kuntatalouden tilaa arvioivasta Kuntaliiton tilinpäätösanalyysistä vuodelta 2024. Kuntatalouden rahavirta jäi positiivisesta tuloksesta huolimatta alijäämäiseksi. Toiminnan ja investointien rahaviralla mitattuna kuntatalous oli -470 miljoonaa euroa alijäämäinen.

Kuntien investoinnit pysyivät korkealla tasolla ollen 4,8 miljardia euroa vuonna 2024. Rahavirta oli negatiivinen, koska käyttötulot eivät riittäneet kaikkien investointien rahoittamiseen. Suomen kunnat velkaantuivat lisää 720 miljoonalla eurolla. Lainakanta kääntyi välivuosien jälkeen kasvuun.

Kertaluonteiset myynnit paransivat tilikauden kuntien tulosta selvästi. Kuntien yhteenlaskettu tulos oli 100 miljoonaa euroa vuonna 2024. Tulos oli positiivinen 203 kunnassa ja negatiivinen 80 kunnassa. Energiayhtiöiden osuuksien myynti Mikkelissä, vesilaitoksen yhtiöittäminen Tampereella sekä Helsingin ja Espoon positiiviset tulokset kattoivat koko maan tuloksesta yli 70 prosenttia.

Pihtiputaan kunnassa valtionosuudet pienenevät vuoteen 2023 verrattuna noin miljoonalla eurolla. Tästä syystä kunnassamme tehtiin kevään 2024 aikana talouden tasapainottamisohjelma. Vuoden 2024 aikana julkaistiin myös selvitysmiesten esitys tulevasta valtionosuus uudistuksesta. Vaikka kuntakohtaisia ennakkolaskelmia uudistuksesta ei julkaistu, voi uudistukseen tutustumalla päätellä Pihtiputaan kunnan kaltaisten kuntien olevan esitetystä uudistuksesta menettäjiä joukossa. Selvitysmiesten esitystä ei ole kuitenkaan toistaiseksi edistetty hallituksen toimesta.

Pihtiputaan kunnassa tilikauden tulos oli 422 267,04 €. Verotulot ylittivät budjetoidun määrän 450 385,00 € ja samanaikaisesti valtionosuudet alittivat budjetoidun määrän 111 295,00 €. Toimintamenot alittivat 1 036 845 € budjetoitua pienemmät ja toimintatuotot 288 711,84 € budjetoitua suuremmat. Yhteenvetona odotettua paremmasta tuloksesta voi todeta, että kaikki merkittävät kustannuserät alitettiin ja verotulot kasvoivat ennakkoidusta.

Pihtiputaan kunnan pitkäaikainen lainakanta oli vuodenvaihteessa 10 910 899 €. Pitkäaikaisten lainojen määrä väheni noin 1 260 084 € ja kunnan taseen edellisten tilikausien ylijäämää on vuoden 2024 jälkeen 8 557 509,42 €. Kunnan sijoitusvarallisuuden markkina-arvo oli vuodenvaihteessa 6 576 277 €, mikä on 332 462 € enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

Keski-Suomen maakunta menettää pitkällä aikavälillä edelleen väestöään maakuntakeskusta ja sen lähiympäristöä lukuun ottamatta. Pihtiputaan kunnan asukasluku oli vuodenvaihteessa Keski-Suomen liiton ylläpitämän seurannan mukaan 3692 henkeä, jossa vähennystä edelliseen vuoteen oli 47 henkeä. Väestö väheni yhdellä henkilöllä enemmän kuin edellisellä vuotena. Lasten määrä on vähentynyt viime vuosien aikana niin paikallisesti kuin kansallisestikin. Pihtiputaan väestön vähenemistä vuonna 2024 selittää eniten se, että kuolleita oli 34 henkeä enemmän kuin syntyneitä. Väkilukua alensi myös 16 hengen maan sisäinen muuttotappio. Maan rajojen ulkopuolelta muuttovoittoa paikkakunnalle saatiin 3 henkeä. Väestömuutoksen osatekijöistä rajojen ulkopuolelta tuleva muuttovoitto pieneni, mutta muut osatekijät toteutuivat edellistä vuotta myönteisemmin.

Vuoden 2024 lopussa Pihtiputaan työttömyysaste oli 12,4 %. Vertailutietona todettakoon, että koko Keski-Suomen työttömyys oli viime vuoden vaihteessa 14,5 %.

Pihtiputaan kunta on tehnyt kaavoituksen aloituspäätöksen viidestä erillisestä tuulivoimayleiskaavasta. Maakuntakaavan ohjausvaikutus tuulivoimatuotantoon on merkittävä, koska pelkästään kunnan omilla yleiskaavoilla voidaan toteuttaa enintään yhdeksän myllyn tuulivoimapuistojä. Keski-Suomen maakuntakaavassa Pihtiputaalta on mukana kolme seudullisen mittaluokan tuulivoima-aluetta. Luontoon ja sosiaaliseen kestävyyteen liittyvien haasteiden lisäksi alan nopeaa kehittymistä paikkakunnalla jarruttaa sähkönsiirtokapasiteetin puute. Sama siirtokapasiteetin puute on tällä hetkellä este myös teollisen mittakaavan aurinkovoimapuistojen kehittämislle. Kunnassa on aloitettu 3K Vihreän siirtymän esiselvityshankkeen myötä työ energiaa jalostavan teollisuuden edellytyksien selvittämiseksi paikkakunnalla.

Ari Kinnunen, kunnanjohtaja

1.2 Kunnan hallinto

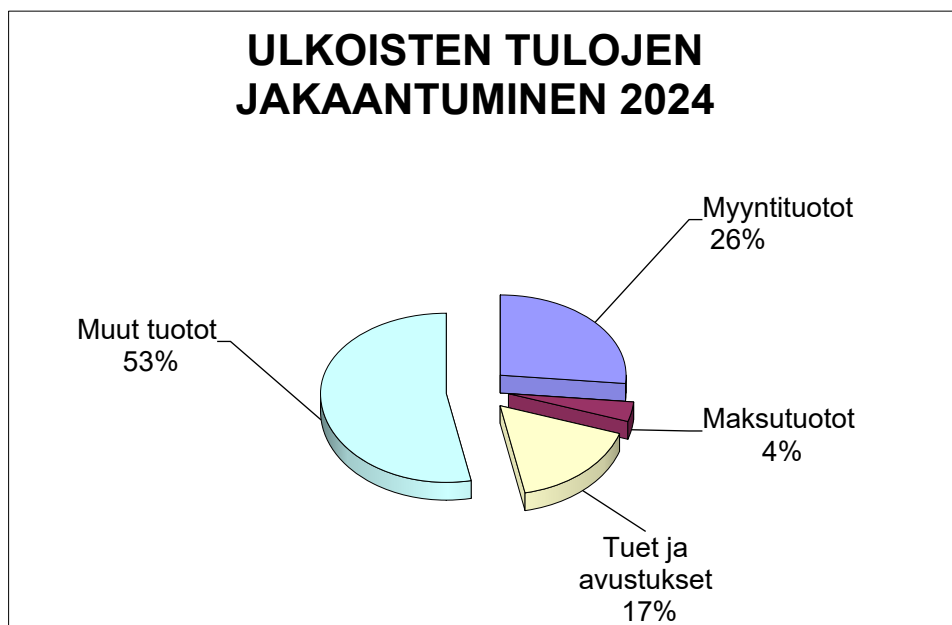
Pihtiputaan kunnan operatiivisesta toiminnasta vastaavat kunnanhallitus, sivistys- ja hyvinvointilautakunta ja tekninen lautakunta. Lautakunnissa on 7 jäsentä. Ympäristölautakunnassa on edustus kaikista Pohjoisen Keski-Suomen Ympäristötoimen alueen kahdeksasta kunnasta.

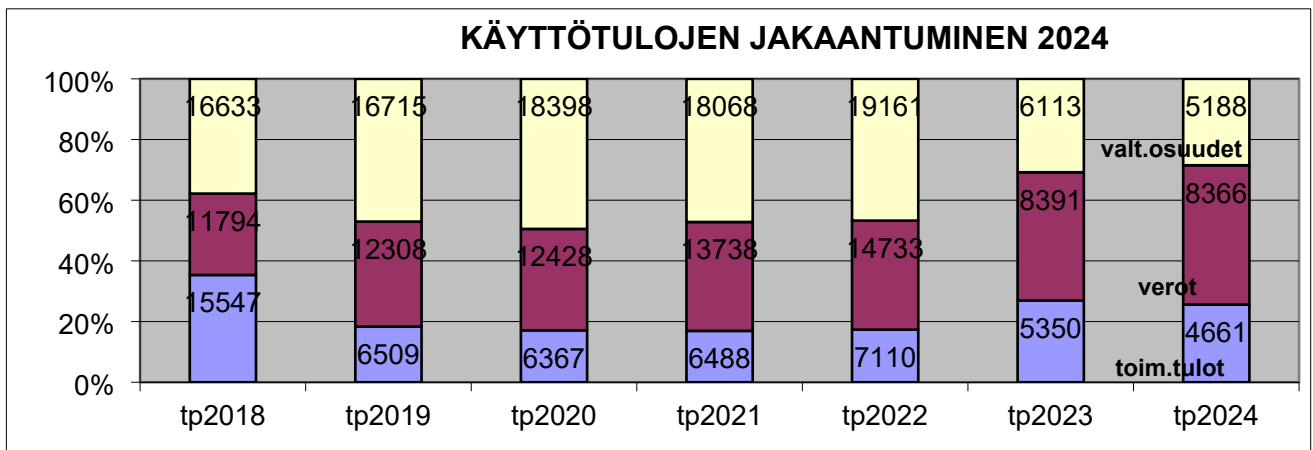
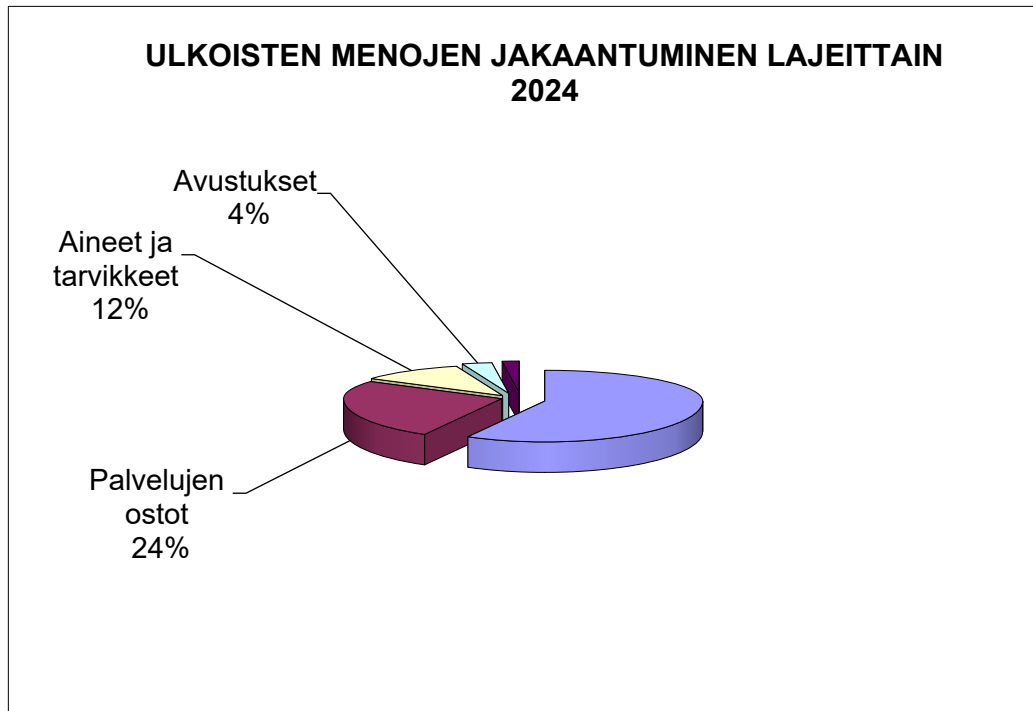
1.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Toimintavuoden tilikauden tulos on 348 448,44 €. Poistoeron muutoksen (74 018,60 €) jälkeen tilikauden ylijäämä on 422 467,04 €. Tilikauden aikana määrärahoihin ei tehty merkittäviä muutoksia.

1.3.1 Tuotto- ja kulurakenne

Pihtiputaalla vuoden 2024 toimintatuottojen osuus kaikista käyttötuloista olivat 25,6 %. Edellisenä vuotena vastaava osuus oli 26,9 %

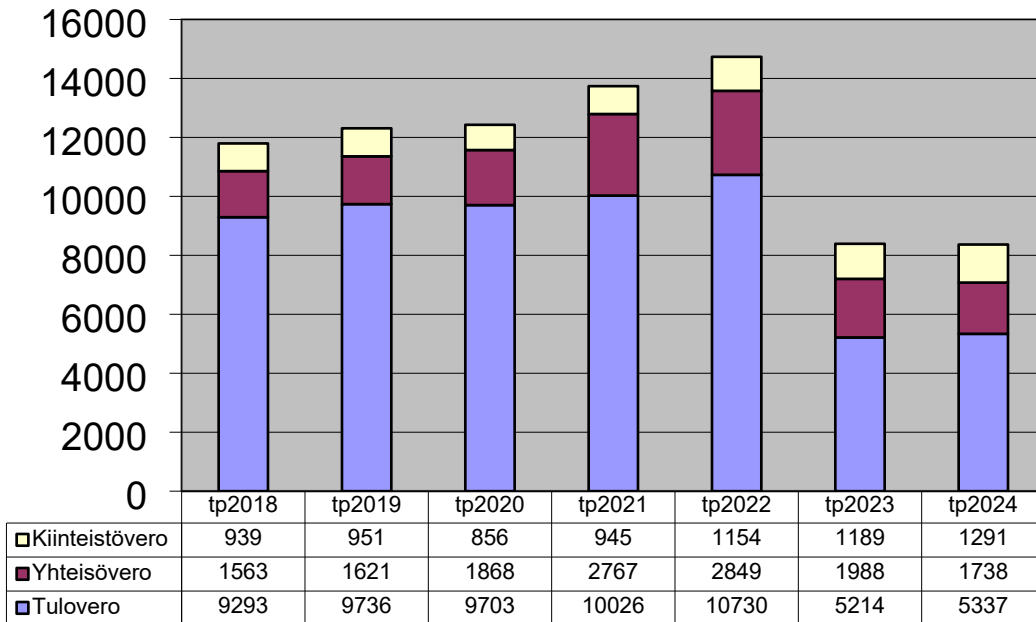

1.3.2 Verotulot

Tuloveroprosentti oli 8,4 %. Vahvistetut kiinteistöveroprosentit olivat: yleinen 0,93 %, vakituiset asunnot 0,60 % ja muut kuin vakituiset asunnot 1,10 %. Yleishyödyllisten yhteisöjen kiinteistöveroprosentti oli 0,00. Voimalaitosten veroprosentti on 3,10 %.

Verotulot kasvoivat talousarvioon nähden 450 385,00 € mutta vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 25.000 €. Väheneminen johtui Yhteisöverotuottojen alenemisesta.

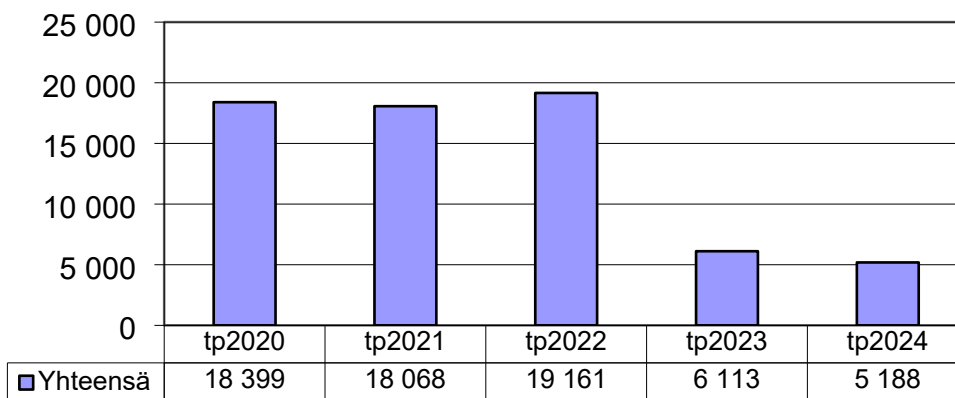
VEROTULOJEN KEHITYS 2018-2024

1.3.3 Valtionosuudet

Valtionosuudet toteutuivat lähes talousarvion mukaisesti. Vähentämisestä talousarviossa arvioituun oli 111 295 €. Valtionosuudet vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna 925.000 €. Vähentäminen johtui hyvinvointialueuudistuksesta ja sen rahoituksesta.

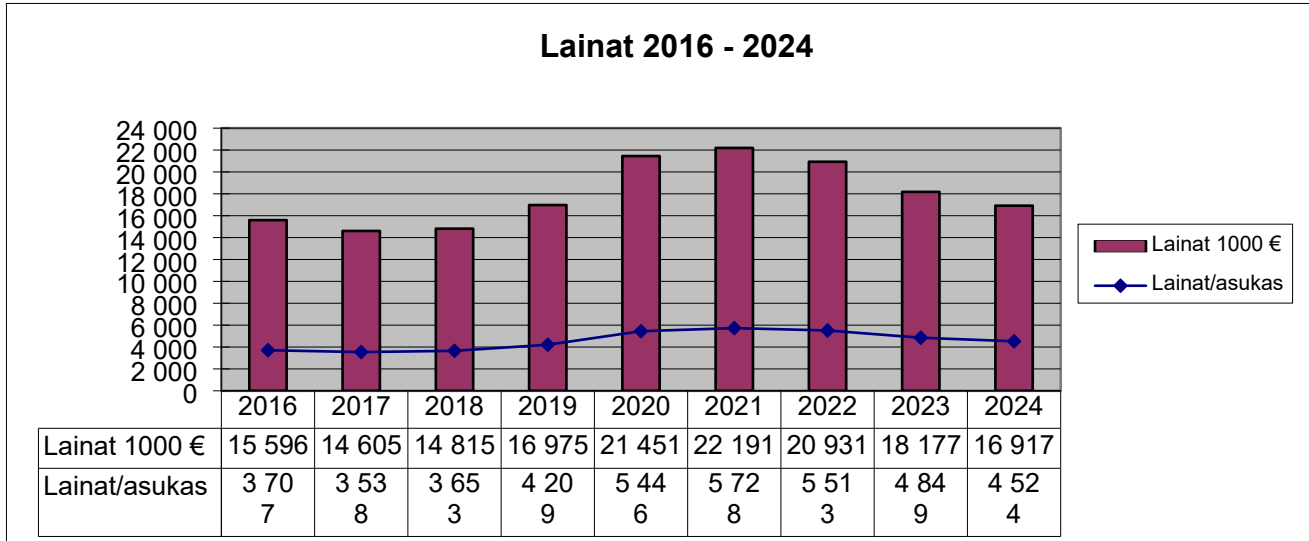
VALTIONOSUUDET 2020-2024 €

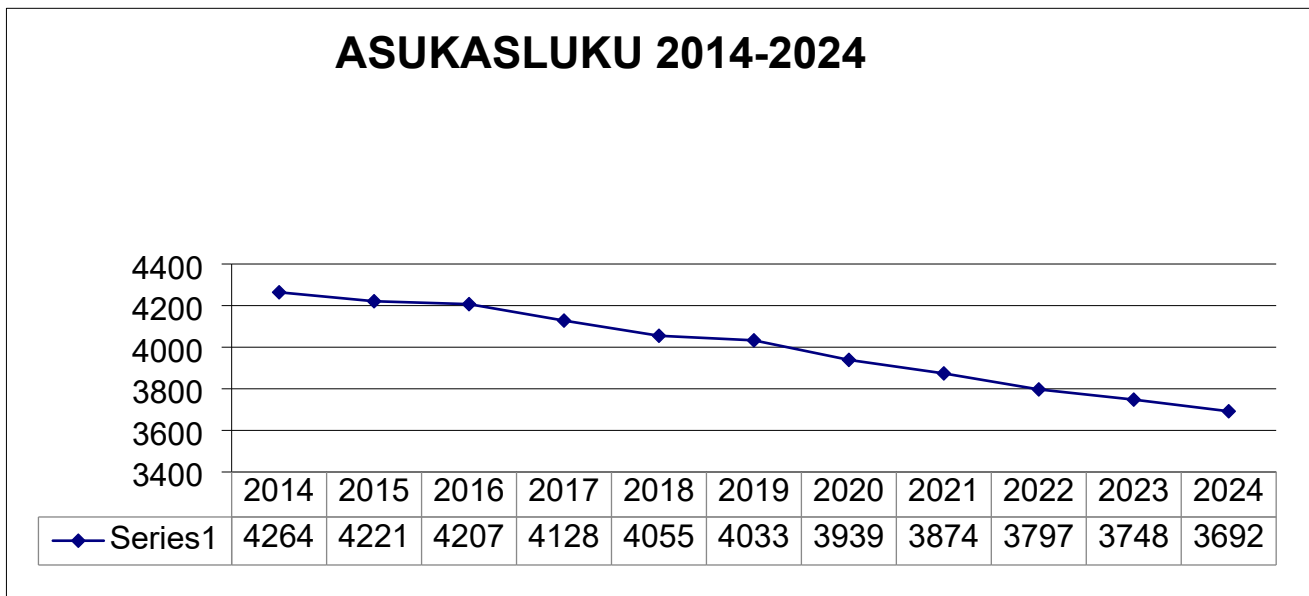
1.3.4 Lainamäärä

Pitkäaikaisia lainoja ei otettu vuoden 2024 aikana. Sijoituksia ei kotiutettu vuoden 2024 aikana. Lainojen määrä per asukas 31.12.2024 oli 4 524 €, jossa on vähennystä edelliseen vuoteen 325 € per asukas. Lainakanta kokonaisuudessaan pieneni 1,3 milj. €.

Alla olevassa kuviossa lainakantaan on laskettu kunnan sekä lyhyt- että pitkäaikaiset lainat eri rahoituslaitoksilta. Tässä laskelmassa ei ole huomioitu konsernilainoja.

Pihtiputaan kunnan asukasmäärä on ollut vähenevä. Väestörekisterikeskuksen tilaston mukaan vuoden 2024 lopussa asukasmäärä oli 3692 (-56). Edeltävän 10 vuoden aikana väestö on vähentynyt 665 hengellä.

1.4 Pihtiputaan kunnan strategia

Pihtiputaalainen yhteistyö ja yhteisöllisyys on tuntuva, syvää, aitoa.

TEKEMISEN MEININKI

on sitä, että tuloksien eteen tehdään töitä.

Mennään rohkeasti eteenpäin, kuten mummo lumessa.

Ollaan askel tai kaksi edellä aikaamme.

TEEMME ASIAT HELPOIKSI

tarkoittaa selkeää viestintää sekä joustavia ja nopeita prosesseja.

PILKETTÄ SILMÄKULMASSA

Meillä on eväät kohtaamisiin ja välittämiseen sekä positiiviseen ja poikkeavaan viestintään.

Meillä on myös hyvä työyhteisö, jossa saa iloita ja on tilaa huumorille.

Strategian toteuttamisesta vastaa koko kuntakonsernin päättäjät ja henkilöstö kunnanjohtajan johdolla.

Kunnan missio eli kunnan tehtävä: Yhdessä tekemistä, hyvinvointia ja elinvoimaa - keihäänkärkenä kestävä kehitys

Visio (eli mitä haluamme olla tulevaisuudessa)

Koti ja sydän Pihtiputaalla - elämän ainekset kohillaan

PAINOPISTEALUEET VALTUUSTOKAUDELLE 2021-2025

UUDISTUVA PIHTIPUDAS

Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä sekä luomme uutta elinvoimaa.

1. Luomme uuden organisaatio- ja toimintamallin ja otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan toiminnassa ja taloudessa
2. Vahvistamme viestintää ja parannamme pihtiputtaalaista tunnettavuutta ja identiteettiä
3. hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita sekä tapahtumia vetovoimatekijöinä.

4. edistämme hyvinvointia ja terveyttä sekä vaikutamme hyvinvointialueen palveluihin saavutettavuuteen
5. korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä

Toteutetut toimenpiteet vuonna 2024:

- Kärkitapahtumien markkinointia tuettu kunnanhallituksen avustuksella
- Sääntöjä ja ohjeita päivitetty uuden organisaation mukaiseksi
- Aloitettu sote-kiinteistöjen yhtiöittämisprosessi
- Visit Pihtipudas -sivut
- Sosionomikoulutus Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa
- Siirrettävä esiintymislava
- Myötävaikutettiin hyvinvointialueen palvelujen säilymiseen paikkakunnalla
- Tapahtuma kesäasukkaille
- Tuettiin henkilöstön hyvinvointia E-passilla
- Asumisen uudet tuulet -hanke

YRITTÄJIEN PIHTIPUDAS

Olemme vastuullinen, kehittyvä ja yrittäjäystävällinen kunta

1. Mahdollistamme uusien työpaikkojen syntymisen ja työvoiman saatavuuden
2. Tuemme yrittäjyyttä maankäytöllä, infralla ja yrityspalveluilla
3. Pidämme tiivistä yhteyttä yrittäjiin ja yritysilmapiirimme on kannustava
4. Kuntahankintamme tulevat paikallista yrittäjyyttä
5. Tarjoamme yrittäjyyskasvatusta lapsille ja nuorille

Toteutetut toimenpiteet vuonna 2024:

- Yrittäjien ja kunnan tiivis yhteydenpito elinvoimayksikön kautta
- Yritysten ja lukion välistä yhteistyötä parannettu, myös yrityskylä-konsepti edelleen käytössä peruskoululaisille
- Edistettiin viiden tuulivoimahankkeen YVA-prosessia ja kaavoja
- Rupon teollisuusalueen asemakaavan muutosprosessi aloitettu
- Arvolan teollisuusalueen asemakaavan kaavaluonnos ja infrastruktuurin rakentaminen
- HUBteen toiminta ja HUBteen kautta järjestetyt yrityssparraukset
- Vaikutettiin alueelliseen koulutustarjontaan
- Tuuli- ja aurinkovoimakoulutus
- Valmisteltiin Climeconin hallin laajennusta
- Käynnistettiin VT4 Matkailuympäristön kehittämishanke
- Elinvoimayksikköön rekrytoitiin uusi elinvoimapäällikkö
- Haettiin rahoitusta FutureRoots -hankkeeseen. Hankkeella edistetään nuorten digiyrittäjyyttä seudullisesti.

KESTÄVÄN KEHITYKSEN PIHTIPUDAS

Edistämme kestävää kehitystä niin taloudellisesti, kulttuurisesti, sosiaalisesti kuin ekologisestikin.

1. Hyödynnämme uusiutuvaa energiaa
2. Edistämme nelostien kehittämistä
3. Viemme eteenpäin luontomatkailua ja siihen pohjautuvia elinkeinoja
4. Mahdollistamme järvenranta-asumisen luontoarvot huomioiden

5. Olemme Keski-Suomen johtava maatalouspitäjä ja suosimme lähiruokaa

Toteutetut toimenpiteet vuonna 2024:

- Ilmastosuunnitelman laatiminen hankerahoituksella jatkuu
- 3 K Vihreän siirtymän esiselvityshanke päätökseen
- Kunnassa käynnissä 5 tuulivoimahanketta, mutta maakuntakaavassa pihtiputaalaisia tuulivoima-alueita on 3.
- Selvitettiin mahdollisuuksia aurinkoenergiashankkeille
- Käynnistettiin biokaasuun liittyvät selvitykset
- Käynnistettiin VT4 Matkailuympäristön kehittämishanke
- Myötävaikutettiin sähköautojen latauspisteiden määrän kasvuun
- Osallistuttiin Nelostie ry:n toimintaan
- Viimeisteltiin Suurijärven luontoreitistö
- Heinäjoen luontoreitin kunnossapito siirtyi kunnalle
- Kiirehdyttiin ranta-alueiden kaavoittamista
- Järjestettiin elinkeinoneuvontaa ja edistettiin sukupolven vaihdoksia maataloilla
- Haettiin rahoitus Ilosjoen kalasataman kehittämiseen
- Suosittiin lähiruokaa kunnan järjestämissä edustustilaisuuksissa

STRATEGIAN SEURANTA JA ARVIOINTI

Strategian toteuttaminen, seuranta ja arviointi on osa kunnan talousarvio- ja tilinpäätösprosesseja:

- Talousarvio perustuu valtuuston hyväksymään strategiaan.
- Talousarviossa asetetaan strategisista tavoitteista johdettuja toimenpiteitä ja mittareita, jotka vastuutetaan avainhenkilöille.
- Osavuosi- ja tilinpäätösraportoinnissa seurataan toimenpiteiden toteutumista mittareiden pohjalta.
- Arviointikertomuksessa raportoidaan kunnan tavoitteiden ja strategian toteutumista.
- Kunnan strategian toteutumista arvioidaan kyselyllä osana valtuustotyöskentelyn väliarviointia vuonna 2024 ja koko valtuustokauden työskentelyn arviointia vuonna 2025.

1.4.1 Kuntalain 37 § mukaiset määrittelyt

Kuntastrategian tulee perustua arvioon kunnan nykytilanteesta sekä tulevista toimintaympäristön muutoksista ja niiden vaikutuksista kunnan tehtävien toteuttamiseen. Kuntastrategiassa tulee määritellä myös sen toteutumisen arviointi ja seuranta. Kuntastrategian ottamisesta huomioon kunnan talousarvion ja -suunnitelman laatimisessa säädetään 110 §:ssä. Kuntastrategia tarkistetaan vähintään kerran valtuuston toimikaudessa. Uusi kuntastrategia on vahvistettu marraskuun 2021 valtuustossa. Strategian mukaan kuntaan luodaan uusi organisaatiomalli hyvinvointialueuudistuksen jälkeistä aikaa varten.

Palveluiden järjestäminen ja tuottaminen

Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut

Kunta järjestää laissa säädetyt palvelut.

Varhaiskasvatuspalvelut

Kunnan varhaiskasvatuspalvelut tuotetaan pääosin omana toimintana päiväkodeissa sekä ryhmäpäiväkodeissa.

Perusopetus

Kunnassa järjestetään perusopetusta 0-9 luokkien oppilaille. Esikoulu toimii samassa yhteydessä kun muut luokat.

Lukio

Lukio on Pihtiputaalla erittäin korkeatasoinen. Sinne hakeudutaan opiskelemaan myös muualta Suomesta. Vetovoimaisuutta lisätään erikoistumisella. Pihtiputaalla on yleislinjan lisäksi lentopallo-, hiihto-, musiikki- ja johtajalinja sekä keihäslinja. Koulussa satsataan myös hyvään ilmapiiriin ja keskinäiseen yhteistyöhön hyvinvoinnin varmistamiseksi.

Vapaa-ajanpalvelut

Kunnassa on laadukkaat kirjasto-, liikunta- ja nuorisotilat. Harrastusmahdollisuuksiin satsataan. Kunnassa on useita liikuntasaleja, ja urheilukenttä on hyvätasoinen. Talviurheilun kehittämiseen ollaan panostamassa. Kunnan alueella on paljon luontoreittejä.

Tekniset palvelut

Tekniset palvelut tuotettiin tilikaudella itse.

Sosiaali- ja terveystyöpalvelut

Vuodesta 2023 eteenpäin palvelut järjestää Keski-Suomen hyvinvointialue.

Kunnan tehtäviä koskevassa laissa säädetty palvelutavoitteet

Oman toiminnan tavoitteet

Kunnan palvelut tuotetaan lakien edellyttämällä tavalla. Taloudellisen tilanteen kohentuessa voidaan palvelujen laatutasoa nostaa kokonaistaloudellisuus huomioiden.

Omistajapolitiikka

Kuntakonserniin kuuluvat Kiinteistö Oy Pihtiputaan Vuokra-Asunnot, Kiinteistö Oy Putaanportti, Kiinteistö Oy Niemenharju sekä Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy. Kunta on osakkaana Keski-Suomen Verkkoholding Oy:ssä.

Kunnan hyvinvoinnin edistäminen

Kaikenikäisillä kuntalaisilla on Pihtiputaalla mahdollisuus hyvään elämään turvallisessa ja luonnonmukaisessa ympäristössä, laadukkaiden palveluiden äärellä.

Kunta laatii hyvinvointikertomuksensa yhdessä Viitasaaren kanssa.

Hyvinvoinnin osalta on vahvistettu kolmea painopistealuetta:

1. Asukkaiden omaehtoisen terveyden edistämisen vahvistaminen. Kunta panostaa kuntalaisten hyvinvoinnin omaehtoisen toiminnan tukemiseen. Asukkaille tarjotaan monipuoliset liikunta- ja kokoontumispaikat sekä tarvittava ohjaus taloudellisten resurssien rajoissa. Kunta satsaa hyvinvoinnin aktiiviseen tukemiseen. Kunta edistää yksittäisten kuntalaisten, seurojen, järjestöjen ja yhdistysten toimintaa kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi. Kunta satsaa myös tiedottamisen kautta hyvinvoinnista huolehtimiseen. Kunta panostaa kuntalaisten yhteisöllisyyden kasvuun ja toisten asukkaiden huomioimisen ja kunnioittamisen lisäämiseen.
2. Varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy. Kunnan järjestämät ja tuottamat palvelut ovat ennaltaehkäiseviä ja asukkaiden arjen toimintoja tukevia. Kunnassa lisätään kykyä,

uskallusta, halua sekä käytäntöjä puuttua varhain ongelmakohtiin sekä ennaltaehkäistä niiden syntyä. Tämän tehtävän täyttämiseksi asetetaan tavoitteet sekä toimialoittain että toimintojen kesken.

3. Työllisyyden lisääminen ja syrjäytymisen ehkäisy. Työllisyys on tärkeä hyvinvoinnin edistäjä. Kunta tekee toimenpiteitä työllisyyden parantamiseksi ja syrjäytymisen ehkäisemiseksi.

Elinvoima

Elinympäristön ja alueen elinvoiman kehittäminen

Elinvoiman kehittämisen kannalta tärkeimpiä toimenpiteitä on saada myönteinen vire, tekojen kautta tuloksia sekä positiivinen kierre, joista tiedottamalla tietoisuus Pihtiputaasta kasvaa. Tiedottamista ja sosiaalisen median hyödyntämisestä on lisätty viestintäsuunnittelijan työpanoksen myötä.

Elinkeinojen ja työntekomahdollisuuksien kehittäminen

Kunta on edistänyt pitkäjänteisesti omaa elinvoimaansa ja satsauksia on tarkoitus tehdä jatkossakin. Kunnassa tehdään työtä uusien yritysten saamiseksi paikkakunnalle. Tästä jokaisella toimijalla on vastuu: kunnasta viedään positiivista viestiä ja ohjattiin aktiivisesti alueelle hakeutuneet uudet yrittäjät elinvoimayksikön, eli elinvoimapäällikön ja yrityskehittäjien puheille. Vuoden 2023 alusta Pihtiputaalla on ollut oma elinvoimayksikkö. Vuonna 2024 palkattiin uusi elinvoimapäällikkö. Pihtiputaan tarkoituksena on erottua muista erityisen hyvän yrittäjäpalvelun kuntana ja kunta panostaa yritysmyönteiseen toimintaympäristöön. Ajatuksena on, että yrittäjä saa Pihtiputaalla aina apua, päätöksiä tehdään nopeasti, palvelu on ystävällistä ja asiakkaiden tarpeet ymmärretään.

Työpaikkojen määrän kasvu riippuu myös yritysten kilpailukyvyistä ja kannattavuudesta. Kunta auttaa yrityksiä järkevällä hankintapolitiikalla, suotuisilla kaavaratkaisuilla, järkevällä maankäytön suunnittelulla, palveluja kehittämällä sekä järjestämällä yritysten tarvitsemaa neuvontaa ja sparrauksia. Käytännön tekojen kautta kuntaan synnytetään yritysmyönteinen ympäristö, jossa yritysten on hyvä kehittää toimintaansa.

Työllisyyden turvaaminen on tärkeä tavoite. Kunnan tavoitteena on saada työttömyys alle 10 prosenttiin (nyt 12,4 %). Nuorten tulevaisuuden eteen tehtävä työ on parasta mahdollista panostusta tulevaisuuteen. Siitä hyötyy koko yhteiskunta. Nuoret tarvitsevat ja heille järjestetään esimerkiksi kesätyö-, harjoittelu- ja koulutuspaikkoja, työpajatoimintaa sekä oppisopimuskoulutusta yhteistyössä kunnan, oppilaitosten, yritysten ja kolmannen sektorin toimenpitein. Yrityksille tiedotetaan tarjolla olevista tukimuodoista ja -palveluista sekä autetaan niiden hyödyntämisessä.

Maanhankinta ja kaavoitus:

Kunnan on pidettävä huolta ennakoon siitä, että tarjolla on riittävä määrä valmiiksi kaavoitettua maata teolliseen toimintaan. Kunnassa maanhankintaa kohdistetaan alueille, joissa on jo aikaisemmin teollisuutta ja yrityksiä. Näin pystytään varmistamaan, että noususuhdanteen käynnistyessä halukkaita kyetään palvelemaan viivytyksittä. Yritystoimintaan tarkoitettuja alueita tullaan laajentamaan. Vuonna 2024 edistettiin erityisesti Arvolan alueen kehittämistä. Rupon teollisuusalueella rakennettiin jonkin verran uutta tietä.

Viihtyisä asuin- ja elinympäristö:

Kunta pyrkii sovittamaan yhteen ympäristön monimuotoisen käytön huomioiden alueen asukkaiden asumisviihtyvyyden ja elinkeinotoiminnan kehittämisen. Uudet asuin- ja yritystoimintaan keskittyvät alueet kaavoitetaan olemassa olevien alueiden

läheisyyteen. Lisäksi kaavoituksessa ja luparatkaisuisa kunnioitetaan ympäristön hyvinvointia ja varmistetaan rakennetun ympäristön siisteys ja viihtyisyys. Tyhjä toimitilat pyritään ensisijassa ottamaan käyttöön.

Koulutuksen, vapaa-ajan, kulttuurin, harrastusten tarjontaan panostaminen

Koulutuksen, kulttuurin ja muut vapaa-ajan palvelut ovat keskeinen tekijä ihmisten hyvinvoinnissa. Siksi on tärkeää panostaa niihin monipuolisesti ja kokonaisvaltaisesti. Päättäjien halu panostaa koulutukseen, vapaa-aikaan ja kulttuuriin kertoo kunnan elinvoimasta. Kunnassa on hyvät harrastusmahdollisuudet ja luonto on lähellä. Alueelta löytyy loistavia mahdollisuuksia liikuntaan, ulkoiluun, retkeilyyn ja kulttuurin harrastamiseen.

Palveluiden keskittäminen/uudet palvelumuodot/digitalisointi

Fyysisten palvelupisteiden määrä yhteiskunnassamme on vähentynyt ja tulee jatkossakin vähenemään, sillä tilalle astuvat erilaiset liikkuvat ja sähköiset palvelut. Pihtipudas laajentaa digipalvelutarjontaa asteittain ottamalla ennakkoluulottomasti käyttöön uusia palvelumuotoja ja hyödyntämällä nykitekniologiaa. Palvelutuotantoa organisoidaan yhdessä kylien ja kolmannen sektorin. Näin varmistetaan palvelutuotannon saatavuus koko kunnan alueella.

Henkilöstö ja asukkaat

Henkilöstöpolitiikka

Henkilöstöraportti toteutetaan kerran vuodessa. Sen avulla seurataan henkilöstöön liittyvien keskeisten avainlukujen kehittymistä. Kunnassa on henkilöstöryhmä sekä henkilöstön yhteistyötoimikunta. Kunta toteuttaa osallistavaa ja motivoivaa pitkäjänteistä henkilöstöpolitiikkaa, jolla varmistetaan toimintaan sitoutunut ja pätevä henkilöstö. Osana henkilöstöraporttia tehdään henkilöstötutkimus vuosittain.

Tavoitteena on edistää ideointikulttuuria osana henkilöstön osallistamista. Henkilöstö on mukana strategian toteuttamisessa mm. ideoinnin kautta.

Henkilöstön hyvinvointiin ja työkykyyn panostaminen on aina kannattava investointi. Kuntien nykytilanteessa ja toimintaympäristön muuttuessa se on välttämätöntä. Osaava, työssään viihtyvä ja hyvinvoiva henkilöstö on menestymisen edellytys. Kunta panostaa henkilöstön kehittämiseen ja hyvien työskentelyn edellytysten turvaamiseen.

Kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet

Kunnassa satsataan aktivoivaan, osallistavaan toimintaan myös kuntalaisten keskuudessa ja pyritään tarjoamaan lisää vaikuttamiskanavia heille. Kunnassa toteutetaan osallistavia tilaisuuksia erilaisten teemojen ympärillä. Kuntalaisia aktivoidaan viestimään kunnasta. Strategian sisältöön on ollut mahdollisuus kuntalaisilla vaikuttaa avoimen tilaisuuden sekä sähköisen kyselyn kautta. Yrittäjien kanssa toteutetaan aamukahveja. Yhdistystoimijoille järjestettiin yhteistoimintatapaamisia.

Pyrimme myös kuuntelemaan kuntalaisia aktiivisesti ja pyydämme asiakaskohtaamisissa palautetta toiminnastamme sekä ideoita kehittämiseen. Kunnan päätöksenteko on nopeaa, harkitsevaa ja siinä pyritään huomioimaan kuntalaisilta tuleva palaute.

Talous ja mittarit

Kunnan talous on ylijäämäinen. Taseessa on hyvin kertynyttä ylijäämää. Lainamäärä on edelleen korkeahko, mutta taloustilanne kokonaisuudessa on kunnalla kohtalainen. Vuonna 2024 valtionosuuksien määrä tipahti noin miljoonalla eurolla verrattuna vuoteen 2023. Tämän johdosta vuonna 2024 tehtiin talouden sopeuttamisohjelma.

Vetovoimamittarit

Tavoitteena on tilanne, jossa asukasluku ei vähene lähialuetta enemmän.

Työpaikkojen nettolisäys (entisiä vähenee)

Työttömyys-% alle 10 %

Talous

- Velkaa/asukas, tavoite velan väheneminen
- Muuttovoitto/-tappio, tavoite muuttovoitto

Asiakaskyselyt

- Asiakastyytyväisyys
- Yrittäjien tyytyväisyys
- Matkailijan kokemus Pihtiputaasta
- Kesäasukkaan kokemus Pihtiputaasta
- Opiskelijan kokemus Pihtiputaasta

Työntekijät

- Työntekijöiden tyytyväisyys ja innostus, kyselyt henkilöstöraportin yhteydessä
- Poissaolo-% laskee

1.5 Konsernitavoitteet ja sisäisen tarkastuksen lausunto

1.5.1 Konsernihallinto – kunnanvaltuusto, kunnanhallitus ja kunnanjohtaja

Kunnanvaltuusto ja –hallitus vastaavat kunnan elinvoimaisuuden ja kilpailukyvyn kehittämisestä kuntastrategiassa antamansa kuntayhteisön toiminnan linjoituksen ja voimavarojen jaon pohjalta. Perustana ovat Kuntalain mukaiset tavoitteet kuntalaisten hyvinvoinnista.

Kuntastrategia päivitettiin vuonna 2022. Valtuusto seuraa strategiassa annettujen kehittämistavoitteiden toteuttamista. Kunnanvaltuusto pitää normaalien kokousten lisäksi iltakouluja ja seminaareja, joissa käsitellään kunnan kehittämistä ja ajankohtaisia kysymyksiä.

1.5.2 Kunnan yleiset konsernitavoitteet

Konserniyhteisöjen toiminnan on tuettava kunnan strategian toteuttamista ja tuotava kunnalle lisäarvoa toiminnallaan.

Konserniyhteisöjen ja kuntayhtymien on toimittava taloudellisesti ja kannattavasti ja niiden tulee strategian mukaisesti tehostaa toimintaansa.

Konserniyhtiöt, osakkuusyhtiöt ja merkittäviä kunnan takauksia saaneet tahot velvoitetaan toimittamaan vuosittain riittävät taloustiedot valtuuston tietoon.

Konserniyhtiöiden tavoitteita on päivitetty vuosittain talousarvion laatimisen yhteydessä. VT4 matkailuympäristön kehittämishankkeen toimenpiteillä parannetaan Kiinteistöyhtiö Putaanportin ja Niemenharjun toimintaympäristöä merkittävästi.

1.5.3 Pihtiputaan Vuokra-asunnot Oy

Pihtiputaan kunta ylläpitää noin 250 vuokra-asunnon vuokra-asuntokantaa. Kunta-omistajan tavoitteena on se, että paikkakunnalle saataisiin sellaisia laadukkaita asuntoja, jolla uusia asukkaita voitaisiin houkutella. Tämä voi tapahtua joko uusia asuntoja hankkimalla tai vanhoja remontoimalla.

Vuokra-asuntojen käyttöaste heikkeni vuoden 2024 aikana johtuen ukrainalaisten pakolaisten tarpeiden vähenemisestä ja isojen investointikohteiden työmaiden loppuessa lähialueelta. Kunta on ohjannut vuokrataloyhtiötä valmistelemaan uusia asumiskonsepteja, esimerkiksi minitalohankkeiden kautta. Minitalohanke on edennyt esiselvityshankkeen vaiheeseen. Pihtiputaan kunta käynnisti vuonna 2024 Asumisen uudet tuulet -hankkeen, joka toimii kolmen maakunnan alueella.

1.5.4 Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy

PLV Oy:n tavoitteena vuodelle 2024 on ollut ylläpitää ja kehittää Pihtiputaan alueen vesi – ja kaukolämpötoimintaa. Yhtiön tavoitteena on toimittaa kuntalaisille kustannustehokkaasti vettä ja lämpöä sekä johtaa ja puhdistaa jätevettä. Yhtiöllä on kunnan suuntaan vuosittainen 60.000 euron tulouttamistavoite. Summa sisältää maa-aluevuokran ja kunta-omistajan myöntämän lainan koron. Yhtiö varautuu tuloksen keräämiselle tulevien vuosien puhdistamoinvestointiin. Yhtiö selvittää uutta tonttia tulevalle jätevedenpuhdistamolle. Yhtiö myy kunnalle inhouse - pohjalta LVI -ja kunnallistekniikan asennuspalvelua. Energian hinnan noustessa myös PLV on joutunut nostamaan hintojaan.

1.5.5 Kiinteistö Oy Putaanportti

Yhtiö omistaa noin 1000 m2 suuruisen liiketilan Shellin yhteydessä. Yhtiön tavoitteena on nostaa Putaanportin alueen kiinnostavuutta pysähtymiskohteena, mm. sähköautojen latauspaikkoja rakentamalla.

Vuoden 2024 aikana kiinteistöllä aloitettiin sähköautojen latauspisteen rakentamisen yksityisen toimijan toimesta. Vuokralaisille on myönnetty myös lupa led-mainostaulun rakentamiseen.

Liiketilojen käyttöaste oli lähes 100 %.

1.5.6 Kiinteistö Oy Niemenharju

Kiinteistö Oy Niemenharju omistaa Niemenharjun matkailukeskuksen, joka on edelleen vuokrattu MLA Niemenharjulle.

Kiinteistöyhtiön tilanne oli edelleen vuonna 2024 haasteellinen. Yrittäjän kanssa on käyty neuvotteluja toiminnan jatkamisesta nykyisen sopimuskauden päättymisen jälkeen.

1.5.7 Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja vastaavat kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta valvonnasta. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat sekä arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet.

Pihtiputaan kunnan tilintarkastajana tilikaudella toimii Talvea Oy, vastuullisina tarkastajina toimivat JHTT -tilintarkastajat Jukka Vuorio.

Sisäisen valvonnan järjestämisestä vastaa kunnanhallitus. Pihtiputaan kunnanhallitus on hyväksynyt Wiitaunionin sisäisen valvonnan ohjeet vuonna 2015, joissa on määritelty sisäisen valvonnan toteuttaminen ja vastuut sekä riskien hallinnan pääperiaatteet. Kunnanhallituksen, sivistys-, teknisenlautakunnan tarkastajat ovat suorittaneet tarkastukset suunnitelman mukaisesti ja tarkastuksissa ei ole havaittu merkittäviä riskejä

Kirjanpitolautakunnan kuntajaosto on julkaissut yleisohjeen kunnan ja kuntayhtymän tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen laadinnasta. Yleisohjeen mukaan hyvään hallintotapaan kuuluu, että kunnan johto arvioi sisäisen valvonnan ja siihen sisältyvän riskienhallinnan sekä konsernivalvonnan asianmukaisuutta ja riittävyttä. Perustellun selonteon antaminen edellyttää systemaattista ja kokonaisvaltaista sisäisen valvonnan arviointia kunnassa ja kuntakonserniin kuuluvissa yhteisöissä. Systemaattisen arvioinnin menetelmät otettiin käyttöön täysimääräisesti vuoden 2017 aikana. Konsernin tytäryhtiöillä on ollut käytössä yhtenäistä riskien arvioinnin menetelmää. Kaikkien merkittävien tytäryhteisöjen pitkäntähtäimen strategiat käsitellään hallituksessa vuosittain. Sisäiset tarkastajat lautakunnittain toimittavat hallitukselle suunnitelman sisäisen tarkastuksen suorittamisesta, sekä raportoivat tulokset tilinpäätöksen yhteydessä.

Pihtiputaan kunnan sisäisen valvonnan toteutumista on arvioitu säännöllisesti vuodesta 2017 lähtien. Arvioinnin suorittivat 17.12.2024 kunnanjohtaja Ari Kinnunen, kunnansihteeri Alina Terho ja talousjohtaja Ari-Jukka Käsmä. Arviointi perustui toimialojen toimittamaan materiaaliin ja yleiseen kunnan tilanteen arviointiin. Arvioinnin perusteella:

”Sisäinen valvonta tuottaa kohtuullisen varmuuden toiminnan tuloksellisuudesta, lain- ja hyvän hallintotavan mukaisuudesta, varojen ja omaisuuden turvaamisesta sekä johtamisen edellyttämän luotettavan toiminnallisen ja taloudellisen informaation riittävydestä. Sisäisen valvonnan järjestäminen perustuu riittävään ohjeistukseen ja läpi organisaation toteutuvaan systemaattiseen riskien hallintaan, jolloin katetaan olennaisimmat toimintaan ja talouteen liittyvät erilaiset riskit sekä ymmärretään riski myös mahdollisuudeksi. Sisäisen valvonnan asianmukaisuutta ja riittävyttä arvioidaan systemaattisesti”

Säännösten- määräysten ja päätösten noudattaminen.

Kuluneen tilikauden aikana ei ole tullut ilmi tapauksia, joissa lakia tai hyvää hallintotapaa olisi rikottu.

Pihtiputaan kunnan hallintosääntö on tarkistettu vuoden 2024 aikana vastaamaan muuttuneita olosuhteita.

Sopimustenhallintaa hoidetaan asiakirjahallinnon työvälineillä.

Hankintatointa ohjaa hankintatyöryhmä ja kunnanhallituksen hyväksymät pienhankintaohjeet.

Kunnan kiinteistömässä, sen kunto ja peruskorjausten tarve sekä myytävät kiinteistöt on kartoitettu kiinteistöhallinnan kehittämisprojektin yhteydessä.

Omaisuusriskit ja toiminnan vastuuriskit ovat hallinnassa. Pihtiputaan kunnan sisäisen valvonnan toteutumista on arvioitu ja on kiinnitetty huomiota Kiint.Oy Niemenharju:n jäljellä olevaan saneerausvelkaan ja toiminnan kannattavuuteen.

Vakuutukset ovat ajantasaiset ja kattavat ja omavastuun tasot on määriteltä. Vakuutukset käydään läpi ja tarvittavat tarkistukset tehdään vuosittain meklarin kanssa pidettävässä palaverissa.

Riskikartoitus on tehty kaikilla toimialoilla ja mitään merkittäviä riskejä ei ole paljastunut.

Työyksikkökohtainen riskien ja vaarojen kartoitus tehdään säännöllisesti ja korjaavien toimenpiteiden toteutumista seurataan työsuojelutoimikunnan toimesta.

Pihtiputaan kuntaa vastaan ei ole käsittelyjä käräjä- tai hallinto-oikeudessa.

1.6 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

Toimintakate on -11,127 milj. €, mikä on 0,1 milj. € heikompi kuin edellisenä vuonna ja toteutui 1,3 milj. € talousarviota paremmin.

Toimintakuluista on katettu 29,52 % toimintatuloilla. Tunnusluku on hieman heikompi kuin edellisenä vuotena, jolloin se oli 32,71 %.

Vuosikate on 2,1 milj. euroa, mikä on 0,8 milj. euroa heikompi kuin edellisenä vuotena mutta 1,4 milj. euroa parempi kuin talousarviossa. Vuosikate on 119,70 % poistoista. Kunnan tulorahoituksen katsotaan olevan riittävän, jos tunnusluvun arvo on 100 % ja jos poistot vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa. Tunnusluku on heikompi kuin edellisenä vuotena, jolloin se oli 176,45 %.

Vuosikate on asukasta kohden 581 euroa.

Poistot ovat asukasta kohden 485 €.

Tilikauden tulos on 348 448,44 euroa. Tulos on 0,9 milj. euroa heikompi kuin edellisenä vuotena, mutta 1,5 milj. euroa parempi kuin talousarviossa.

Tilikauden ylijäämä on 422.467,04 euroa. Alkuperäisen talousarvion mukaisesti tilivuodelta olisi pitänyt kertyä alijäämää -1.099.896 €.

1.6.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

PIHTIPUTAAN KUNTA	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
TULOSLASKELMA ULKOINEN						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	132 000		132 000	99 267,35	32 732,65	75,2
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	971 721		971 721	959 235,21	12 485,79	98,7
Muut suoritteiden myyntituotot	55 776		55 776	176 015,70	-120 239,70	315,6
Myyntituotot	1 159 497		1 159 497	1 234 518,26	-75 021,26	106,5
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	35 000		35 000	41 562,31	-6 562,31	118,7
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	109 250		109 250	125 390,30	-16 140,30	114,8
Maksutuotot	144 250		144 250	166 952,61	-22 702,61	115,7
Tuet ja avustukset	568 817		568 817	780 759,48	-211 942,48	137,3
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	2 422 201		2 422 201	2 461 032,71	-38 831,71	101,6
Muut toimintatuotot	77 930		77 930	18 143,78	59 786,22	23,3
Muut toimintatuotot	2 500 131		2 500 131	2 479 176,49	20 954,51	99,2
TOIMINTATUOTOT	4 372 695		4 372 695	4 661 406,84	-288 711,84	106,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-8 012 026		-8 012 026	-7 566 460,08	-445 565,92	94,4
Jaksotetut palkat ja palkkiot				38 486,10	-38 486,10	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				91 408,25	-91 408,25	-100
Palkat ja palkkiot	-8 012 026		-8 012 026	-7 436 565,73	-575 460,27	92,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 669 132		-1 669 132	-1 556 509,91	-112 622,09	93,3
Muut henkilösivukulut	-317 837		-317 837	-178 537,29	-139 299,71	56,2
Henkilösivukulut	-1 986 969		-1 986 969	-1 735 047,20	-251 921,80	87,3
Henkilöstökulut	-9 998 995		-9 998 995	-9 171 612,93	-827 382,07	91,7
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-818 644		-818 644	-400 164,28	-418 479,72	48,9
Muiden palvelujen ostot	-2 932 844	-109 000	-3 041 844	-3 440 979,51	399 135,51	113,1
Palvelujen ostot	-3 751 488	-109 000	-3 860 488	-3 841 143,79	-19 344,21	99,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-1 830 934		-1 830 934	-1 800 946,47	-29 987,53	98,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 830 934		-1 830 934	-1 800 946,47	-29 987,53	98,4
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-156 500		-156 500	-111 094,67	-45 405,33	71
Avustukset yhteisöille	-586 500		-586 500	-491 051,19	-95 448,81	83,7

Avustukset liikelaitoksille	-45 000		-45 000	-16 135,87	-28 864,13	35,9
Avustukset	-788 000		-788 000	-618 281,73	-169 718,27	78,5
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-197 734		-197 734	-288 255,15	90 521,15	145,8
Muut toimintakulut	-149 093		-149 093	-68 158,43	-80 934,57	45,7
Muut toimintakulut	-346 827		-346 827	-356 413,58	9 586,58	102,8
TOIMINTAKULUT	-16 716 244	-109 000	-16 825 244	-15 788 398,50	-1 036 845,50	93,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 343 549	-109 000	-12 452 549	-11 126 991,66	-1 325 557,34	89,4
Verotulot	7 916 000		7 916 000	8 366 385,00	-450 385,00	105,7
Valtionosuudet	5 299 699		5 299 699	5 188 404,00	111 295,00	97,9
Rahoitustuotot ja -kulut						
Korkotuotot	254 000		254 000	255 467,81	-1 467,81	100,6
Muut rahoitustuotot	10 000		10 000	63 746,01	-53 746,01	637,5
Korkokulut	-300 000		-300 000	-595 578,66	295 578,66	198,5
Muut rahoituskulut	-20 000		-20 000	-6 473,43	-13 526,57	32,4
Rahoitustuotot ja -kulut	-56 000		-56 000	-282 838,27	226 838,27	505,1
VUOSIKATE	816 150	-109 000	707 150	2 144 959,07	-1 437 809,07	303,3
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 807 046		-1 807 046	-1 792 385,71	-14 660,29	99,2
Poistot ja arvonalentumiset	-1 807 046		-1 807 046	-1 792 385,71	-14 660,29	99,2
Satunnaiset tuotot ja kulut						
Satunnaiset kulut				-4 124,92	4 124,92	-100
Satunnaiset tuotot ja kulut				-4 124,92	4 124,92	-100
TILIKAUDEN TULOS	-990 896	-109 000	-1 099 896	348 448,44	-1 448 344,44	-31,7
Varausten ja rahastojen muutokset						
Poistoeron muutos				74 018,60	-74 018,60	-100
Varausten ja rahastojen muutokset				74 018,60	-74 018,60	-100
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-990 896	-109 000	-1 099 896	422 467,04	-1 522 363,04	-38,4

PIHTIPUTAAN KUNTA	Toteutuma/ 2024	Toteutuma/ 2023
TUOSLASKELMA		
ULKONEN		
TOIMINTATUOTOT		
Myyntituotot		
Liiketoiminnan myyntituotot	99 267,35	103 723,44
Korvaukset kunnilta ja kuntayht	959 235,21	1 830 273,00
Muut suoritteiden myyntituotot	176 015,70	240 547,84
Myyntituotot	1 234 518,26	2 174 544,28
Maksutuotot		
Sosiaalitoimen maksut	41 562,31	46 748,97
Opetus- ja kulttuuritoimen maks	125 390,30	122 550,43
Maksutuotot	166 952,61	169 299,40
Tuet ja avustukset	780 759,48	609 473,18
Muut toimintatuotot		
Vuokratuotot	2 461 032,71	2 344 554,27
Muut toimintatuotot	18 143,78	51 838,38
Muut toimintatuotot	2 479 176,49	2 396 392,65
TOIMINTATUOTOT	4 661 406,84	5 349 709,51
TOIMINTAKULUT		
Henkilöstökulut		
Palkat ja palkkiot		
Maksetut palkat ja palkkiot	-7 566 460,08	-7 563 703,22
Jaksotetut palkat ja palkkiot	38 486,10	-68 934,41
Henkilöstökorvaukset, henk.kor	91 408,25	85 414,81
Palkat ja palkkiot	-7 436 565,73	-7 547 222,82
Henkilösivukulut		
Eläkekulut	-1 556 509,91	-1 594 805,06
Muut henkilösivukulut	-178 537,29	-292 526,53
Henkilösivukulut	-1 735 047,20	-1 887 331,59
Henkilöstökulut	-9 171 612,93	-9 434 554,41
Palvelujen ostot		
Asiakaspalvelujen ostot	-400 164,28	-898 250,82
Muiden palvelujen ostot	-3 440 979,51	-2 907 747,83
Palvelujen ostot	-3 841 143,79	-3 805 998,65
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-1 800 946,47	-1 935 789,96
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 800 946,47	-1 935 789,96
Avustukset		
Avustukset kotitalouksille	-111 094,67	-127 915,01
Avustukset yhteisöille	-491 051,19	-537 063,96
Avustukset liikelaitoksille	-16 135,87	-19 849,35
Avustukset	-618 281,73	-684 828,32
Muut toimintakulut		
Vuokrat	-288 255,15	-409 674,94
Muut toimintakulut	-68 158,43	-84 888,10
Muut toimintakulut	-356 413,58	-494 563,04

TOIMINTAKULUT	-15 788 398,50	-16 355 734,38
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-11 126 991,66	-11 006 024,87
Verotulot	8 366 385,00	8 391 264,00
Valtionosuudet	5 188 404,00	6 113 338,00
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	255 467,81	54 218,71
Muut rahoitustuotot	63 746,01	51 420,94
Korkokulut	-595 578,66	-553 238,21
Muut rahoituskulut	-6 473,43	-61 587,89
Rahoitustuotot ja -kulut	-282 838,27	-509 186,45
VUOSIKATE	2 144 959,07	2 989 390,68
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 792 385,71	-1 694 033,29
Satunnaiset tuotot ja kulut		
Satunnaiset kulut	-4 124,92	
Satunnaiset tuotot ja kulut	-4 124,92	
TILIKAUDEN TULOS	348 448,44	1 295 357,39
Varausten ja rahastojen muutokset		
Poistoeron muutos	74 018,60	58 757,19
Varausten ja rahastojen muutokset	74 018,60	58 757,19
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	422 467,04	1 354 114,58

Pihtiputaan kunta

TULOSLASKELMA ULKOINEN	2 023	2 024	Muutos %
Toimintatulot	5 350	4 661	-12,88
Toimintamenot	-16 356	-15 788	-3,47
Toimintakate	-11 006	-11 127	1,10
Verotulot	8 391	8 366	-0,30
Valtionosuudet	6 113	5 188	-15,13
Alv:n takaisinperintä	0	0	0,00
Käyttökate	3 498	2 427	-30,62
Korkotulot	54	255	372,22
Muut rahoitustulot	51	64	25,49
Korkomenot	-553	-595	7,59
Muut rahoitusmenot	-61	-6	-90,16
Vuosikate	2 989	2 145	-28,24
Poistot käyttöomaisuudesta	-1 694	-1 792	5,79
Satunnaiset tulot	0	0	0,00
Satunnaiset menot	0	-4	100,00
Tilikauden tulos	1 295	349	381,41
Poistoeron lis. (-), väh. (+)	59	74	25,42
Varausten lis. (-), väh. (+)	0	0	
Rahastojen lis. (-), väh. (+)	0	0	
Tilikauden yli/alijäämä	1 354	423	277,16

Tuloslaskelman tunnusluvut	2 023	2 024
Toimintatuotot/toimintakulut %	32,71	29,52
Vuosikate/käyttötulot %	15,05	11,78
Poistot/käyttötulot %	8,53	9,84
Vuosikate €/asukas	797	581
Vuosikate/poistot %	176,45	119,70
Asukasmäärä	3748	3692

1.6.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana voidaan tarkastella rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Investointien tulo-rahoitustunnusluku ilmaisee, kuinka paljon investointien omahankintamenoista on rahoitettu tulo-rahoituksella. Tunnusluku on 156,68 %. Tunnusluku on heikentynyt edellisestä vuodesta, jolloin se oli 178,66 %.

Lainahoitokate ilmaisee kunnan tulo-rahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun. Lainahoitokate on 0,84. Kun lainanhoitokate on alle 1, joudutaan lainojen hoitamiseksi ottamaan lisää lainaa. Tunnusluku on heikentynyt edellisestä vuodesta, jolloin se oli 1,34.

Kassan riittävyys vuoden lopussa on ollut 128 päivää, kun se edellisenä vuotena oli 133 päivää.

PIHTIPUTAAN KUNTA	Toteutuma 2024	Toteutuma 2023
RAHOITUSLASKELMA		
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIR		
TULORAHOITUS		
VUOSIKATE	2 144 959,07	2 989 390,68
SATUNNAISET ERÄT	-4 124,92	
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-6 179,04	-4 865,66
TULORAHOITUS	2 134 655,11	2 984 525,02
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	-1 407 521,94	-2 064 403,30
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	32 065,72	131 940,20
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV		
INVESTOINTIEN VARS.MYYNTITULOT	6 747,60	258 880,28
INVESTOINTIEN MYYNTIVOITOT/-TAP		-249,11
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN LUOV	6 747,60	258 631,17
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-1 368 708,62	-1 673 831,93
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIR	765 946,49	1 310 693,09
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-1 260 084,00	-1 260 084,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		-1 500 000,00
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-1 260 084,00	-2 760 084,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄOM	-18 230,55	-96 957,31
SAAMISTEN MUUTOS	197 636,34	686 766,85
KOROTTOMAT VELAT	-349 047,77	-2 011 648,14
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	-169 641,98	-1 421 838,60
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-1 429 725,98	-4 181 922,60
RAHAVAROJEN MUUTOS	-663 779,49	-2 871 229,51
RAHAVARAT 31.12.	6 694 185,03	7 357 964,52
RAHAVARAT 1.1.	7 357 964,52	10 229 194,03
RAHAVAROJEN MUUTOS	-663 779,49	-2 871 229,51

Rahoituslaskelma	Tp2023	Tp2024
Tulorahoitus		
Vuosikate	2989	2145
Satunnaiset erät	0	-4
Tulorahoituksen korjauserät	-5	-6
	2 984	2 135
Investoinnit		
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-2 064	-1 408
Rahoitusosuudet investointeihin	132	32
Käyttöomaisuuden myyntitulot	259	7
	-1 673	-1 369
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta	1 311	766
Rahoitustoiminnan kassavirta		
Antolainojen lisäykset	0	0
Antolainojen vähennykset	0	0
	0	0
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 260	-1 260
Lyhytaikaisten lainojen muutos	-1 500	0
	-2 760	-1 260
Oman pääoman muutokset	0	0
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muut.	-97	-18
Vaihto-omaisuuden muutos	0	0
Pitkäaikaisten saamisten muutos	687	198
Lyhytaikaisten saamisten muutos	0	0
Korott. lyhyt- ja pitkäaik. velkojen muutos	-2012	-349
	-1 422	-169
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	-4 182	-1 429
KASSAVAROJEN MUUTOS	-2 871	-663

Rahoituslaskelman tunnusluvut	2023	2024
Investointien tulorahoitus %	178,66	156,68
Lainakanta 31.12.	18 177	16 917
(vieras po-saadut ennakot-osto- ja siirtovelat)		
Lainakanta euro/asukas	4850	4582
Lainan hoitokate	1,34	0,84
Kassavarat	7 358	6 694

Kassavarat euro/asukas	1 963	1 813
Kassastamaksut/vuosi	20 162	19 025
Kassan riittävyys, pv	133	128

1.6.3 Kokonaistulot ja -menot

	2023		2024	
TULOT	€	%	€	%
Varsinainen toiminta				
Toimintatuotot	5 350	26,3 %	4 661	25,1 %
Verotulot	8 391	41,2 %	8 366	45,0 %
Valtionosuudet	6 113	30,0 %	5 188	27,9 %
Korkotuotot	54	0,3 %	255	1,4 %
Muut rahoitustuotot	51	0,3 %	64	0,3 %
Satunnaiset tuotot	0	0,0 %	0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät				
- käyttöomaisuuden myyntivoitto	0	0,0 %	0	0,0 %
Investoinnit				
Rahoitusosuudet investointeihin	132	0,6 %	32	0,2 %
Käyttöomaisuuden myyntitulot	259	1,3 %	7	0,0 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten vähennykset	0	0,0 %	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	0	0,0 %
Lyhytaikaisten lainojen lisäys	0	0,0 %	0	0,0 %
Oman pääoman lisäys	0	0,0 %	0	0,0 %
Kokonaistulot yhteensä	20 350	100,0 %	18 573	100,0 %
MENOT				
Varsinainen toiminta				
Toimintakulut	16 356	75,0 %	17 788	81,6 %
Arvonlisäveron takaisinperintä	0	0,0 %	0	0,0 %
Korkokulut	553	2,5 %	595	2,7 %
Muut rahoituskulut	61	0,3 %	6	0,0 %
Satunnaiset kulut	0	0,0 %	0	0,0 %
Tulorahoituksen korjauserät	4	0,0 %	6	0,0 %
Investoinnit				
Käyttöomaisuusinvestoinnit	2 064	9,5 %	2 145	9,8 %
Rahoitustoiminta				
Antolainasaamisten lisäys	0	0,0 %	0	0,0 %
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	1 260	5,8 %	1 260	5,8 %
Lyhytaikaisten lainojen vähennys	1 500	6,9 %	0	0,0 %
Oman pääoman vähennykset	0	0,0 %	0	0,0 %
Kokonaismenot yhteensä	21 798	100,0 %	21 800	100,0 %

1.6.4 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Omavaraisuusaste on 51,86 %. Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja kunnan kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä. Tunnusluku on hieman parempi kuin edellisenä vuotena, jolloin se oli 49,49

Rahoitusvarallisuus on asukasta kohti -2 589 euroa. Tunnusluku on parantunut edellisestä vuodesta, jolloin se oli -2 749 euroa. Tunnusluku osoittaa likvidien varojen riittävyyden vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Suhteellinen velkaantuneisuus on 108,3 %. Tunnusluku on heikentynyt edellisestä vuodesta, jolloin se oli 107,4 %. Tunnusluku ilmaisee, kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun. Tunnusluvun heikkeneminen johtuu kunnan verotulojen ja valtionosuuksien siirrosta hyvinvointialueen rahoitukseen. Kunnan rahoitus väheni, mutta lainakanta pysyi lähes entisellään.

Lainakanta on vuoden 2024 lopussa 16,9 milj. euroa. Lainaa on asukasta kohti 4.524 €, edellisenä vuotena vastaava määrä oli 4.849 €. Lainakanta on pienentynyt 1,3 milj. euroa.

1.6.5 Tase

PIHTIPUTAAN KUNTA 2024	Alkusaldo	Kauden saldo	Vuoden alusta
TASE			
VASTAAVAA			
PYSYVÄT VASTAAVAT			
Aineettomat hyödykkeet	65 394,27	11 297,48	76 691,75
Aineelliset hyödykkeet			
	3 658		
Maa- ja vesialueet	969,33	1 038,61	3 660 007,94
	18 412		
Rakennukset	630,10	-884 586,83	17 528 043,27
	3 338		
Kiinteät rakenteet ja lait	600,22	-15 823,22	3 322 777,00
Koneet ja kalusto	498 068,74	-51 271,46	446 797,28
Ennakkomaksut ja keskenerä			
Keskeneräiset hankinnat	6 942,00	514 787,37	521 729,37
Ennakkomaksut ja keskenerä	6 942,00	514 787,37	521 729,37
	25 915		
Aineelliset hyödykkeet	210,39	-435 855,53	25 479 354,86
Sijoitukset			
Osakkeet ja osuudet			
	4 589		
Osakkeet ja osuudet tytär	271,23		4 589 271,23
Kuntayhtymäosuudet	262 236,96		262 236,96
Osakkeet ja osuudet osak.	733 197,59	7 060,00	740 257,59
Muut osakkeet ja osuudet	1 360,00		1 360,00
	5 586		
Osakkeet ja osuudet	065,78	7 060,00	5 593 125,78
	5 586		
Sijoitukset	065,78	7 060,00	5 593 125,78
	31 566		
PYSYVÄT VASTAAVAT	670,44	-417 498,05	31 149 172,39
TOIMEKSIANTOJEN VARAT			
Lahjoitusrahastojen erityis	77 003,95		77 003,95
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	77 003,95		77 003,95
VAIHTUVAT VASTAAVAT			
Saamiset			
Pitkäaikaiset saamiset			
Lainasaamiset	150 000,00	-75 000,00	75 000,00
	2 694		
Muut saamiset	964,86	74 130,22	2 769 095,08
	2 844		
Pitkäaikaiset saamiset	964,86	-869,78	2 844 095,08
Lyhytaikaiset saamiset			
Myyntisaamiset	194 988,40	41 912,04	236 900,44
Lainasaamiset		39 000,00	39 000,00
Muut saamiset	135 708,12	-135 708,12	
Lyhytaikaiset saamiset	330 696,52	-54 796,08	275 900,44
Siirtosaamiset			
Muut siirtosaamiset	501 013,26	-141 970,48	359 042,78
Siirtosaamiset	501 013,26	-141 970,48	359 042,78

	3 676		
Saamiset	674,64	-197 636,34	3 479 038,30
Rahoitusarvopaperit			
	5 568		
Osakkeet ja osuudet	325,68	276 113,83	5 844 439,51
	5 568		
Rahoitusarvopaperit	325,68	276 113,83	5 844 439,51
	1 789		
Rahat ja pankkisaamiset	638,84	-939 893,32	849 745,52
	11 034		
VAIHTUVAT VASTAAVAT	639,16	-861 415,83	10 173 223,33
	42 678	-1 278	
VASTAAVAA	313,55	913,88	41 399 399,67
VASTATTAVAA			
OMA PÄÄOMA			
	12 484		
Peruspääoma	712,96		12 484 712,96
	8 135		
Edellisten tilikausien yli/	042,38		8 135 042,38
Tilikauden yli-/alijäämä		422 467,04	422 467,04
	20 619		
OMA PÄÄOMA	755,34	422 467,04	21 042 222,38
POISTOERO JA			
VAPAAEHTOISET V			
Poistoero	499 995,73	-74 018,60	425 977,13
POISTOERO JA			
VAPAAEHTOISET V	499 995,73	-74 018,60	425 977,13
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT			
Valtion toimeksiannot	5 692,93		5 692,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	77 003,95		77 003,95
Muut toimeksiantojen pääoma	142 277,95	-18 230,55	124 047,40
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	224 974,83	-18 230,55	206 744,28
VIERAS PÄÄOMA			
Pitkäaikainen			
	10 910	-1 260	
Lainat rahoitus- ja vakuut	899,00	084,00	9 650 815,00
Muut velat	6 199,40		6 199,40
	10 917	-1 260	
Pitkäaikainen	098,40	084,00	9 657 014,40
Lyhytaikainen			
	7 260		
Lainat rahoitus- ja vakuut	084,00		7 260 084,00
Saadut ennakot	5 959,40	-139,7	5 819,70
	1 484		
Ostovelat	984,37	-32 788,96	1 452 195,41
Muut velat	569 886,31	-232 491,14	337 395,17
Siirtovelat			
Siirtyvät korot	107 798,18	-27 536,52	80 261,66
Lomapalkkajaksotus	987 776,99	-56 802,55	930 974,44
Muut siirtovelat		711,1	711,1
	1 095		
Siirtovelat	575,17	-83 627,97	1 011 947,20
	10 416		
Lyhytaikainen	489,25	-349 047,77	10 067 441,48
	21 333	-1 609	
VIERAS PÄÄOMA	587,65	131,77	19 724 455,88

VASTATTAVAA	42 678	-1 278	
	313,55	913,88	41 399 399,67

TASE

VASTAAVAA	2023	2024
<i>PYSYVÄT VASTAAVAT</i>		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	65	77
Muut pitkävaikutteiset menot	0	0
Ennakkomaksut	0	0
	65	77
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	3 659	3 660
Rakennukset	18 412	17 528
Kiinteät rakenteet ja laitteet	3 339	3 323
Koneet ja kalusto	498	447
Muut aineelliset hyödykkeet	7	521
	25 915	25 479
Sijoitukset		
Osakkeet ja osuudet	5 586	5 593
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut saamiset	0	0
	5 586	5 593
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	31 566	31 149
Arvostuserät		
Arvostuserät	0	0
Toimeksiantojen varat		
Toimeksiannot	77	77
<i>VAIHTUVAT VASTAAVAT</i>		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet	0	0
Keskeneräiset tuotteet	0	0
Valmiit tuotteet/tavarat	0	0
Muu vaihto-omaisuus	0	0
Ennakkomaksut	0	0
	0	0
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	0	0
Lainasaamiset	150	75
Muut saamiset	2 695	2 769
Siirtosaamiset	0	0
	2 845	2 844
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	195	237
Lainasaamiset	0	39
Muut saamiset	136	0
Siirtosaamiset	501	359

	832	635
Rahoitusomaisuusarvopaperit		
Osakkeet ja osuudet	5 568	5 844
Sijoitukset rahamarkk.instrumentteihin	0	0
Joukkovelkakirjalainasaamiset	0	0
Muut arvopaperit	0	0
	5 568	5 844
Rahat ja pankkisaamiset	1 790	850
VASTAAVAA	42 678	41 399
VASTATTAVAA	2023	2024
Oma pääoma		
Peruspääoma	12 485	12 485
Muu oma pääoma	0	0
Liittymismaksurahasto	0	0
Arvonkorotusrahasto	0	0
Muut omat rahastot	0	0
Edellisten kausien yli/alijäämä	6 780	8 135
Tilikauden yli/alijäämä	1 354	422
	20 619	21 042
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	500	426
Vapaaehtoiset varaukset	0	0
Pakolliset varaukset	0	0
	500	426
Toimeksiantojen pääomat		
Valtion toimeksiannot	6	6
Lahjoitusrahastojen pääomat	77	77
Muut toimeksiantojen pääomat	142	124
	225	207
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	10 911	9 651
Lainat julkisyhteisöiltä	6	6
	10 917	9 657
Lyhytaikainen		
Joukkovelkakirjalainat	0	0
Lainat rahoitus- ja vak.laitoksilta	7 260	7 260
Lainat julkisyhteisöiltä	0	0
Lainat muilta luotonantajilta	0	0
Saadut ennakot	6	6
Ostovelat	1 485	1 452
Muut velat	570	337
Siirtovelat	1 096	1 012
	10 417	10 067
	21 334	19 724
VASTATTAVAA	42 678	41 399

Taseen tunnusluvut	2023	2024
Omavaraisuusaste, %	49,49	51,86
Rahoitusvarallisuus/asukas	-2 749	-2 589
Suhteellinen velkaantuneisuus %	107,4 %	108,3 %
Velat ja vastuut % käyttötuloista	108,0 %	108,9 %
Asukasluku	3748	3692

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Tytäryhtiöt

Kiinteistö Oy Pihtiputaan Vuokra-asunnot, Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy, Kiinteistö Oy Pihtiputaan Putaanportti, Kiinteistö Oy Niemenharju

Kuntayhtymät

	kunta omistaa
Äänekosken ammatillisen koul. ky	7,20
ei tytäryhtiöitä	
Keski-Suomen Liitto	1,25 %
ei tytäryhtiöitä	

Keski-Suomen Sairaanhoidopiiri poistettiin kunnan taseesta hyvinvointialueuudistuksen johdosta.

Osakkuusyhteisöt

Osakkuusyhteisö	Kunnan omistusosuus
Asunto Oy Ritovuori	32 %
Asunto Oy Kärväsranta	15 %
Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy	13,95 %
Sammakkokangas Oy	7,58 %
Keski-Suomen Verkkoholding Oy	13,40 %

Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty kunnan konsernitaseeseen olennaisuuden periaatteita noudattaen.

1.7.2 Konsernitulos

KONSERNITULOSLASKELMA	2024	2023
TULOSLASKELMA		
Toimintatuotot	7 457 245,97	7 887 990,03
Toimintakulut	-19 449 282,48	-19 630 671,50
Toimintakate	-11 992 036,51	-11 774 681,47
Verotulot	8 327 127,44	8 353 100,92
Valtionosuudet	6 571 054,27	7 430 662,17
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	265 238,39	59 460,09
Muut rahoitustuotot	67 018,09	54 356,98
Korkokulut	-670 571,10	-573 354,80
Muut rahoituskulut	-13 388,49	-62 789,91
Rahoitustuotot ja -kulut	-351 703,11	-573 354,80
Vuosikate	2 554 442,09	3 467 726,82
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelman mukaiset poistot	-2 427 825,08	-2 357 537,81
Satunnaiset erät	-4 124,92	0
Tilikauden tulos	122 492,09	1 110 189,01
Tilinpäätössiirrot	53 397,43	46 559,29
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	175 889,52	1 156 748,30

1.7.3 Konsernitase ja sen tunnusluvut

KONSERNITASE	2023 Konserni	2024 Konserni
VASTAAVAA		
PYSYVÄÄT VASTAAVAT		
Aineettomat hyödykkeet		
Aineettomat oikeudet	159 270,25	167 497,26
Konserniliikearvo		
Muut pitkävaikutteiset menot	3 379,57	3 379,57
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Aineettomat hyödykkeet yht.	162 649,82	170 876,83
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	4 413 008,81	4 364 047,42
Rakennukset	25 103 783,90	23 749 677,92
Kiinteät rakenteet ja laitteet	5 037 665,39	5 112 082,42
Koneet ja kalusto	745 504,06	672 612,96
Muut aineelliset hyödykkeet	33 534,09	601 053,46
Ennakkomaksut ja keskener.		
Aineelliset hyödykkeet yht.	35 333 496,25	34 499 474,18
Sijoitukset		
Osakkuusyhteisöosuudet	47 342,73	47 342,73
Muut osakkeet ja osuudet	554 017,31	560 927,97
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Muut saamiset		
Muut sijoitukset	601 360,04	608 270,70
Sijoitukset yhteensä	601 360,04	608 270,70
PYSYVÄT VASTAAVAT YHT.	36 097 506,11	35 278 621,71
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
Valtion toimeksiannot		
Lahjoitusrahastojen erityiskatteet	77 003,95	77 003,95
Muut toimeksiantojen varat	87 973,05	56 782,63
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	164 977,00	133 786,58
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
Vaihto-omaisuus		
Aineet ja tarvikkeet		
Keskeneräiset tuotteet	21 692,89	35 659,47
Valmiit tuotteet/tavarat	0,00	0,00
Muu vaihto-omaisuus	6 283,54	1 903,54
Ennakkomaksut	0,00	0,00
Vaihto-omaisuus yht.	27 976,43	37 563,01
Saamiset		
Pitkäaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	213 805,41	213 805,41
Lainasaamiset	150 000,00	
Muut saamiset	881 651,12	820 073,22
Siirtosaamiset		
Pitkäaikaiset saamiset yht	2 674 247,64	1 033 878,63
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	795 281,56	799 902,12
Lainasaamiset	0,00	39 000,00

Muut saamiset	605 206,28	449 743,68
Siirtosaamiset	28 303,27	23 975,65
Lyhytaikaiset saamiset yht	1 428 791,11	1 312 621,45
Saamiset yhteensä	2 674 247,64	2 346 500,08

Rahoitusarvopaperit

Osakkeet ja osuudet	5 568 325,68	5 844 439,51
Sijoitukset rahamarkkinainstr.	568 519,17	614 200,87
Joukkovelkakirjalainasaamiset	43 505,93	42 930,39
Muut arvopaperit	49 200,22	49 200,22
Rahoitusarvopaperit yht.	6 229 551,00	6 550 770,99
Rahat ja pankkisaamiset	2 949 173,82	1 641 248,50
VAIHTUVAT VASTAAVAT	11 880 948,89	10 576 082,58
VASTAAVAA YHTEENSÄ	48 143 432,00	45 988 490,87

VASTATTAVAA

OMA PÄÄOMA

Peruspääoma	12 484 852,83	12 484 852,83
Muu oma pääoma		
Osuus kuntayhtymien omiin pääomiin		
Liittymismaksurahasto		
Arvonkorotusrahasto	186 563,48	186 387,14
Muut omat rahastot	104 099,40	123 099,68
Edellisten tilikausien yli/alijäämä	9 300 822,01	10 309 153,70
Tilikauden yli/alijäämä	1 156 748,30	175 889,52
OMA PÄÄOMA YHT.	23 233 086,02	23 279 409,87

VÄHEMMISTÖOSUUDET

0,00 0,00

KONSERNIRESERVI

0,00 0,00

POISTOERO JA VAPAAEHT. VARAUKSET

Poistoero	0,00	0,00
Vapaaehtoiset varaukset	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00

PAKOLLISET VARAUKSET

Eläkevaraus		
Muut pakolliset varaukset	0,00	0,00
Pakolliset varaukset yht.	0,00	0,00

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT

Valtion toimeksiannot	5 692,93	5 692,93
Lahjoitusrahastojen pääomat	77 003,95	77 003,95
Muut toimeksiantojen pääomat	351 819,17	232 105,69
Toimeksiantojen pääomat yht.	434 516,05	314 802,57

VIERAS PÄÄOMA

Pitkäaikainen

Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vak.yhtiöiltä	12 662 947,00	11 196 741,00
Lainat julkisyhteisöiltä	115 000,00	8 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	0,00	0,00
Ostovelat	0,00	0,00
Muut velat	329 366,34	344 430,62
Siirtovelat	0,00	0,00

Pitkäaikainen yht. 13 107 313,34 11 549 171,62

Lyhytaikainen

Joukkovelkakirjalainat		
Lainat rahoitus- ja vak.yhtiöiltä	6 206 122,00	6 206 122,00
Lainat julkisyhteisöiltä	107 000,00	32 000,00
Lainat muilta luotonantajilta	0,00	0,00
Saadut ennakot	35 281,65	34 447,42
Ostovelat	1 708 229,67	1 640 203,25
Muut velat	759 761,71	459 197,13
Siirtovelat	1 292 037,56	1 213 053,01
Lyhytaikainen yht.	11 368 516,59	10 845 106,81
VIERAS PÄÄOMA YHT.	24 475 829,93	22 394 278,43
VASTATTAVAA YHTEENSÄ	48 143 432,00	45 988 490,87

Konsernitaseen tunnusluvut	2023	2024
Omavaraisuusaste, %	50	52
Rahoitusvarallisuus/asukas	-9 301,41	-9 601,83
Suhteellinen velkaantuneisuus %	100,93	98,22
Velat ja vastuut % käyttötuloista	101,12	98,42
Asukasluku	3748	3692

Konsernitaseen tunnusluvut	2023	2024
Konsernin lainakanta	19 091	17 442
Lainat €/asukas	5 094	4 725
Asukkaat	3 748	3 692

1.7.4 Konsernin rahoituslaskelma

Pihtiputaan kunta

Rahoituslaskelma konserni	2024	2023
Tulorahoitus		
Vuosikate	2 554 442,09	3 467 726,82
Satunnaiset erät	-4 124,92	0,00
Tulorahoituksen korjauserät		
Tulorahoituksen korjauserät	-6 179,04	-4 865,66
<i>Tulorahoituksen korjauserät</i>	-6 179,04	-4 865,66
Tulorahoitus	2 544 138,13	3 462 861,16
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-1 780 650,25	-2 334 200,21
Rahoitusosuudet investointeihin	76 036,21	131 940,20
Pys.vastaavien hyödykkeiden luovutust.	0,00	0,00
Investointien vars.myyntitulot	6 747,60	258 880,28
Investointien myyntivoitot/-tappiot	0,00	-249,11
Pysyvien vastaavien hyöd.luovutustuotot	6 747,60	258 631,17
Investointien rahavirta	-1 697 866,44	-1 943 628,84
Toiminnan ja investointien rahavirta	846 271,69	1 519 232,32
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten vähennys	0,00	0,00
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	0,00	0,00
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 558 141,72	-1 710 010,34
Lyhytaikaisten lainojen muutos	0,00	-1 425 000,00
Lainakannan muutokset	-1 558 141,72	-3 135 010,34
Oman pääoman muutokset	20 761,80	1 589,72
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset	-90 631,97	1 581,88
Vaihto-omaisuuden muutos	-9 586,58	31 254,28
Saamisten muutos	243 174,64	475 126,30
Korottomien velkojen muutos	-443 061,96	-1 828 856,88
Muut maksuvalmiuden muutokset	-300 105,87	-1 320 894,42
Rahoituksen rahavirta	-1 837 485,79	-4 454 315,04
Rahavarojen muutos	-991 214,10	-2 935 082,72
Rahavarat 31.12.	8 132 502,71	9 129 524,59
Rahavarat 1.1	-9 123 716,81	-12 064 607,31
Rahavarojen muutos	-991 214,10	-2 935 082,72

1.8 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilinpäätöksessä on myös arvioitava tilikauden tuloksen kehitystä. Kunnanhallituksen tulee tehdä toimintakertomuksessa tai sen antamisen yhteydessä esitys tilikauden tuloksen käsittelyä sekä talouden tasapainottamista koskevista toimenpiteistä.

Toimintavuoden tilikauden tulos on 348 448,44 €, mikä on 1,4 milj. € talousarviossa ennakoitua parempi.

Poistoeron muutos 74 018,60 € jälkeen tilikauden ylijäämäksi muodostuu 422 467,04 €.

Tilikauden 2024 jälkeen Pihtiputaan kunnalla on taseessa ylijäämää 8 557 509,42 €.

Kunnanhallituksen esitys tilikauden tuloksen käsittelystä on, että kirjataan poistoeroa 74 018,60 jonka jälkeen ylijäämäksi muodostuu 422 467,04 €, joka siirretään yli/alijäämä tilille.

2. TALOUSARVION TOTEUTUMINEN

Toteutumisvertailut sisältävät alla olevissa taulukoissa sekä ulkoiset että sisäiset meno- ja tuloerät, laskennalliset kustannukset sekä suunnitelman mukaiset poistot. Talousarvio sitoo valtuustoon nähden nettoperiaatteella.

Tuloslaskelmassa toimintomenot ja –tulot ovat ainoastaan ulkoisia, koska sisäisten erien nettovaikutus tulokseen on nolla.

2.1 Kunnanhallituksen toimiala

Toiminnan kuvaus ja tilikauden olennaiset tapahtumat: Kuntalain mukaan kunnassa on valtuusto, joka vastaa kunnan toiminnasta ja taloudesta sekä käyttää kunnan päätösvaltaa.

Kunnanvaltuusto 31.12.2024

Saastamoinen Ari, puheenjohtaja
Ylälehto Jani, I varapuheenjohtaja
Tiainen Marko, II varapuheenjohtaja
Aho Hannu
Jämsen Tomi
Jääskeläinen Tuomo
Kananen Erkki
Kananen Markku
Kiljala Eija
Korpikoski Marko
Leppänen Kari
Mattola Tauno
Myllynen Kirsi
Nykänen Onni
Närhi Sirpa
Paananen Karri
Parkkonen Kari
Riitamo Jouni
Räisänen Pentti
Saastamoinen Tapio
Siekinen Veijo
Skantz Tuomas
Soisalo Tuomo

Kunnanhallitus**Kunnanhallitus 31.12.2024****varsinainen**

1. Jääskeläinen Tuomo, pj
2. Parkkonen Kari, vpj
3. Kananen Markku
4. Laitinen Marika
5. Kyläniemi Aira
6. Mattola Tauno
7. Myllynen Kirsi
8. Nykänen Onni
9. Närhi Sirpa

varalla

Sutinen Tomi
Jämsen Tomi
Hämäläinen Jouni
Tavastsjerna Mia
Logren Marjo
Riitamo Jouni
Puurula Laura
Skantz Tuomas
Kiljala Eija

Toiminnan kuvaus ja tilikauden olennaiset tapahtumat: Kunnanhallitus vastaa kunnan hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Vaalit

Toiminnan kuvaus ja tilikauden olennaiset tapahtumat: Keskusvaalilautakunta huolehtii vaalien yleisjärjestelyistä kunnassa.

Vuonna 2024 järjestettiin presidentinvaalit.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
15020 Presidentinvaalit						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Tuet ja avustukset	17 200		17 200	14 755,20	2 444,80	85,8
TOIMINTATUOTOT	17 200		17 200	14 755,20	2 444,80	85,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-9 100		-9 100	-7 377,79	-1 722,21	81,1
Palkat ja palkkiot	-9 100		-9 100	-7 377,79	-1 722,21	81,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-1 661		-1 661	-235,64	-1 425,36	14,2
Muut henkilösivukulut	-384		-384	-28,58	-355,42	7,4
Henkilösivukulut	-2 045		-2 045	-264,22	-1 780,78	12,9
Henkilöstökulut	-11 145		-11 145	-7 642,01	-3 502,99	68,6
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-11 200		-11 200	-10 595,13	-604,87	94,6
Palvelujen ostot	-11 200		-11 200	-10 595,13	-604,87	94,6
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-510		-510	-273,88	-236,12	53,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-510		-510	-273,88	-236,12	53,7
Muut toimintakulut						
Muut toimintakulut	-2 000		-2 000	-1 399,12	-600,88	70
Muut toimintakulut	-2 000		-2 000	-1 399,12	-600,88	70
TOIMINTAKULUT	-24 855		-24 855	-19 910,14	-4 944,86	80,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-7 655	0	-7 655	-5 154,94	-2 500,06	67,3
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-7 655	0	-7 655	-5 154,94	-2 500,06	67,3

2.1.1 Tilintarkastus

Tarkastuslautakuntaan jäsenet 31.12.2024 ovat:

Räisänen Pentti, puheenjohtaja	(varalla Paananen Päivi)
Kari Leppänen, varapuheenjohtaja	(varalla Varha Antti)
Kananen Erkki	(varalla Pasanen Tiina)
Kuronen Irmeli	(varalla Lohtander Helka)
Paananen Helena	(varalla Kahilainen Marko)
Pulkkinen Virpi	(varalla Pasanen Sulo)

Toiminnan kuvaus ja tilikauden olennaiset tapahtumat: Tarkastuslautakunta järjestää kunnan talouden ja hallinnon tarkastamista koskevat tehtävät sekä muun muassa laatii arviointikertomuksen ja ylläpitää sidonnaisuusrekisteriä.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
16000 Tilintarkastus						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-4 100		-4 100	-6 420,00	2 320,00	156,6
Palkat ja palkkiot	-4 100		-4 100	-6 420,00	2 320,00	156,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-702		-702		-702	
Muut henkilösivukulut	-162		-162		-162	
Henkilösivukulut	-864		-864		-864	
Henkilöstökulut	-4 964		-4 964	-6 420,00	1 456,00	129,3
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-23 380		-23 380	-20 591,22	-2 788,78	88,1
Palvelujen ostot	-23 380		-23 380	-20 591,22	-2 788,78	88,1
Muut toimintakulut						
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-1 110,51	110,51	111,1
Muut toimintakulut	-1 000		-1 000	-1 110,51	110,51	111,1
TOIMINTAKULUT	-29 344		-29 344	-28 121,73	-1 222,27	95,8
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-29 344	0	-29 344	-28 121,73	-1 222,27	95,8
TILIKAUDEN YLI- /ALIJÄÄMÄ	-29 344	0	-29 344	-28 121,73	-1 222,27	95,8

2.1.2 Yleishallinnon toimitukset

2.1.3 Tukipalvelut

Tukipalveluiden menoihin sisältyvät henkilöstöhallinnon, hallintopalveluiden, IT, monistamon sekä taloushallinnon menot.

IT- ja hallintopalveluiden menot on jaettu ilman poistoja hallintokunnille työasemien lukumäärän suhteessa. Henkilöstöhallinnon menot jaetaan palkansaajien lukumäärän suhteessa. Monistamon menot jaetaan käytön suhteessa. Taloushallinnon menot jaetaan tositteiden suhteessa.

Henkilöstöhallinto:

Henkilöstöhallinto tukee kuntien palvelustrategiaa mm. huolehtimalla henkilöstön työhyvinvoinnista, kehittämisestä ja työturvallisuudesta. Henkilöstöhallinnon tavoitteet ovat toteutuneet pääosin henkilöstön työhyvinvoinnin, henkilöstön kehittämisen ja työsuojelutoiminnan kehittämisen osalta.

Henkilöstön sisäinen tiedottaminen on hoidettu neljännesvuosittain järjestettävissä henkilöstöinfoissa, joihin on kutsuttu myös järjestöjen pääluottamusmiehet paikalle. Esimiehille järjestetään vuosittain TiimiTreffit-esimiespalavereja, joissa käydään läpi esimiesten työhön liittyviä ajankohtaisia asioita. Yhteistyötoimikunta kokoontuu muutaman kerran vuodessa yhteistoimintalain (334/2007) mukaisena työnantajan ja henkilöstön edustajista koostuvana yhteistoimintaelimenä.

Erillisessä henkilöstöraportissa esitetään tarkemmin henkilöstöä koskevia tietoja, mm. henkilöstörakenne, poissaolojen kehitys.

Taloushallinto:

Vuoden 2024 aikana toiminnalliset tavoitteet saavutettiin hyvin, eli laskujen kirjaaminen sujui viiveettä ja toimialoilla oli käytössä ajantasaiset raportit toiminnan kehittymisestä. Toiminta oli taloudellista ja toimintakate parani hieman palvelujen myynnistä johtuen.

Tietohallinto:

Tietohallinnon laite- ja ohjelmisto hankinnat menivät yli budjetin johtuen wiitaunionin purkautumisesta ja siitä johtuvista järjestelmien suunniteltua suuremmista päivityksistä.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	
2170 HALLINNON TUKIPALVELUT KÄYTTÖTALOUS TALOUS TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	799 758		799 758	944 392,29	-144 634,29	118,1
Muut suoritteiden myyntituotot	22 000		22 000	56 763,04 1 001	-34 763,04	258
Myyntituotot	821 758		821 758	155,33	-179 397,33	121,8
Tuet ja avustukset	45 000		45 000	28 628,95 1 029	16 371,05	63,6
TOIMINTATUOTOT	866 758		866 758	784,28	-163 026,28	118,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-429					
Maksetut palkat ja palkkiot	500		-429 500	-452 075,62	22 575,62	105,3
Jaksotetut palkat ja palkkiot				-3 890,07	3 890,07	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				6 845,60	-6 845,60	-100
Palkat ja palkkiot	500		-429 500	-449 120,09	19 620,09	104,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-73 573		-73 573	-77 100,73	3 527,73	104,8
Muut henkilösivukulut	-17 009		-17 009	-10 485,13	-6 523,87	61,6
Henkilösivukulut	-90 582		-90 582	-87 585,86	-2 996,14	96,7
Henkilöstökulut	-520 082		-520 082	-536 705,95	16 623,95	103,2
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot				-1 919,33	1 919,33	-100
Muiden palvelujen ostot	-308 126		-308 126	-449 037,81	140 911,81	145,7
Palvelujen ostot	-308 126		-308 126	-450 957,14	142 831,14	146,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-11 960		-11 960	-16 834,08	4 874,08	140,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-11 960		-11 960	-16 834,08	4 874,08	140,8
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-37 204		-37 204	-33 064,45	-4 139,55	88,9
Muut toimintakulut	-2 100		-2 100	-4 148,48	2 048,48	197,5
Muut toimintakulut	-39 304		-39 304	-37 212,93	-2 091,07	94,7
TOIMINTAKULUT	-879 472		-879 472	-1 041 710,10	162 238,10	118,4
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-12 714	0	-12 714	-11 925,82	-788,18	93,8
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-11 714		-11 714	-45 557,94	33 843,94	388,9
Poistot ja arvonalentumiset	-11 714		-11 714	-45 557,94	33 843,94	388,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-24 428	0	-24 428	-57 483,76	33 055,76	235,3

2.1.4 Elinkeino ja maataloustoimi

Maaseutuhallinto

Pihtiputaan maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueeseen kuuluvat Karstula, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Pihtipudas ja Viitasaari. Hallinnoivana kuntana toimii Pihtipudas, joka on tehnyt maksajavirastosopimuksen Ruokaviraston kanssa.

Maaseutuhallinto hoitaa kaikki kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle laissa säädettyt tehtävät ja palvelut, joista keskeisimpiä ovat maatalouden tukijärjestelmiin, riistavahinkoihin, peruslohkorekisteriin ja eläintenpitäjärekisteriin liittyvät tehtävät, hukkakauralakiin perustuvat tehtävät sekä valmiussuunnitelmat (VAP–viljelijät).

Toiminta järjestetään hajautetusti, jokaisessa sopimuskunnassa on toimipiste. Toimipisteet ovat olleet pääsääntöisesti avoinna Pihtiputaalla ja Viitasaarella viisi, Kinnulassa ja Kivijärvellä kolme ja Karstulassa ja Kyyjärvellä yhden päivän viikossa. Kyyjärven toimipiste siirtyi Kauppakeskus Paletista Kivirantaan.

Vakituisia työntekijöitä on neljä. Lisäksi keväällä tukihakemusten jättöaikana oli palkattu toimistosihteeri noin kahden kuukauden ajalle.

Maksetut tuet ja korvaukset

Kunta	Tukea hakeneet maatilat, kpl	Maksetut tuet, euroa
Karstula	156	3.600.578,70
Kinnula	73	2.292.583,28
Kivijärvi	28	825.060,71
Kyyjärvi	66	2.141.747,95
Pihtipudas	139	5.745.569,53
Viitasaari	148	4.065.483,21
Yhteensä	610	18.671.023,38

Maaseutuhallinnon kustannukset on jaettu sopimuskuntien kesken toimintavuotta edeltävän vuoden peltoalojen suhteessa. Toimitilat sopimuskunnat antoivat maaseutuhallinnolle korvauksetta.

Kunta	Maksuosuuksien perusteena olleet peltohehtaarit	Maksosuudet, %
Karstula	5.669,85	22,39
Kinnula	2.781,23	10,98
Kivijärvi	1.265,26	4,99
Kyyjärvi	2.382,26	9,41
Pihtipudas	7.235,77	28,57
Viitasaari	5.991,32	23,66
Yhteensä	25.325,69	100

Viljelijöiden kouluttaminen

Maksajavirastosopimuksen mukaan vastuukunta vastaa siitä, että yhteistoiminta-alueen viljelijätukien hakijoilla on saatavana asianmukainen ja riittävä koulutus. Koulutustilaisuudet pidettiin Karstulassa ja Viitasaarella. Eläintukikoulutus järjestettiin Teamsilla.

Ostopalvelusopimukset

Saarijärven kaupungin kanssa tehdyllä sopimuksella Pihtiputaan ja Saarijärven maaseutuhallinnot ostavat toisiltaan vuosittain sen työajan, joka kuluu viljelijätukihakemusten käsittelyyn liittyvien sitoumusten tekemiseen. Sitoumuskäsittelyyn liittyvät työt on tehty vastavuoroisuusperiaatteella. Lisäksi Pihtipudas on myynyt myös muuta hakemusten käsittelyyn liittyvää työtä 0,14 htv.

Yhteistoimintaryhmä

Kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen toteutumisen sekä yhteistoiminta-alueen talouden ja toiminnan seurantaan varten on perustettu yhteistoimintaryhmä, johon sopimuskunnat ovat nimenneet yhden jäsenen/kunta ja hänelle varajäsenen. Jäsenet valitaan valtuustokausittain. Ryhmän esittelijänä toimii maaseutupäällikkö. Ryhmä kokoontui kaksi kertaa.

Lomituspalvelut

Lomituspalvelut tuottaa Keuruun kaupunki. Pihtiputaan kunta on tukenut maksullista lomittaja-apua Pihtiputaalaisten maatalousyrittäjien työssäjaksamisen ja maatalouslomittajien työllistymisen edistämiseksi. Tukea on maksettu de minimis -tuen 3 euroa/tunti, enintään 60 tuntia/vuosi/yrittäjä. Tukea myönnettiin 37 yrittäjälle yhteensä 5.404,95 euroa.

Elinkeino

Vuoden 2024 aikana elinvoimayksikkö toteutti laajan kirjon toimenpiteitä alueen yritysten ja yrittäjyyden tukemiseksi. Asiakaskontaktien ja aktiviteettien määrä pysyi korkeana, vaikka asiakaskontakteja (237 kpl) ja aktiviteetteja (453 kpl) oli hieman vähemmän kuin vuonna 2023 (274 ja 471 kpl). Osaltaan lukuihin vaikutti se, että elinvoimayksikössä ei työskennellyt elinvoimapäällikköä lainkaan maaliskuun ja syyskuun 2024 välisenä aikana.

Palvelua saaneiden yritysten (69kpl) määrä laski edelliseen vuoteen nähden jonkin (99 kpl vuonna 2023). Kevytyrittäjäyys ei kasvattanut suosiotaan, mutta uusia yrityksiä perustettiin edellistä vuotta enemmän, yhteensä 12 kpl (11 kpl vuonna 2023). Omistajanvaihdoksia tuettiin aktiivisesti, ja niiden toteutumisen määrä nousi 5 kappaleeseen (3 kpl vuonna 2023), kun taas työstettyjä omistajanvaihdoksia kertyi 13 kpl (9 kpl vuonna 2023).

Yritysten investointitukien kasvu oli merkittävää, sillä vuonna 2024 tukea sai 6 yritystä yhteensä 120 028 eurolla, kun vuonna 2023 tukea ei myönnetty lainkaan. Maatalouden investointituet nousivat myös merkittävästi, ja myönnettyjen tukien määrä kasvoi 13 kappaleeseen (1 kpl vuonna 2023), tuen kokonaissumman ollessa 175 104 euroa. Lisäksi aloittaville maatilayrittäjille myönnettiin 2 aloitustukea yhteensä 160 000 euroa (1 kpl ja 80 000 euroa vuonna 2023). Kokonaisuudessaan vuosi 2024 osoitti, että elinvoimayksikön toimenpiteet ovat tukeneet yritystoiminnan jatkuvuutta ja kehitystä Pihtiputaalla. Erityisesti investointitukien ja omistajanvaihdosten tukeminen ovat olleet keskeisiä vaikuttavuuden kannalta. Jatkossa palveluiden tavoitavuutta ja vaikuttavuutta pyritään kehittämään edelleen vastaamaan yrittäjien tarpeita.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	51 Käytt ö- %
2180 ELINKEINO-JA MAATALOUSTOIMI						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	132 000		132 000	96 764,97	35 235,03	73,3
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	236 218		236 218	197 378,74	38 839,26	83,6
Muut suoritteiden myyntituotot	150		150	601,44	-451,44	401
Myyntituotot	368 368		368 368	294 745,15	73 622,85	80
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	51 000		51 000	49 436,01	1 563,99	96,9
Muut toimintatuotot				6 179,04	-6 179,04	-100
Muut toimintatuotot	51 000		51 000	55 615,05	-4 615,05	109
TOIMINTATUOTOT	419 368		419 368	350 360,20	69 007,80	83,5
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-228			-187		
Maksetut palkat ja palkkiot	761		-228 761	790,36	-40 970,64	82,1
Jaksotetut palkat ja palkkiot				-602,63	602,63	-100
	-228			-188		
Palkat ja palkkiot	761		-228 761	392,99	-40 368,01	82,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-38 810		-38 810	-30 389,64	-8 420,36	78,3
Muut henkilösivukulut	-8 971		-8 971	-4 439,55	-4 531,45	49,5
Henkilösivukulut	-47 781		-47 781	-34 829,19	-12 951,81	72,9
	-276			-223		
Henkilöstökulut	542		-276 542	222,18	-53 319,82	80,7
Palvelujen ostot						
	-125					
Muiden palvelujen ostot	875		-125 875	-99 232,14	-26 642,86	78,8
	-125					
Palvelujen ostot	875		-125 875	-99 232,14	-26 642,86	78,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-4 900		-4 900	-3 101,17	-1 798,83	63,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-4 900		-4 900	-3 101,17	-1 798,83	63,3
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-10 000		-10 000		-10 000,00	
Avustukset liikelaitoksille	-15 000		-15 000	-5 404,95	-9 595,05	36
Avustukset	-25 000		-25 000	-5 404,95	-19 595,05	21,6
Muut toimintakulut						
				-146		
Vuokrat	-31 229		-31 229	725,92	115 496,92	469,8
Muut toimintakulut	-75 475		-75 475	-6 277,21	-69 197,79	8,3
	-106			-153		
Muut toimintakulut	704		-106 704	003,13	46 299,13	143,4
	-539			-483		
TOIMINTAKULUT	021		-539 021	963,57	-55 057,43	89,8
	-119			-133		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	653	0	-119 653	603,37	13 950,37	111,7

Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-346	-346	-345,6	-0,4	99,9	
Poistot ja arvonalentumiset	-346	-346	-345,6	-0,4	99,9	
	-119		-133			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	999	0 -119 999	948,97	13 949,97	111,6	

2010 YLEISHALLINTO	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot	132 000		132 000	96 764,97	35 235,03	73,3
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 053 976		1 053 976	1 141 771,03	-87 795,03	108,3
Muut suoritteiden myyntituotot	22 150 1 208		22 150	69 551,28 1 308	-47 401,28	314
Myyntituotot	126		1 208 126	087,28	-99 961,28	108,3
Tuet ja avustukset	265 829		265 829	296 404,42	-30 575,42	111,5
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	51 000		51 000	49 436,01	1 563,99	96,9
Muut toimintatuotot	66 000		66 000	6 179,04	59 820,96	9,4
Muut toimintatuotot	117 000 1 590		117 000	55 615,05 1 660	61 384,95	47,5
TOIMINTATUOTOT	955		1 590 955	106,75	-69 151,75	104,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-1 236		-1 236	-1 160		
Maksetut palkat ja palkkiot	586		586	304,98	-76 281,02	93,8
Jaksotetut palkat ja palkkiot				-7 383,64	7 383,64	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				6 845,60	-6 845,60	-100
	-1 236		-1 236	-1 160		
Palkat ja palkkiot	586		586	843,02	-75 742,98	93,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-505 793		-505 793	-461 694,32	-44 098,68	91,3
Muut henkilösivukulut	-48 917		-48 917	-25 635,23	-23 281,77	52,4
Henkilösivukulut	-554 710 -1 791		-554 710	-487 329,55 -1 648	-67 380,45	87,9
Henkilöstökulut	296		296	172,57	-143 123,43	92
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot				-1 782,28	1 782,28	-100
	-1 016		-1 016	-1 195		
Muiden palvelujen ostot	618		618	290,21	178 672,21	117,6
	-1 016		-1 016	-1 197		
Palvelujen ostot	618		618	072,49	180 454,49	117,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-25 930		-25 930	-34 522,60	8 592,60	133,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 930		-25 930	-34 522,60	8 592,60	133,1
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-439 800		-439 800	-355 287,79	-84 512,21	80,8
Avustukset liikelaitoksille	-15 000		-15 000	-5 404,95	-9 595,05	36
Avustukset	-454 800		-454 800	-360 692,74	-94 107,26	79,3
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-162 844		-162 844	-274 268,77	111 424,77	168,4
Muut toimintakulut	-102 228		-102 228	-41 632,48	-60 595,52	40,7
Muut toimintakulut	-265 072 -3 553		-265 072	-315 901,25 -3 556	50 829,25	119,2
TOIMINTAKULUT	716 -1 962		716	361,65 -1 896	2 645,65	100,1
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	761	0	761	254,90	-66 506,10	96,6

				54	
Poistot ja arvonalentumiset	-12 541	-12 541	-46 391,82	33 850,82	369,9
	-1 975	-1 975	-1 942		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	302	0	646,72	-32 655,28	98,3

2.2 Sivistystoimen toimiala

Sivistystoimi vastaa varhaiskasvatuksen, esi- perusopetuksen, lukiokoulutuksen, nuoriso-, liikunta- ja kulttuuripalveluiden, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen sekä kirjastotoiminnan järjestämisestä, hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuudesta sekä kotouttamisesta.

Sivistystoimi on henkilöstömäärältään, että kustannuksiltaan kunnan suurin toimiala. Sivistystoimen palvelut muodostavat keskeisen osan uuden ns. sivistyskunnan identiteettiä ja kuntalaisille näkyviä palveluja ja ovat keskeinen osa kunnan pehmeitä elinvoimatekijöitä.

Pihtiputaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta toimii 1.1.2024 alkaen sivistystoimen monijäsenenä toimielimenä ja vastaa toimialan kehittämisestä, organisoinnista ja arvioinnista.

Pihtiputaan sivistys- ja hyvinvointilautakunta

Lautakunnan jäsen

Aho Hannu, puheenjohtaja

Haaranen Laura

Haikara Minna

Kiljala Eija

Logrén Marjo

Paananen Karri

Sutinen Tomi

Varajäsen

Kivinen Paula 31.1.2024 saakka

Ahola Jaana 1.2.2024 alkaen

Rauhala Santeri

Manninen Jarkko

Kumpulainen Laura

Kyläniemi Aira

Kemppainen Heini

Jämsén Teppo

Läsnäolo- ja puheoikeutetut edustajat

Kunnanjohtaja

Pihtiputaan kunnanhallituksen edustaja Mattola Tauno

Pihtiputaan kunnanvaltuuston puheenjohtaja

Pihtiputaan kunnanhallituksen puheenjohtaja

Pienten puolueiden edustaja

Nuorisovaltuusto

Kinnunen Ari

Saastamoinen Ari

Tuomo Jääskeläinen

Tiainen Marko

Tyyne Hytönen

Viitasaaren edustajat Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopiston ja kirjaston osalta

Rossi Risto, jäsen

Vuorio Päivi, jäsen

Vepsäläinen Hilma, varajäsen

Pietiläinen Seppo, varajäsen

Sisäinen tarkastus

Sivistyslautakunnan sisäisinä tarkastajina vuonna 2024 toimivat Laura Haaranen ja Minna Haikara. Vuoden 2024 sisäinen tarkastus käsitteli rekrytointeja.

Sivistys- ja hyvinvointijohtajan katsaus vuoteen 2024

Pihtiputaan kunnan sivistystoimen oma organisaatio aloitti vuoden 2024 alusta Wiitaunionin kuntapariyhteistyön päättymisen jälkeen. Hyvät resurssit ja työrauha keskittyä perustehtävään kantoa hedelmää ja sivistystoimi alitti talousarvionsa, saavutti keskeiset vuodelle 2024 asetetut tavoitteet sekä osallistui oman toimialansa kehittämisen ohella aktiivisesti poikkihallinnolliseen kehittämistyöhön ja Pihtiputaan kunnan uuden organisaatiokulttuurin rakentamiseen.

Vuoden 2024 suurin yksittäinen kehittämiskohde oli Vekaralinnan ryhmäperhepäivähoidon muutto kunnan omiin tiloihin, jotka remontoitiin varhaiskasvatukselle sopiviksi. Muurasjärven varhaiskasvatus sai vihdoin asianmukaiset tilat ja yhteistyötä koulun kanssa pystytään rakentamaan tiiviimmäksi.

Pihtiputaan lukiossa opiskeli lukuvuonna 2024-25 86 opiskelijaa, joista ulkopaikkakuntalaisia 23. Opiskelijoista 58 % opiskelee erikoislinjoilla. Kuntavertailussa Pihtiputaan lukion opiskelijamäärä on pysynyt hyvällä tasolla. Uusien ja jo olemassa olevien linjaopintojen kehittämistyötä jatkettiin ja lukio teki aktiivista markkinointityötä somessa ja muilla alustoilla.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kokonaisuutta on kehitetty suunnitelmallisesti hyvinvointikoordinaattorin aloitettua keväällä 2024. Suunnitelma ja aikataulu Pihtiputaan kunnan omalle hyvinvointisuunnitelmaprosessille laadittiin syksyn 2024 aikana. Kunnan ja hyvinvointialueen väliset toiset hyte-neuvottelut järjestettiin yhdessä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Säännöllistä järjestöyhteistyötä kehitettiin yhdessä järjestöjen, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa. Uudessa yhdistysasiakirjassa pyritään avaamaan yhteistyötä kunnan ja yhdistysten välillä ja kirjoittamaan auki myös välillisiä avustusmuotoja.

Nuorisotyössä laadittiin NUPS- eli nuorisotyön perussuunnitelma ja otettiin käyttöön NuoDo - nuorisotyön dokumentointijärjestelmä, jonka avulla saamme tilastotietoa nuorisotyön toiminnan määrästä ja laadusta. Nuorisotilan aukioloaikoja ja kesätoimintaa tarkistettiin vastaamaan kävijämääriä ja nuorten tarpeita. TE24-uudistuksen myötä nuorten työpajatoiminnan järjestämistä kehitettiin vastaamaan muuttuvaa toimintaympäristöä ja nuorten tarpeita.

Sivistystoimi haki aktiivisesti avustuksia toiminnan kehittämiseen. Erityisesti avustukset harrastamisen suomen mallin maksuttomaan harrastustoimintaan sekä koulunuorisotyön kehittämiseen mahdollistivat uusi toimintatapoja ja palveluja lapsille ja nuorille.

Sivistystoimen rekrytoinnit herättivät kiinnostusta. Rekrytoinneissa tulee jatkossa kiinnittää huomiota myönteisen kuntakuvan rakentamiseen ja myönteisistä asioista viestimiseen. Rekrytointeja tulee kehittää kokonaisuutena osana kunnan veto- ja pitovoimaa ja huolehtia ennen kaikkea jatkuvuudesta ja työntekijöiden sitouttamisesta niin kuntaan työnantajana kuin paikkakunnalle.

Ensimmäinen vuosi omassa organisaatiossa toi esille myös kehittämiskohteita; yhteistyötä ja yhteisiin tavoitteisiin ja visioon pyrkimistä kaikilla toimialoilla tulee korostaa. Strategian ja strategisen johtamisen merkitys uudessa organisaatiossa korostuu ja tähän tulee jatkossa kiinnittää koko kunnan laajuudessa huomiota.

Toiminnan arviointi

Sivistystoimi arvioi toimintaansa ja vuosittain asetettujen tavoitteiden saavuttamista ja raportoi niistä sivistyslautakunnalle toimintakertomuksessa ja tarkastuslautakunnalle vuosittain. Arvioinnissa hyödynnetään sekä laadullisia että määrällisiä mittareita. Laadullisia mittareita ovat mm. henkilöstöraportit, toimintasuunnitelmat ja toimintakertomukset, kehityskeskustelut ja erilaiset kyselyt ja saatu palaute. Määrällisiä mittareita ovat erilaiset talouden tunnusluvut, käyttöasteet ja osallistujamäärät.

Lisäksi toiminnan arvioinnissa huomioidaan muut mahdolliset toiminnan valtakunnalliset, alueelliset ja paikalliset toiminnan laatua kuvaavat kyselyt, mittarit ja selvitykset. Hanketyön arviointia tehdään jatkuvasti ja loppuvaiheen raportoinnissa arvioidaan tulokset sekä tarvittavat jatkotoimenpiteet.

Toimintaa arvioivat myös lautakunnan sisäiset tarkastajat.

Sivistystoimen painopistealueet vuodelle 2024

Sivistystoimen tavoitteet talousarviovuodelle 2024 on laadittu Pihtiputaan kunnan kuntastrategian pohjalta.

Kuntastrategia	Kuntastrategian painopistealue	Toimenpiteet	Toteuma 2024
Uudistuva Pihtipudas			
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä sekä luomme uutta elinvoimaa.	Luomme uuden organisaatio- ja toimintamallin ja otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan toiminnassa ja taloudessa. Vahvistamme viestintää ja parannamme pihtiputtaalaista tunnettavuutta ja identiteettiä. Hyödynnämme kasvatusta ja koulutuspalveluita sekä tapahtumia vetovoimatekijöinä. Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä.	Pihtiputaan kunta jatkaa omana organisaationaan vuoden 2024 alusta Wiitaunionin purkautuessa. Oman organisaation toimintamallien kehittäminen ja palvelupolkujen mallintaminen. Sivistystoimi viestii aktiivisesti toiminnastaan. Kehitämme lukion veto- ja pitovoimaa ja tunnettavuutta. Tuotamme laadukkaat ja vetovoimaiset sivistyspalvelut kuntalaisille sujuvasti ja mutkattomasti. Olemme keskeinen osa kunnan elinvoiman, veto- ja pitovoiman kehittämistyötä. Suunnitelmallinen ja systemaattinen hyte-työ tietoon perustuen Nuorisovaltuustotoiminnan ja järjestöyhteistyön kehittäminen.	Pihtiputaan kunnan oma organisaatio on toiminut vuoden 2024 ajan. Sivistystoimen sisällä toimintoja on kehitetty. Poikkihallinnollisessa yhteistyössä toimialojen välillä on edelleen kehitettävää. Kunnan nettisivujen tekstit sivistystoimen osalta päivitettiin 2024. Sivistystoimi on ollut aktiivinen somessa ja erityisesti lukion somekanavilla on runsaasti seuraajia. Sivistystoimi tiivistä yhteistyötä elinkeinopalvelujen kanssa. Hyvinvointikoordinaattorin rekrytointi onnistui ja hyte-työn systemaattinen rakentaminen aloitettiin. Nuorisovaltuustotoiminta on kehitetty yhdessä yleishallinnon kanssa. Nuorisovaltuuston toimintasääntöä on alettu päivittää ja kehittää vuosikelloa. Järjestöyhteistyötä on kehitetty aktiivisesti kuukausittaisilla järjestökahveilla. Järjestöjä on kannustettu lisäämään tiedot lähellä.fi sivulle, jotta

		Yhdistysasiakirjan laatiminen ja avustusperiaatteiden päivittäminen. Säännölliset tiimipalaverit ja tyköpivät sivistystoimen henkilöstölle. Kehitämme rekrytointeja ja panostamme henkilöstön hyvinvointiin. Kehityskeskustelut toteutuvat 100 %	yhteistyö kunnan, muiden toimijoiden ja järjestöjen välillä helpottuisi. Järjestöjen tiedostusta kehitämme elinvoimayksikön kanssa visit.pihtipudas tapahtumakalenterin avulla. Yhdistysasiakirja, johon on koottu koko kunnan avustusperiaatteet, vietiin päätöksentekoon alkuvuodesta 2025. Sivistystoimen johtoryhmä ja vastualueiden tiimit ovat kokoontuneet säännöllisesti. Rekrytoinneissa on onnistuttu hyvin. Kehityskeskustelut ovat toteutuneet 100 %.
Yrittäjien Pihtipudas			
Olemme vastuullinen, kehittyvä ja yrittäjäystävällinen kunta.	Kuntahankintamme tukevat paikallista yrittäjyyttä. Tarjoamme yrittäjyyskasvatusta lapsille ja nuorille.	Koulukuljetusten kilpailutus keväällä 2024. Markkinavuoropuhelu yrittäjien kanssa. Koulu osallistuu Yrityskylä-toimintaan. Peruskoulu ja lukio järjestävät yrittäjyyskasvatusta opetussuunnitelman mukaisesti.	Koulukuljetukset kilpailutettiin keväällä 2024. Peruskoululaiset osallistuivat Yrityskylävierailuihin sopimuksen mukaisesti. Yrittäjyysvalinnaisaineeseen muodostui ryhmä syksyllä 2024. Valinnaisaineessa noudatetaan Nuorten yrittäjyys ja talous NYT

			ry:n Vuosi yrittäjänä-ohjelmaa. Lukio toteuttaa yrittäjäyyskasvatusta osana oppiaineita.
--	--	--	---

Sivistystoimen hallinto

Sivistystoimen hallinnon tehtävänä on sivistystoimen palvelujen järjestäminen ja kehittäminen laadukkaasti ja taloudellisesti yhteistyössä muiden toimialojen ja yhteistyötahojen kanssa. Hallinto vastaa sivistystoimen suunnittelu-, valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä sekä varhaiskasvatuksen, esi- ja perusopetuksen, lukion sekä vapaa-aikatoimen hallinnosta sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen ja kotoutumisen kokonaisuudesta kunnassa.

Sivistystoimen hallinnossa työskentelee määräaikainen sivistys- ja hyvinvointijohtaja (Kvalt 19.6.2023 § 52) 31.12.2025 saakka sekä toimistosihtööri.

Sivistystoimen hallinnon kustannuspaikalle on varattu 30.000 euron määräraha yrityksille maksettavaan tukeen pihtiputaalaisista oppisopimuskoulutettavista. Yritys voi saada tukea 340 €/kk/oppisopimuskoulutettava. Vuonna 2024 oppisopimustukea maksettiin yhteensä 11.184 euroa viidelle eri yrittäjälle kuudesta oppisopimuskoulutettavasta.

Henkilöstö	Ta 23	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Toimialajohtaja	0,40	1	1	0
Toimistosihtööri	0,58	1	1	1

2.2.1 Varhaiskasvatus

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu pedagogiikka. Varhaiskasvatus kattaa ikävuodet 0-6 ja on tärkeä vaihe lapsen kasvun ja oppimisen polulla. Kunnan on järjestettävä varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin kunnassa esiintyvä tarve edellyttää (varhaiskasvatuslaki 2018/540 §5).

Varhaiskasvatuksen toimintamuotoja ovat päiväkotitoiminta, perhepäivähoito ja avoin varhaiskasvatustoiminta. Pihtiputaan keskustassa toimii päiväkotitoiminta Onnimanni, jossa on kolme ryhmää. Hipiäiset 0-3-vuotiaille, Tiitiäiset 3-5-vuotiaille ja Muksulan vuorohoitoryhmä 0-6-vuotiaille. Lisäksi varhaiskasvatusta järjestetään ryhmäperhepäivähoitona Muurasjärven Vekaralinnassa, Riihi- ja Tenavatuven ryhmissä sekä hoitajan omassa kodissa järjestettävänä perhepäivähoitona. Ryhmäperhepäivähoidossa 2-3 hoitajaa työskentelee yhdessä, kukin hoitaen 4 lasta. Pihtiputaalla ei ole avointa varhaiskasvatustoimintaa. Varhaiskasvatuksen piirissä lapsia on yhteensä n. 90.

Henkilöstö	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Varhaiskasvatusjohtaja	1	1	1
Toimistosihteerit	1	1	1
Päiväkodin johtaja	1	1	1
Varhaiskasvatuksen opettaja	3	3	3
Varhaiskasvatuksen sosionomi	2	3	3
Varhaiskasvatuksen erityisopettaja	1	1	1
Ryhmäperhepäivähoitaja	9	9	9
Perhepäivähoitaja (kotona)	1	1	1
Varhaiskasvatuksen lastenhoitaja	6	5	5
Ryhmäavustaja	3	3	3
Henkilökohtainen avustaja	1	0	0
Hoitoapulainen	0,5	0,5	0,5
Yhteensä	29,5	28,5	28,5

Uusi toiminnanohjausjärjestelmä CgiVesa otettiin käyttöön 1.4.2024 alkaen. Ohjelman kautta haetaan varhaiskasvatukseen, ilmoitetaan ja seurataan lasten hoitoaikoja, tehdään sijoituspäätökset ja laitetaan perhepäivähoidon kustannuskorvaukset maksuun. Ohjelma on täydentymässä viestintä ja lapsen varhaiskasvatussuunnitelma osioilla.

Vekaralinnan ryhmäperhepäivähoito muutti vuokratiloista kunnan omiin tiloihin, Muurasjärven koululle. Toiminta uusissa tiloissa alkoi 1.8.2024. Näin saatiin lapsiryhmän käyttöön isommat ja toimivammat tilat. Vekaralinnassa tarjotaan varhaiskasvatusta ma-pe klo: 06-20 välisenä aikana huoltajien tarpeen mukaan.

Varhaiskasvatuspalveluiden tarve on pysynyt ennallaan, mutta vuorohoidon ja pienten lasten hoitopaikkojen tarve on kasvanut. Viime vuosina tehdyt lakimuutokset, kuten subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden palauttaminen, henkilöstömitoituksen tarkennus, ilmoitusvelvollisuus epäkohdista, perhevapaaauudistus ja varhaiskasvatuksen kolmiportainen tuki, ovat vaikuttaneet järjestämiskustannuksiin. Lisäksi asiakasmaksujen muutokset ovat tehneet varhaiskasvatuksesta maksutonta yhä useammalle perheelle.

Pätevän henkilökunnan rekrytointi on ollut haastavaa. Teemme yhteistyötä eri koulutusten järjestäjien kanssa, jotta henkilökunnallamme olisi vuonna 2030 muuttuvien kelpoisuusvaatimusten edellyttämät tutkinnot. Pihtiputaalla järjestetään sosionomin polkuopinnot yhteistyössä Savonia ammattikorkeakoulun ja Hubteekin kanssa. Pohjoisen Keski-Suomen ammattiopiston kautta on järjestetty oppisopimuskoulutusta varhaiskasvatuksen lastenhoitajaksi sekä Jyväskylän yliopiston 1000+ valtakunnallinen monimuotokoulutuksessa pätevöidytään varhaiskasvatuksen opettajaksi.

Varhaiskasvatuslain 2018/540 13§ mukaan vuorohoitoa on järjestettävä tarpeen mukaisessa laajuudessa lapselle, joka tarvitsee sitä vanhemman tai muun huoltajan työssäkäynnin tai opiskelun vuoksi. Muksulan ryhmäperhepäivähoito on muutettu 1.8.2023 alkaen päiväkotiryhmäksi (sivistysltk 272/300/2023). Muutoksella on saatu lisättyä vuorohoidon varhaiskasvatuspaikkamäärää sekä pedagogista osaamista varhaiskasvatuksen opettajan tehtävän käyttöönotolla. Toimintamuodon muutoksesta johtuvat kustannusvaikutukset katettiin hankerahoituksilla.

Varhaiskasvatuksen hankkeet ja avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Wiitaunionin varhaiskasvatukseen 34.000 euron avustuksen varhaiskasvatuksen tasa-arvon lisäämiseksi. Avustus kuuluu Pihtiputaan talousarvioon, mutta jaetaan 60/40 % suhteessa Viitasaaren kanssa. Viitasaari laskuttaa Pihtiputaalta vuonna 2024 - 20.400 euroa. Pihtiputaan osuus $13.600 + 3.400$ (omavastuu) = 17.000 euroa.

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt yhteisen avustuksen Poikkeusoloista johtuvien vaikutusten tasoittaminen Wiitaunionin varhaiskasvatuksessa sekä esi- ja perusopetuksessa. Pihtiputaan varhaiskasvatuksen osuus $28.583 + 1.532$ (omavastuu) = 30.115. Hankerahoitusta oli 2024 käytettävänä 26.000 euroa. Avustuksia käytettiin Muksulan päiväkotiryhmän henkilöstökuluihin.

Varhaiskasvatuksen mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Varhaiskasvatuksen käyttöaste %	90 %	Täyttöaste 104,2 % Käyttöaste alhaisempi lasten poissaolojen vuoksi: 51 %
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Osallisuuden ja leikkipedagogiikan arviointi tiimeissä. Tasa-arvo ja yhdenvertaisuussuunnitelmat. Varhaiskasvatuksen sosionomin tehtävän käyttöönotto ja arviointi.	Toteutunut. Arviointia toteutettu ryhmien suunnittelu- ja arviointipäivissä sekä henkilökunnan että huoltajien kyselyissä.
	Riittävän tuen tarjoaminen	Kolmiportaisen tuen toteutuminen, hallintopäätökset	Toteutunut, tarvittavat hallintopäätökset tehty.
	Hoitopaikan tarjoaminen	Hoitopaikka saatu lakisääteisessä ajassa	Toteutunut 100 %
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Toteutuminen 100 %	Toteutunut 100 %
	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	3,9 pv/hlö
	Sairauspoissaolot	Poissaolopv lukumäärä / hlö 0	24 kal.pv/hlö
Vahvistamme viestintää	Sisäinen viestintä	Säännölliset tiimipalaverit	Viikkopalavereiden toteutumisessa ollut vaihtelua. Pysäkit 1/kk toteutunut. Säännölliset varhaiskasvatuksen teamsit toteutunut.
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Toteutuminen 100 %	Vakituiset n. 92 % Sijaiset n. 21 %
	Asiakas-tyytyväisyyskysely	Huoltajat/lapset	Toteutunut, keväällä 2024
	Pedagoginen laatu	Tiimisopimus + arviointi Ryhmävasujen ja lasten vasujen teko SAK-ajan toteutuminen TinyAppin käyttö ryhmissä	Tiimisopimus, lasten vasut ja ryhmävasut sekä niiden arviointi toteutunut. SAK –aika määrällisesti ok, mutta säännöllisyys vaihdellut ryhmissä.
Otamme huomioon muuttuvan	Nettokustannukset e/as.		448,48 e/as

toimintaympäristön kunnan taloudessa.			
--	--	--	--

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
2327 PIHTIPUTAAN VARHAISKASVATUS KÄYTTÖTALOUS TALOUS TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	45 000		45 000	44 661,54	338,46	99,2
Myyntituotot	45 000		45 000	44 661,54	338,46	99,2
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	35 000		35 000	41 558,51	-6 558,51	118,7
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	7 200		7 200		7 200,00	
Maksutuotot	42 200		42 200	41 558,51	641,49	98,5
Tuet ja avustukset	60 078		60 078	60 064,67	13,33	100
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot				120	-120	-100
Muut toimintatuotot	700		700	550	150	78,6
Muut toimintatuotot	700		700	670	30	95,7
TOIMINTATUOTOT	147 978		147 978	146 954,72	1 023,28	99,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-1 064			-1 043		
Maksetut palkat ja palkkiot	786		-1 064 786	289,17	-21 496,83	98
Jaksotetut palkat ja palkkiot				-3 360,40	3 360,40	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				20 159,73	-20 159,73	-100
	-1 064			-1 026		
Palkat ja palkkiot	786		-1 064 786	489,84	-38 296,16	96,4
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-182 398		-182 398	-185 768,69	3 370,69	101,8
Muut henkilösivukulut	-42 165		-42 165	-25 343,30	-16 821,70	60,1
Henkilösivukulut	-224 563		-224 563	-211 111,99	-13 451,01	94
	-1 289			-1 237		
Henkilöstökulut	349		-1 289 349	601,83	-51 747,17	96
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-30 400		-30 400	-20 400,00	-10 000,00	67,1
Muiden palvelujen ostot	-267 184		-267 184	-276 603,15	9 419,15	103,5
Palvelujen ostot	-297 584		-297 584	-297 003,15	-580,85	99,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-19 930		-19 930	-18 089,78	-1 840,22	90,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-19 930		-19 930	-18 089,78	-1 840,22	90,8
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-130 000		-130 000	-92 848,21	-37 151,79	71,4
Avustukset	-130 000		-130 000	-92 848,21	-37 151,79	71,4
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-120 056		-120 056	-95 971,39	-24 084,61	79,9
Muut toimintakulut	-3 900		-3 900	-6 242,82	2 342,82	160,1
Muut toimintakulut	-123 956		-123 956	-102 214,21	-21 741,79	82,5
	-1 860			-1 747		
TOIMINTAKULUT	819		-1 860 819	757,18	-113 061,82	93,9

	-1 712		-1 600		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	841	0 -1 712 841	802,46	-112 038,54	93,5
Poistot ja arvonalentumiset	-9 775	-9 775	-11 237,88	1 462,88	115
	-1 722		-1 612		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	616	0 -1 722 616	040,34	-110 575,66	93,6

2.2.2 Opetustoimi

Opetustoimi koostuu perusopetuslain mukaisesta esi- ja perusopetuksesta, perusopetuslain mukaisesta aamu- ja iltapäivätoiminnasta sekä lukiolain mukaisesta lukiokoulutuksesta.

Esi- ja perusopetus

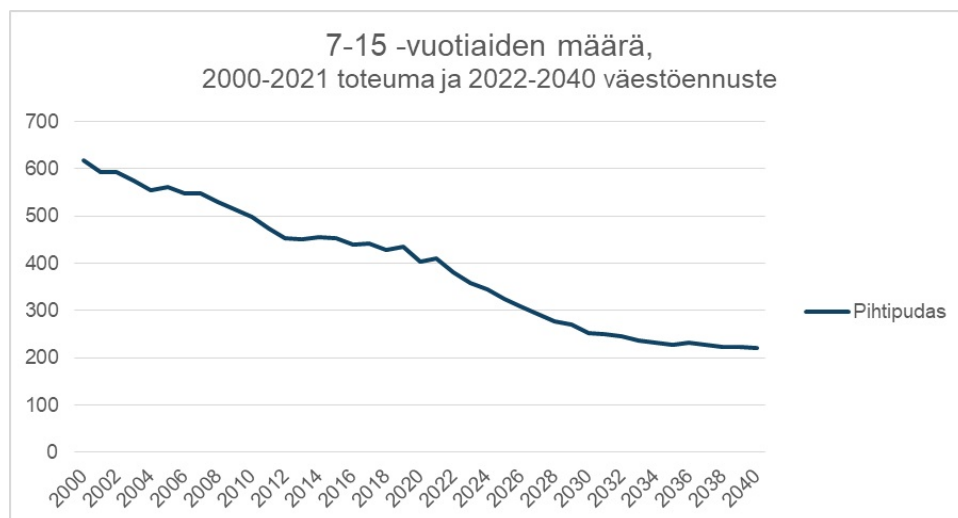
Kunta on velvollinen järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna esiopetusta. Perusopetuslaki määrää, että jokaisella koululla, jossa järjestetään tässä laissa tarkoitettua opetusta, tulee olla toiminnasta vastaava rehtori ja että opetuksen järjestäjällä tulee olla opetuksen järjestämismuoto huomioon ottaen riittävä määrä opettajan virkoja tai työsopimussuhteisia opettajia. Lisäksi opetuksen järjestäjällä voi olla tuntiopettajia, koulunkäyntiavustajia ja muuta henkilöstöä.

Opetusryhmien muodostamisesta säädetään perusopetusasetuksessa (20.11.1998/852). Asetuksen mukaan opetusryhmät muodostetaan vuosiluokittain. Jos opetuksen tarkoituksenmukainen järjestäminen sitä edellyttää, eri vuosiluokkien sekä esiopetuksen oppilaita voidaan kuitenkin opettaa samassa opetusryhmässä tai antaa opetusta yhdessä muun koulun tai oppilaitoksen oppilaiden kanssa. Yhdysluokkaopetusta annetaan sekä Putaanvirran koululla, että Muurasjärven koululla. Perusopetukseen valmistavan opetuksen opetusryhmien muodostamisesta päättää opetuksen järjestäjä.

Sivistyslautakunta on päättänyt perusopetuksen enimmäisryhmäkooksi 25 oppilasta, jättäen koululle harkintavaltaa ryhmien muodostamiseen edellyttäen, että sivistyslautakunnan vuosittain osoittamaa tuntikehysraamaa ei ylitetä (sivistysltk 25.2.2021 § 24). Fysiikan, kemian, käsityön ja kotitalouden ryhmäkooksi on päätetty 16 oppilasta oppilasturvallisuuden perustuen ja valinnaisaineiden minimiryhmäkooksi 7 oppilasta.

Perusopetuksen ja esiopetuksen lisäksi kunta voi järjestää ja hankkia perusopetuslain 8 a luvun mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa. Jos kunta järjestää tai hankkii tämän lain mukaista aamu- ja iltapäivätoimintaa, tulee sitä tarjota kunnassa toimivien koulujen ensimmäisen ja toisen vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien osalta erityisen tuen oppilaille kunnan päättämässä laajuudessa.

Perusopetuksen oppilasennuste on voimakkaasti laskeva. Vuoteen 2030 mennessä perusopetuksen oppilasmäärä laskee lähes 130 oppilaalla. Oppilasmäärän lasku ja henkilökunnan eläköitymiset osuvat suunnitelmavuosille 2025-2026. Palvelutarpeen muutokseen tulee varautua laatimalla palveluverkkosuunnitelma vuosille 2025-2030.

Putaanvirran koulussa on luokat 0.–9. Koulussa toimi keväällä kaksi esiopetusryhmää ja syksyllä yksi esiopetusryhmä. Perusopetusryhmiä oli keväällä 18 ja syksyllä 17. Pienryhmiä pidennetyn oppivelvollisuuden ja erityisen tuen oppilaille oli keväällä kaksi ja syksyllä kolme. Laskentapäivänä 20.9.2024 koulussa oli yhteensä 329 oppilasta, joista kuljetusoppilaita 156. Aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään maanantaista perjantaihin.

Muurasjärven koulussa on luokat 0.–6. Koulussa toimii esiopetusryhmä sekä kolme perusopetusryhmää. Englannin opettaja (7 vkt) ja erityisopettaja (14 vkt) ovat yhteisiä Putaanvirran koulun kanssa. Oppilaita on yhteensä 51, joista kuljetusoppilaita 35. Iltapäivätoimintaa järjestetään maanantaista perjantaihin.

Putaanvirran koulu

Henkilöstö	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Rehtori	1	1	1
Toimistosihteeri	1	1	1
Esiluokanopettaja	2	2	2
Luokanopettaja	10	10	9
Aineenopettajat	16	16	16
Erityisluokanopettaja	2	2	2
Perusop.valm.opett.	1	0	0
Koulunkäynnin-ohjaaja	9	8	8
Yhteensä	42	40	39

Muurasjärven koulu

Henkilöstö	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Koulunjohtaja (oto)	1	1	1
Luokanopettaja	4	4	3
Erityisopettaja	0,6 (14 vkt)	0,6 (14 vkt)	0,6 (14 vkt)
Koulunkäynnin-ohjaaja	1,7	1,7	1,7
Kiertävä englanninopettaja	0,4 (8 vkt)	0,4 (8 vkt)	0,4 (8 vkt)
Yhteensä	6,7	6,7	5,7

Perusopetuksen hankkeet ja avustukset

Opetus- ja kulttuuriministeriö on myöntänyt Pihtiputaan ja Viitasaaren esi- ja perusopetukselle vuodelle 2023–2024 **tasa-arvohankkeen** rahaa 119.000 euroa. Hankeraha on käytetty pääasiassa ohjaajaresurssin lisäämiseen. Omavastuuosuus hankkeessa on 20 %. V. 2024 Pihtiputaan kunnan nettomenot olivat 11.759 euroa.

Pihtiputaan ja Viitasaaren esi- perusopetukselle ja varhaiskasvatukselle on myönnetty Opetus- ja kulttuuriministeriöltä avustusta **koronaepidemian (COVID-19)** vaikutusten tasoittamiseksi vuosille 2022–2024 yhteensä 101.000 €, josta on jaettu varhaiskasvatukselle 57.166 euroa ja esi- ja perusopetukselle 43.834 euroa. V. 2024 Pihtiputaan kunnan nettomenot olivat 7.055 euroa.

Pihtiputaan kunta on saanut valtion erityisavustusta yhteisöllisen opiskeluhoollon vahvistamiseen ja kehittämiseen yhteensä 20.000 euroa. Avustus on käytettävissä 1.1.2024–31.7.2025. Vuonna 2024 avustuksesta käytettiin 3.982 euroa. Kunnan omarahoitusosuus on 30 %.

Perusopetuksen mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä ja luomme uutta elinvoimaa.	Jatko-opintoihin sijoittuminen	100 % (lukion jatkaneiden %) Oman lukion ohivuoto %	100 % (lukio 30 %) Oman lukion ohivuoto 23 %
	Ap/ip osallistuminen	Osallistujamäärä	Yhteensä 42
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Oppilaskunnan ja vanhempainseminaarin toiminta ja aktiivisuus	Oppilaskunnat toteutuivat ja olivat aktiivisia. Vanhempainseminaarit: Putaanvirta ei toteutunut, Muurasjärvi toteutui.
	Riittävän tuen tarjoaminen	Oppimisen tuen ja tuen tarpeen käsikirjan päivittäminen/ jalkauttaminen	Toteutunut
	Yksilökohtaiset kohtaamiset	Vanhempainseminarit- ja -illat lkm	Vanhempainseminarit: Putaanvirta 58 kpl Muurasjärvi 49 Vanhempainseminarit: Putaanvirta 19 Muurasjärvi 2
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Toteutuminen 100 %	Toteutunut
	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Toteutunut
	Sairauspoissaolot	Poissaolopv lukumäärä / hlö 0	Ka. 13,8 pv/hlö
Vahvistamme viestintää	Sisäinen viestintä	Yhteydenpitovälineet, -ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Toteutunut
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Toteutuminen 100 %	Putaanvirta 84 % Muurasjärvi 83 %
	Asiakastyytyvä isyyskysely	Toteutuminen 100 %	Toteutettu
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Nettokustannukset e/as.		1352,85 e/as.

Lukio

Pihtiputaan lukio on yleislukio, jossa on tarjolla erikoistumislinjat, musiikkiin, lentopalloon, partio- ja johtajatoimintaan sekä yksilölliseen urheiluun. Lukiolla on osin yhteinen henkilökunta ja tilat Putaanvirran koulun kanssa. Lukiossa opiskelee lukuvuonna 2024-25 86 opiskelijaa, joista ulkopaikkakuntalaisia 23. Erikoislinjoilla opiskelee 58 % opiskelijoista.

Ikäluokkien pienentyessä kilpailu opiskelijoista toisen asteen oppilaitosten välillä on kovaa. Opiskelijamäärä on pidettävä vähintään nykyisellä tasolla, jotta lukio säilyy kaksisarjaisena. Lukion erikoistumislinjoja kehitettiin yhdistämällä heitto- ja hiihtolinja yksilöllisen urheilijan linjaksi ja lentopallolinjan nimi muutettiin lentopalloakatemiaksi kuvaamaan paremmin laajaa toimintaamme. Uutena opiskelijaetuna tarjotaan 1.000 euron jatko-opintostipendiä syksyllä 2024 ja myöhemmin aloittaville ja päättötodistuksen Pihtiputaan lukiossa tekeville opiskelijoille.

	Ta 23	Ts 24	Ts 25
Rehtori	1	1	1
Toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5
Lehtori	8	8	8
Yhteensä	9,5	9,5	9,5

Lukion hankkeet ja avustukset

Wiitaunionin aluelukio purkaantui kesäkuussa 2023. Vuonna 2023 otettiin käyttöön uusi Pihtiputaan lukio saa valtion erityisavustusta oppimisen tuen kehittämiseen lukuvuodelle 2024–2025 yhteensä 19350 euroa. Hankerahaa on käytetty aloittavien ykkösten opintojaksojen samanaikaisopetukseen sekä opiskelijoiden vertaistuen kehittämiseen hankehakemuksessa kuvatun mukaisesti.

Lukion mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Hyvinvoiva lapsi/oppilas/kuntalainen	Erityislinjojen vetovoima	%	58 % opiskeli erityislinjoilla
	Oppimistulokset (yo) Jatko-opintoihin sijoittuminen	Valtak.keskitaso 100 %	valtak. ka. 4.17 Pdas lukio 3.8 Ei tietoa.
	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Oppilaskunnan toiminta	Toteutunut
	Riittävän tuen tarjoaminen ohjaus, yksilöllisyys	Oppimisen tuen ja tuen tarpeen käsikirjan päivittäminen/jalkauttaminen jaksopalaute	Toteutunut
	Laadukas opetus	jaksopalaute	Toteutunut
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Toteutuminen 100 %	Toteutunut
	Sisäinen viestintä	Yhteydenpitovälineet, -ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Toteutunut
	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Pääosin toteutunut
	Sairauspoissaolot	Poissaolopv lukumäärä / hlö	Ka. 4,8 pv/hlö
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Toteutuminen 100 %	Toteutunut
	Asiakastyytyväisyys kysely	Toteutuminen 100 %	Toteutunut
	Nettokustannukset e/as.		316,07 e/as.

2322 PIHTIPUTAAN KOULUT	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	26 800		26 800	46 514,84	-19 714,84	173,6
Muut suoritteiden myyntituotot				7 396,88	-7 396,88	-100
Myyntituotot	26 800		26 800	53 911,72	-27 111,72	201,2
Maksutuotot						
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut				9 155,00	-9 155,00	-100
Maksutuotot				9 155,00	-9 155,00	-100
Tuet ja avustukset	17 500		17 500	160 238,09	-142 738,09	915,6
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot				3 061,28	-3 061,28	-100
Muut toimintatuotot	5 500		5 500	2 328,01	3 171,99	42,3
Muut toimintatuotot	5 500		5 500	5 389,29	110,71	98
TOIMINTATUOTOT	49 800		49 800	228 694,10	-178 894,10	459,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot				-2 897		
	-3 030			361,32	-133 333,68	95,6
Maksetut palkat ja palkkiot	695		-3 030 695	7 097,19	-7 097,19	-100
Jaksotetut palkat ja palkkiot						
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				44 391,62	-44 391,62	-100
	-3 030			-2 845		
Palkat ja palkkiot	695		-3 030 695	872,51	-184 822,49	93,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-525 377		-525 377	-503 040,00	-22 337,00	95,7
Muut henkilösivukulut	-121 453		-121 453	-72 043,33	-49 409,67	59,3
Henkilösivukulut	-646 830		-646 830	-575 083,33	-71 746,67	88,9
	-3 677			-3 420		
Henkilöstökulut	525		-3 677 525	955,84	-256 569,16	93
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-195 346		-195 346	-258 779,87	63 433,87	132,5
	-1 770			-1 763		
Muiden palvelujen ostot	636		-1 770 636	195,09	-7 440,91	99,6
	-1 965			-2 021		
Palvelujen ostot	982		-1 965 982	974,96	55 992,96	102,8
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-230 393		-230 393	-205 983,18	-24 409,82	89,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-230 393		-230 393	-205 983,18	-24 409,82	89,4
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-25 000		-25 000	-17 526,46	-7 473,54	70,1
Avustukset yhteisöille				-90	90	-100
Avustukset	-25 000		-25 000	-17 616,46	-7 383,54	70,5
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-745 624		-745 624	-763 526,82	17 902,82	102,4
Muut toimintakulut	-15 190		-15 190	-11 800,00	-3 390,00	77,7
Muut toimintakulut	-760 814		-760 814	-775 326,82	14 512,82	101,9
	-6 659			-6 441		
TOIMINTAKULUT	714		-6 659 714	857,26	-217 856,74	96,7

	-6 609		-6 213		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	914	0 -6 609 914	163,16	-396 750,84	94
Poistot ja arvonalentumiset	-59 112	-59 112	-53 461,71	-5 650,29	90,4
	-6 669		-6 266		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	026	0 -6 669 026	624,87	-402 401,13	94

2.2.3 Opistot

Wiitaunionin purkautuessa Viitaseudun opiston toiminta on päätetty järjestää kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Pihtiputaan kunta (Pdas kvalt 27.6.2022 § 48 ja Vts kvalt 13.6.2022 § 35). Opiston nimi muuttui vuoden 2024 alussa Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopistoksi. Uusi nimi otettiin toiminnassa käyttöön lukuvuoden 2024–2025 alusta. Opistolle on suunniteltu ja otettu käyttöön uusi logo vuonna 2024.

Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto on Pihtiputaan kunnan omistama ja opetushallituksen valvoma vapaan sivistystyön oppilaitos, joka tarjoaa mahdollisuuden oppimiseen ja inhimilliseen kasvuun kaikenikäisille. Opisto toimii Pihtiputaan ja Viitasaaren taajamissa sekä lähes kaikissa kyläkunnissa. Opetusta järjestetään lukuvuonna 2024–2025 muun muassa musiikissa, sana- ja näyttämötaiteissa, kielissä, tietotekniikassa, kuvataiteessa, muotoilussa ja käden taidoissa, liikunnassa, tanssissa, luonnontieteissä ja kotitaloudessa. Vuonna 2024 toteutui 7609 opetustuntia, joista Pihtiputaalla 2309 ja Viitasaarella 5217.

	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Rehtori	0,5	0,5	0,5
Toimistosihteeri	1	1	1
Suunnittelijaopettaja	2	2	2
Yhteensä	3,5	3,5	3,5

Wiitaunionin purkautuessa Viitaseudun musiikkiopiston toiminta on päätetty järjestää kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Viitasaaren kaupunki (Pdas kvalt 27.6.2022 § 48 ja Vts kvalt 13.6.2022 § 35).

Musiikkiopisto antaa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaista musiikin opetusta Viitasaarella, Pihtiputaalla, Kinnulassa ja Keiteleellä. Kustannuspaikka sisältää Viitasaaren alueen musiikkiopistolle maksettavat maksuosuudet. Musiikkiopiston perus- ja syventävien opintojen osuus on 28.000 euroa ja varhaisiän musiikkikasvatuksen osuus on 5.000 euroa. Perus- ja syventävien opintojen puolella rahat on varattu keskimäärin 20 oppilaspaikalle, varhaisiän musiikkikasvatuksen puolella keskimäärin 15 oppilaspaikalle. Nousua vuoteen 2023 verrattuna on 33 %, koska oppilaita on perus- ja syventävien opintojen puolella enemmän kuin edellisenä lukuvuonna. Syksyllä 2024 musiikkiopisto ja Pihtiputaan lukio aloittivat yhteistyön, eli musiikkilinjalaiset saavat musiikkiopistosta oppilaspaikan.

	Ta 24	Ts 25	Ts 26
Rehtori	0,5	0,5	0,5
Toimistosihteeri	0,5	0,5	0,5
Virkaopettaja	1	1	1
Yhteensä	2	2	2

Opistotoiminnan hankkeet ja avustukset

Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto on mukana MOTTI-monipuolisia taitoja tietotekniikkaan hankkeessa. Alueellista hanketta koordinoi Kiuruveden kansalaisopisto. Hankkeen tasavertaisina yhteistyökumppaneina toimivat Pielaveden ja Keiteleen kansalaisopisto, Sonkajärven ja Vieremän kansalaisopistot sekä Pihtiputaan ja Viitasaaren kansalaisopisto. Hankkeen tavoitteena on etä- ja monimuoto-opetuksen kehittäminen. Hanke päättyi 30.6.2024, mutta sille on myönnetty käyttöajan pidennys 30.6.2025 saakka. Kansalaisopistolle myönnettiin opintoseteliavustus 1950 €.

Opintoseteliavustuksella tuetaan työttömien, maahanmuuttajien, erityisryhmien ja maahanmuuttajien osallistumista opiston kursseille. Musiikkiopistolla Sävellyspedagogiikan jatkohanke on ollut toiminnassa. Hanke päättyi 28.2.2025. Musiikkiopisto sai Opetushallitukselta rahoituksen Musiikkiteknologian kehittämishankkeeseen, joka toteutetaan yhteistyötä Viitasalo-opiston kanssa.

Hankkeeseen myönnetty avustus on 27.673 €. Hankerahoituksella päivitetään vuodelta 2014 olevaa musiikkiteknologiakalustoa ja hankitaan uutta ajanmukaista teknologiaa ja koulutetaan opettajia. Hanke parantaa taiteen perusopetuksen oppimisympäristöä musiikkiteknologian osalta ajantasaiseksi.

Opistotoiminnan mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Hyvinvoiva lapsi/oppilas/kuntalainen	Yhteisöllisyys, osallistaminen	Oppilasmäärä, tapahtumien ja konserttien luku- ja kävijämäärät	Kansalaisopiston netto-opiskelijat 1788 (Pp 575, Vts 1015, muu kotikunta 226). Musiikkiopisto v. 2024 oppilasmäärän keskiarvo 114 opiskelijaa (Pp 27,5; Vts 56,5; Kinn. 24,5; Keit. 5,5). Varhaisiän musiikkikasvatus keskiarvo 32 oppilasta (Pp 7, Vts 12,5; Kinn. 7,5; Keit. 7). Konsertit ja tapahtumat: Musiikkiopisto 22 tapahtumaa (oppilaskonsertit, Loiskis-konsertit, Opisto soi Päkellä-konsertit), kansalaisopistolla tapahtumaviikot, avoimet ovet, teatteriesitykset ja konsertit. Kävijöitä yhteensä Pp ja Vts v. 2024 noin 2480.
	Riittävän tuen tarjoaminen	Oppimäärän yksilöllistäminen taiteen perusopetuksessa. Eri ikä- ja toimintaryhmille suunnattu toiminta.	Oppimäärän yksilöllistämisen toimintamalli olemassa. Musiikkiopistossa opetusta musiikin varhaiskasvatuksesta aikuisten taiteen perusopetukseen. Kansalaisopistossa kursseja kaikille ikäryhmille. Myös useita soveltavan liikunnan kursseja.
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Tavoite 100 %	Pidetty.
	Sisäinen viestintä	Yhteydenpitovälineet, -ohjelmat ja yhteystiedot kunnossa	Toteutunut.

	Henkilöstön koulutus	Tavoite koulutussuunnitelman mukaan	Koulutuksiin osallistuttu tarpeen mukaan, myös sivutoimiset.
	Sairauspoissaolot	Tavoite poissaolopv lukumäärä/hlö 0	Kansalaisopiston koko henkilöstön poissaolot yhteensä 51 päivää (ml. sivutoimiset tuntiopettajat). Musiikkiopisto 9 pv/vuosi.
	Tarkoituksenmukaiset opetustilat	Opettajien ja opiskelijoiden kuuleminen, saatu palaute.	Tilat ja työvälineet muuten toimivat, mutta musiikkiopiston Viitasaaren toimitiloissa hieman haasteita.
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Tavoite 100 %	Vakituinen henkilöstö 100 % pätevää.
	Digitalisaation hyödyntäminen	Hybridi- ja etäopetuksen kehittäminen	Kehitetty kansalaisopiston puolella Motti-hankkeessa. Musiikkiopistolla musiikkiteknologia-hankkeen rahoituksella uusia laitehankintoja.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	
2328 PIHTIPUTAAN KANSALAIISOPISTO						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä				36 651,09	-36 651,09	-100
Muut suoritteiden myyntituotot				6 570,48	-6 570,48	-100
Myyntituotot				43 221,57	-43 221,57	-100
Maksutuotot						
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	28 000		28 000	29 879,00	-1 879,00	106,7
Maksutuotot	28 000		28 000	29 879,00	-1 879,00	106,7
Tuet ja avustukset				613,86	-613,86	-100
TOIMINTATUOTOT	28 000		28 000	73 714,43	-45 714,43	263,3
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-168			-172		
Maksetut palkat ja palkkiot	660		-168 660	601,39	3 941,39	102,3
Jaksotetut palkat ja palkkiot				1 964,55	-1 964,55	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				5 080,52	-5 080,52	-100
	-168			-165		
Palkat ja palkkiot	660		-168 660	556,32	-3 103,68	98,2
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-28 892		-28 892	-28 359,72	-532,28	98,2
Muut henkilösivukulut	-6 680		-6 680	-4 149,22	-2 530,78	62,1
Henkilösivukulut	-35 572		-35 572	-32 508,94	-3 063,06	91,4
	-204			-198		
Henkilöstökulut	232		-204 232	065,26	-6 166,74	97
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot				-4 387,73	4 387,73	-100
Muiden palvelujen ostot	-72 522		-72 522	-71 042,91	-1 479,09	98
Palvelujen ostot	-72 522		-72 522	-75 430,64	2 908,64	104
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-10 600		-10 600	-6 782,76	-3 817,24	64
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-10 600		-10 600	-6 782,76	-3 817,24	64
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-87 877		-87 877	-82 074,41	-5 802,59	93,4
Muut toimintakulut	-950		-950	-784,8	-165,2	82,6
Muut toimintakulut	-88 827		-88 827	-82 859,21	-5 967,79	93,3
	-376			-363		
TOIMINTAKULUT	181		-376 181	137,87	-13 043,13	96,5
	-348			-289		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	181	0	-348 181	423,44	-58 757,56	83,1
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4		-4	-3,84	-0,16	96
Poistot ja arvonalentumiset	-4		-4	-3,84	-0,16	96
	-348			-289		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	185	0	-348 185	427,28	-58 757,72	83,1

2.2.4 Aluekirjasto

Wiitaunionin purkautuessa kirjastopalvelut on päätetty (Pdas kvatl 27.6.2022 § 48 ja Vts kvallt 13.6.2022 § 35) järjestää kuntien yhteisenä toimintana siten, että palveluja hallinnoi Pihtiputaan kunta ja kirjaston työntekijät ovat Pihtiputaan kunnan palveluksessa. Kirjastotoiminnan kustannukset jaetaan Pihtiputaan ja Viitasaaren kesken siten, että Viitasaaren osuus on 60 % ja Pihtiputaan 40 % prosenttia. Lisäksi molemmat kunnat vastaavat omista kirjastorakennuksistaan ja niiden kustannuksista.

Pihtiputaan ja Viitasaaren yhteisellä aluekirjastolla on kolme toimipistettä: Pihtiputaan kirjasto, Viitasaaren kirjasto ja kirjastoauto. Kirjastoautossa ei ole tällä hetkellä vakituista kuljettajaa, vaan kuljettajapalvelu ostetaan tuntityönä.

Kirjastolain 6 §:n mukaan yleisen kirjaston tehtävänä on tarjota pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisältöihin, ylläpitää monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistää lukemista ja kirjallisuutta, tarjota tietopalvelua, ohjausta ja tukea tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon, tarjota tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan sekä edistää yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua. Kirjasto edistää väestön yhdenvertaisia mahdollisuuksia sivistykseen ja kulttuuriin sekä elinikäiseen oppimiseen ja osaamisen kehittämiseen, tukee aktiivista kansalaisuutta, demokratiaa ja sananvapautta.

Aluekirjasto kuuluu Keski-Suomen alueen kirjastoverkostoon (Keski-kirjastot), mikä mahdollistaa laajan aineistokokoelman yhteiskäytön. Tampereen kaupunginkirjasto on Keski-Suomen ja Pirkanmaan alueellinen kehittämiskirjasto. Kehittämiskirjaston tarjoama koulutus on oleellinen osa kirjaston henkilökunnan ammattitaidon jatkuvaa ylläpitoa ja kehittämistä.

Kirjaston palveluja ovat myös digituki, kotipalvelu sekä tapahtumien järjestäminen. Maksuton digituki pyrkii siihen, että digitaaliset sisällöt ovat yhdenvertaisesti kuntalaisten käytössä. Kotipalvelu on tarkoitettu asiakkaille, jotka eivät korkean iän, sairauden, liikuntaesteiden, toimintakyvyn heikkenemisen tai pitkän välimatkan vuoksi pääse itse käymään kirjastossa. Yhteisöllisyyttä ja aktiivista kansalaisuutta kirjasto edistää mm. järjestämällä monipuolisesti eri väestöryhmiä kiinnostavia tapahtumia.

Vuonna 2024 käynnit kirjastossa lisääntyivät ja myös muut kirjastonkäytön aktiivisuutta osoittavat luvut olivat erinomaisia. Erityisen ilahduttava kehityskulku on, että lasten ja nuorten kirjojen lainausmäärät ovat kääntyneet parina viime vuonna nousuun. Tämän myönteisen kehityksen taustalla on viime vuosien voimakas lukutaitotyön kehittäminen. Yhtenä näkyvä esimerkkinä tästä on vuonna 2024 käyttöön otettu Kirjastopolku -niminen suunnitelma, jota toteutetaan yhteistyössä varhaiskasvatuksen, perusopetuksen ja toisen asteen koulutuksen kanssa. Suunnitelma kattaa myös aikuisten monilukutaidon (mm. digitaidot) ja lukuharrastuksen tukemisen. On hienoa, että tuloksekasta lastenkirjastotyötä tukemaan saatiin Pihtiputaan toimipisteeseen uusi lastenosasto. Perintölahjoituksella toteutettu lastenosasto avattiin tammikuussa ja se on saanut paljon kiitosta käyttäjiltään.

Kirjasto on liittynyt Kansalliskirjaston e-kirjastopalveluun.

Aluekirjaston henkilökunta

	Ta 24	Toteuma 2024
Kirjastotoimenjohtaja	1	1
Kirjastovirkailija	3,5	3,5
Kirjastonhoitaja	2	2
Yhteensä	6,5	6,5

Kirjaston hankkeet ja avustukset

Kirjastolla oli vuonna 2024 useita aluehallintoviraston rahoittamia hankkeita, joilla kehitettiin toimintaa ja tuotettiin palveluita kuntalaisille. Edellisvuosilta jatkuivat vielä Kohtaa ja kotiudu- ja Faktaa vai valhetta -hankkeet. Niissä mm. kehitettiin monilukutaitotyötä ja kirjaston roolia maahanmuuttajien kotoutumisessa. Molemmat hankkeet loppuivat vuoden 2024 aikana. Syksyllä käynnistettiin uusi Lukukoukku -hanke, johon Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto myönsi 15.000 euron avustuksen. Hankkeessa innostetaan yhteistyössä oppilaitosten kanssa toisen asteen opiskelijoita lukemaan ja samalla vahvistetaan lukutaitotyön rakenteita ja oppilaitosyhteistyötä toteuttamalla Kirjastopolun sisältöjä. Tämä hanke on voimassa vuoden 2025 loppuun, mutta sille aiotaan hakea jatkoaikaa vuodelle 2026.

Aluekirjaston mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Hyvinvoiva kuntalainen			
	Yhteisöllisyys ja osallistaminen	Tapahtumien ja osallistujien määrät	165 tapahtumaa 3089 osallistujaa
	Riittävän tuen tarjoaminen	Tietopalvelun ohjaukset Lukutaidon tukeminen ja Kirjastonkäytön opetukset lkm	toiminta päivittäistä, ei tilastointia 37 opetusta/561 osallistujaa
	Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen aktiivisuuden edistäminen	Lainajat %/ as.luku Fyysiset käynnit/asukasluku	30 % 10,9 /asukas
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Tavoite 100 %	käyty (100 %)
	Henkilöstön koulutus	Tavoite koulutussuunnitelman mukaan	toteutunut (4,0 pvää/työntekijä)
	Sairauspoissaolot	Tavoite poissaolopv lukumäärä/ hlö 0	2,9/työntekijä
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Tavoite 100 %	toteutunut (100 %)
	Asiakastyytyväisyys kysely	Toteutetaan ja arvioidaan tulokset vuosittain	toteutettu, asiakastyytyväisyys korkea
	Digitalisaation hyödyntäminen	Asiakaspalaute verkkokirjastosta	Palaute on ollut enimmäkseen hyvää, mutta valtakunnallisen e-kirjaston alkuvaikeudet ovat aiheuttaneet myös kriittistä palautetta.
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Nettokustannukset e/as.		85,51 euroa/Pihti putaan asukas

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
37700 Pihlputaan ja Viitasaaren kirjasto						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	362 306		362 306	356 799,30	5 506,70	98,5
Muut suoritteiden myyntituotot	1 500		1 500	4 127,12	-2 627,12	275,1
Myyntituotot	363 806		363 806	360 926,42	2 879,58	99,2
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	1 500		1 500	2 854,39	-1 354,39	190,3
Muut toimintatuotot	1 500		1 500	2 854,39	-1 354,39	190,3
TOIMINTATUOTOT	365 306		365 306	363 780,81	1 525,19	99,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-251			-240		
Maksetut palkat ja palkkiot	810		-251 810	750,64	-11 059,36	95,6
Jaksotetut palkat ja palkkiot				5 318,76	-5 318,76	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				2 380,62	-2 380,62	-100
	-251			-233		
Palkat ja palkkiot	810		-251 810	051,26	-18 758,74	92,6
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-43 136		-43 136	-38 948,86	-4 187,14	90,3
Muut henkilösivukulut	-9 971		-9 971	-4 958,22	-5 012,78	49,7
Henkilösivukulut	-53 107		-53 107	-43 907,08	-9 199,92	82,7
	-304			-276		
Henkilöstökulut	917		-304 917	958,34	-27 958,66	90,8
Palvelujen ostot						
	-161			-191		
Muiden palvelujen ostot	943		-161 943	344,34	29 401,34	118,2
	-161			-191		
Palvelujen ostot	943		-161 943	344,34	29 401,34	118,2
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
	-126			-119		
Ostot tilikauden aikana	380		-126 380	837,09	-6 542,91	94,8
	-126			-119		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	380		-126 380	837,09	-6 542,91	94,8
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-87 250		-87 250	-86 562,00	-688	99,2
Muut toimintakulut	-3 275		-3 275	-1 269,66	-2 005,34	38,8
Muut toimintakulut	-90 525		-90 525	-87 831,66	-2 693,34	97
	-683			-675		
TOIMINTAKULUT	765		-683 765	971,43	-7 793,57	98,9
	-318			-312		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	459	0	-318 459	190,62	-6 268,38	98
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-4 952		-4 952	-4 951,68	-0,32	100
Poistot ja arvonalentumiset	-4 952		-4 952	-4 951,68	-0,32	100
	-323			-317		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	411	0	-323 411	142,30	-6 268,70	98,1

2.2.5 Hyvinvointi, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi

Kunnilla on kuntalain (410/2015) 1 §:n mukaan velvollisuus edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävällä tavalla ja myös kuntastrategiassa tulee huomioida kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen.

Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021) 6 §:ssä kunnille on säädetty ensisijainen vastuu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä omassa toiminnassaan ja vastuu seurata asukkaiden elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin. Pihtiputaan kuntastrategian mukaisesti Pihtiputaan tavoitteena on edistää hyvinvointia ja terveyttä kunnan palveluiden puitteissa. Tätä työtä ohjaa valtuustokausittain laadittava hyvinvointisuunnitelma ja vuosittain valtuustolle annettava hyvinvointikertomus. Kunnan toimenpiteitä kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi seurataan erilaisin kyselyin ja mittaristoin, jonka perusteella kunta saa hyte-kertoimen mukaan laskettua valtionosuutta. Pihtiputaan kunnan hyte-raha vuonna 2023 on noin 65.000 euroa.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimi järjestää vapaa-ajan palveluita kuntalaisille. Liikuntalain (390/2015) 5 §:n mukaisesti kunnan vastuulla on järjestää liikuntapalveluja sekä terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa eri kohderyhmille, tukea seuratoimintaa ja rakentaa ja ylläpitää liikuntapaikkoja. Nuorisolaki (1285/2016, 8 §) velvoittaa kuntia luomaan edellytyksiä nuorisotyölle ja -toiminnalle järjestämällä nuorille suunnattuja palveluja ja tiloja sekä tukemalla nuorten kansalaistoimintaa.

Kulttuuripalvelut ovat yksi kunnan lakisääteisistä palveluista (166/2019, 3 §). Lain mukaan kunnan tehtävänä on mm. edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteelliseen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa sekä edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä.

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuripalvelut voidaan tuottaa vapaa-aikatoimen omina palveluina, yhteistyössä kunnan muiden sektoreiden sekä toimijoiden kanssa. Vapaa-aikatoimi luo edellytyksiä vapaa-ajan palveluiden järjestäjille. Yhteistyö järjestöjen ja kolmannen sektorin kanssa sekä yhdyspintatyö hyvinvointialueen kanssa on keskeinen osa hyvinvointipalvelujen järjestämistä.

Vapaa-aika toimessa kehitettiin järjestöyhteistyötä, joka vaikuttaa hyvinvointi- kulttuuri ja liikuntapalveluihin. Yhteistyötä tehdään suunnitelmallisesti järjestöjen, yhdistysten ja urheiluseurojen kanssa. Uudessa yhdistysasiakirjassa on pyritty avaamaan yhteistyötä kunnan ja yhdistysten välillä ja kirjoittamaan auki myös välillisiä avustusmuotoja.

Nuorisotyössä tehtiin NUPS- eli nuorisotyön perussuunnitelma ja otettiin käyttöön NuoDo - nuorisotyön dokumentointijärjestelmä, jonka avulla saamme tilastotietoa nuorisotyön toiminnan määrää ja laatua.

Hyvinvoinnin, liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen henkilökunta

	Ta 23	Ts 24	Ts 25
Hyvinvointikoordinaattori	1	1	1
Toimistos sihteeri	0,3	0	0
Nuorisotyöntekijä	2	2	2
Etsivä nuorisotyöntekijä	1	1	1
Nuorten työpajaohjaaja	1	1	1
Liikuntaneuvoja	0,4	0,4	0

Yhteensä	5,7	5,4	5
-----------------	-----	-----	---

Liikunta-, nuoriso- ja kulttuuritoimen hankkeet ja avustukset

Liikuntaneuvonnan palveluketju 2021–2024 -hankkeeseen saatiin 23.000 euroa vuosille 2023-2024 Opetus- ja kulttuuriministeriön harkinnanvaraista valtionavustusta, joka kattaa 50 % hankkeen kustannuksista. Pihtiputaan osuus 40 % kustannuksista oli 13.930 €. Hankkeen tavoitteena on kehittää Wiitaunionin kuntiin pysyvä liikuntaneuvonnan palveluketju. Monialaisen yhteistyön periaatteiden mukaisesti luodaan menetelmiä yksilöön kohdistuvan terveyden edistämiseen. Hanke on päättynyt syyskuussa 2024. Kustannuksissa on arvioitu hankerahoitus tammikuusta syyskuuhun ja palkkakustannukset talousarviosta lokakuusta joulukuuhun. Hanketta ei kuitenkaan jatkettu omarahoituksella loppuvuotta henkilöstömuutoksista johtuen.

Pihtiputaan kunta on saanut valtion avustusta etsivään nuorisotyöhön 1.8.2023-19.9.2024 yhteensä 30.000 euroa, todelliset kulut olivat 49.732 euroa. Uusi avustuskauti on alkanut 20.9.2024-30.9.2024. Avustusta ko. Hankkeelle saatiin 25.000 euroa.

Nuorten työpajatoimintaan kunta on saanut avustusta vuonna 2024 30.000 euroa. Toiminnan kokonaiskustannukset ovat olleet v. 2024 145.555 euroa.

Harrastamisen Suomen malli on saanut avustusta 26.000 euroa. Omarahoitusosuus on 30 %, avustuksen käyttöaika on 1.8.2024-31.7.2025. Avustus mahdollistaa mieluisen harrastuksen löytymisen ja toteutumisen. Pihtiputaalla järjestetään harrastustoimintaa 0.-9. luokkalaisille kirkonkylällä Putaanvirran koulussa sekä 0.-6. luokkalaisille Muurasjärven koulussa. Kokonaisuudessaan kerhotoimintaan Pihtiputaalla käytettiin v. 2024 25.717 euroa, josta ajalla 1.8.-31.12. 2024 käytettiin 16.106 euroa.

Nuorisotyön ja perusopetuksen yhteistyössä on haettu ja saatu Yhteisöllisyyttä ja hyvinvointia aktivoivaan koulunuorisotyöhön avustusta 30.000 euroa. Avustus on käytettävissä 1.8.2024-31.7.2026. Kunnan omarahoitusosuus on 10 %. Koulunuorisotyön tavoitteena on koulun ja nuorisotyön yhteistyön toimintamallien luominen ja nuorten osallisuuden lisääminen sekä yhteisöllisyyden ja aktiivisen toiminnan lisääminen kouluarkeen.

Liikunta-nuoriso- ja kulttuuritoimen mittaristo

Kuntastrategian painopiste	Toimenpiteet	Toiminnan tavoite/arviointi	Toteuma 2024
Hyvinvoiva lapsi/oppilas/kuntalainen			
	Osallistaminen	Nuorisovaltuuston kokousten määrä 4 Nuorisovaltuuston aloitteet lkm Järjestötapaamiset/v	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetty yhdessä yleishallinnon kanssa. Kokouksia 7. Järjestötapaamiset 8kpl
	Riittävän tuen tarjoaminen	Sovari-mittari (etsivä, työpaja)	Sovari-mittarista ei saatu tuloksia asiakkaiden liian vähäisen vastausmäärän vuoksi.
	Laajan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman laadinta sekä jalkautus	HV-kertomuksen ja -suunnitelman indikaattoreiden kehitys sekä arviointitaulukko	Pihtiputaan kunnan oman hyvinvointisuunnitelman ja -prosessin luominen käsitelty johtoryhmässä ja aikataulutettu vuodelle 2025.
	Hyvinvointia arkeen Wiitaunionissa -mallin jalkautus	Mallin arviointitaulukko	Mallia ei otettu käyttöön Pihtiputaan kunnassa.
Korostamme yhteisöllisyyttä ja pidämme hyvää huolta henkilöstöstä	Kehityskeskustelut	Tavoite 100 %	Toteutunut
	Sisäinen viestintä	Tiimipalaverit 6	Toteutunut
	Henkilöstön koulutus	Koulutussuunnitelman mukaan	Toteutunut
	Sairauspoissaolot	Tavoite poissaolopv lukumäärä/hlö 0	17 pv/hlö
Hyödynnämme kasvatus- ja koulutuspalveluita vetovoimatekijöinä	Pätevä henkilökunta	Tavoite 100 %	Toteutunut
	Digitalisaation hyödyntäminen	Digitaalinen nuorisotyö, Discord-alusta	Discord alustaa otettu käyttöön n. 1krt viikossa.
Otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan taloudessa.	Nettokustannukset e/as.		155,13 e/as.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	
380 KULTTUURI-, LIIKUNTA- JA NUORISO						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Tuet ja avustukset	70 601		70 601	30 000,00	40 601,00	42,5
Muut toimintatuotot						
Muut toimintatuotot	4 230		4 230	8 265,06	-4 035,06	195,4
Muut toimintatuotot	4 230		4 230	8 265,06	-4 035,06	195,4
TOIMINTATUOTOT	74 831		74 831	38 265,06	36 565,94	51,1
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-215			-108		
Maksetut palkat ja palkkiot	913		-215 913	958,03	-106 954,97	50,5
Jaksotetut palkat ja palkkiot				883,48	-883,48	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				1 990,66	-1 990,66	-100
	-215			-106		
Palkat ja palkkiot	913		-215 913	083,89	-109 829,11	49,1
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-36 985		-36 985	-18 563,25	-18 421,75	50,2
Muut henkilösivukulut	-8 550		-8 550	-2 581,45	-5 968,55	30,2
Henkilösivukulut	-45 535		-45 535	-21 144,70	-24 390,30	46,4
	-261			-127		
Henkilöstökulut	448		-261 448	228,59	-134 219,41	48,7
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-47 500		-47 500	-48 543,88	1 043,88	102,2
Muiden palvelujen ostot	-91 039		-91 039	-67 104,54	-23 934,46	73,7
	-138			-115		
Palvelujen ostot	539		-138 539	648,42	-22 890,58	83,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-18 585		-18 585	-15 861,16	-2 723,84	85,3
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-18 585		-18 585	-15 861,16	-2 723,84	85,3
Muut toimintakulut						
	-193			-191		
Vuokrat	027		-193 027	296,50	-1 730,50	99,1
Muut toimintakulut	-6 010		-6 010	-4 478,82	-1 531,18	74,5
	-199			-195		
Muut toimintakulut	037		-199 037	775,32	-3 261,68	98,4
	-617			-454		
TOIMINTAKULUT	609		-617 609	513,49	-163 095,51	73,6
	-542			-416		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	778	0	-542 778	248,43	-126 529,57	76,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-25 632		-25 632	-12 853,08	-12 778,92	50,1
Poistot ja arvonalentumiset	-25 632		-25 632	-12 853,08	-12 778,92	50,1
	-568			-429		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	410	0	-568 410	101,51	-139 308,49	75,5

2030 SIVISTYS- JA HYVINVOINTILAUTAKUNTA	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	90 Käytt ö- %
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	689 503		689 503	738 088,09	-48 585,09	107 2034,
Muut suoritteiden myyntituotot	1 500		1 500	30 514,85	-29 014,85	3
Myyntituotot	691 003		691 003	768 602,94	-77 599,94	111,2
Maksutuotot						
Sosiaalitoimen maksut	35 000		35 000	41 562,31	-6 562,31	118,7
Opetus- ja kulttuuritoimen maksut	109 250		109 250	125 390,30	-16 140,30	114,8
Maksutuotot	144 250		144 250	166 952,61	-22 702,61	115,7
Tuet ja avustukset	178 179		178 179	398 612,33	-220 433,33	223,7
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot				3 181,28	-3 181,28	-100
Muut toimintatuotot	11 930		11 930	14 003,56	-2 073,56	117,4
Muut toimintatuotot	11 930		11 930	17 184,84	-5 254,84	144
TOIMINTATUOTOT	1 025 362		1 025 362	1 351 352,72	-325 990,72	131,8
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-5 231 042		-5 231 042	-5 068 195,05	-162 846,95	96,9
Jaksotetut palkat ja palkkiot				22 663,86	-22 663,86	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				80 021,15	-80 021,15	-100
Palkat ja palkkiot	-5 231 042		-5 231 042	-4 965 510,04	-265 531,96	94,9
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-898 788		-898 788	-874 042,28	-24 745,72	97,2
Muut henkilösivukulut	-207 777		-207 777	-123 001,43	-84 775,57	59,2
Henkilösivukulut	-1 106 565		-1 106 565	-997 043,71	-109 521,29	90,1
Henkilöstökulut	-6 337 607		-6 337 607	-5 962 553,75	-375 053,25	94,1
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-313 446		-313 446	-397 692,60	84 246,60	126,9
Muiden palvelujen ostot	-2 530 707		-2 530 707	-2 543 031,89	12 324,89	100,5
Palvelujen ostot	-2 844 153		-2 844 153	-2 940 724,49	96 571,49	103,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-428 080		-428 080	-383 845,84	-44 234,16	89,7
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-428 080		-428 080	-383 845,84	-44 234,16	89,7
Avustukset						
Avustukset kotitalouksille	-156 500		-156 500	-111 094,67	-45 405,33	71
Avustukset yhteisöille	-49 700		-49 700	-49 790,00	90	100,2
Avustukset liikelaitoksille	-30 000		-30 000	-10 730,92	-19 269,08	35,8
Avustukset	-236 200		-236 200	-171 615,59	-64 584,41	72,7
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-1 366 361		-1 366 361	-1 317 358,94	-49 002,06	96,4
Muut toimintakulut	-35 065		-35 065	-29 660,66	-5 404,34	84,6
Muut toimintakulut	-1 401 426		-1 401 426	-1 347 019,60	-54 406,40	96,1
	-11 247		-11 247	-10 805		
TOIMINTAKULUT	466		466	759,27	-441 706,73	96,1
	-10 222		-10 222			
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	104	0	104	-9 454 406,55	-767 697,45	92,5

Poistot ja arvonalentumiset	-99 475		-99 475	-82 508,19	-16 966,81	82,9
	-10 321		-10 321			
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	579	0	579	-9 536 914,74	-784 664,26	92,4

2.3 Teknisentoimen toimiala

2.3.1 Toimialan toiminnan katsaus sekä talouden toteuma

Teknisen toimiala tuotti tukipalveluja niin kuntalaisille kuin muille kunnan toimialoille. Osa toimialan tehtävistä on lakisääteisiä. Toimiala tuotti kasvun edellytyksiä ja vetovoimaa paikkakunnalle. Toimiala tuotti kuntalaisille, yrityksille ja työntekijöille terveellistä, turvallista, laadukasta ja viihtyisää toiminta- ja elinympäristöä.

Tekninen toimi täytti palvelulupauksensa:

Hoidamme rakennuksia, pihvoja, katuja ja alueita kuin omiamme.

Pidämme vatsat täynnä ja tilat puhtaana. Luomme kaavoituksella sekä alueiden käytön suunnittelulla ja investoinneilla edellytyksiä alueen myönteiselle kehitykselle ja elinvoimalle.

Käyttötalouden hallinta ja tavoitteet saavutettiin hyvin. Vuoden aikana kustannukset nousivat ja inflaatio vuonna 2024 oli 1,1 %.

Hyvinvointialueen tilajärjestelyihin ja vuokrasopimuksiin tehtiin pieniä muutoksia vuokraajan toivomuksesta, joilla ei ollut isoa vaikutusta vuokratuottoon.

Talousarvion toteutui hyvin. Käyttötaloudessa toimintatuotot toteutuivat 101,5 % ja kulut 94,7 %. Käyttötalouden osalta tilikauden tulos oli - 913 088,00 €. Talousarviossa 2024 talouden toteumaksi oli arvioitu - 1 386 996,00 €. Tulos oli 473 908,00 € parempi kuin mitä talousarviossa oli arvioitu.

2.3.2 Toimialan riskien realisoituminen

Riskit henkilöresurssien riittämättömyydestä ja työnkuvien laajuudesta sekä monialaisuudesta eivät realisoituneet poissaoloiksi. Henkilöstön eläköitymisen johdosta uusia työntekijöitä on palkattu kunnanhallituksen myöntämien täyttölupien mukaan. Haettuihin työtehtäviin koulutettujen työntekijöiden palkkaamisessa on ollut haasteita, mutta soveltuvan koulutuksen omaavia työntekijöitä on saatu kohtuullisesti näihin tehtäviin. Jatkossa työn ohella ammattitaidon kehittäminen ja ylläpitäminen on erityisen tärkeää.

Organisaatiomuutos johtuen kuntapariyhteistyön purkaantumisesta on sujunut hyvin. Organisaatiomuutokseen liittyviä muutoksia työtehtäviin on ollut vain vähän.

2.3.3 Toimialan tavoitteiden toteutuminen

Tekninen toimi saavutti talousarviossa määritellyt tavoitteet pääosin.

Tavoitteet olivat kuntapariyhteistyön takia pääosin samat molemmissa kunnissa ja niillä pyrittiin vastaamaan ensisijaisesti toimialan omiin vaatimuksiin. Myös kuntastrategiaa sekä Wiitaunionin laajaa hyvinvointikertomusta tavoitteineen noudatettiin. Hyvinvointikertomuksen tavoitteita on edistetty käyttötalouden ja investointien puolelta eri kohteissa. Tavoitteena vuodelle 2023 oli Wiitaunionin uudelleen organisoitumisen muutosten ja sopimusten onnistunut läpikäynti. Muita koko toimialaa koskevia muutoksia vuonna 2023 on ollut kaavoitukseen liittyvään suureen lainsäädäntöuudistukseen varautuminen sekä kansalliseen teknisen toimialan digitalisaatioon vastaaminen.

Toimialan kuntastrategian painopistealueiden mukaiset tavoitteet vuodelle 2023 olivat

Tekninen toimi saavutti talousarviossa määritellyt keskeiset tavoitteet hyvin. Kuntastrategiasta johdettuja tavoitteita ja mittareita koottiin erilliseen 10/2023 lautakunnassa käsiteltyyn kuntastrategian toimeenpano-ohjelmaan, joka laadittiin vuosille 2024-2025. Näistä tavoitteista kolme tärkeintä nostettiin myös talousarvioon vuodelle 2024 UUDISTUVA PIHTIPUDAS – teeman alta:

UUDISTUVA PIHTIPUDAS Edistämme hyvinvointia, kasvatusta ja sivistystä sekä luomme uutta elinvoimaa		
STRATEGIAN TOIMEENPANO-OHJELMAAN 2024-2025 ASETETTU TAVOITE: Luomme uuden organisaatio- ja toimintamallin ja otamme huomioon muuttuvan toimintaympäristön kunnan toiminnassa ja taloudessa.		
Toimenpide/ tavoite	Mittarit	Toteutuminen 2024
Toimiala ja toimintayksikkökohtaisten strategioiden, palvelutasoasiakirjojen ja muiden toimintaa ohjaavien asiakirjojen laadinta, päivitys	Toteutuneet asiakirjat, niiden noudattaminen, päivitys ja seuranta	Palvelutasopäätös- Kylien liikuntapaikkojen ja retkikohteiden kunnossapito Tekla 12/2024 Liikuntapaikkojen kunnossapidon avustuksen avustusperusteet Tekla 12/2024
Toimiala ja toimintayksikkökohtaisten tietovarantojen perustaminen, digitointi, kehittäminen ja hyödyntäminen arjessa työkaluna. Digitalisaatioon vastaaminen yleisesti.	Toteutetut järjestelmät, niiden yhteensopivuus ja onnistunut käyttöönotto	Paikkatietopohjaisten tietojen keruu ja tuotanto Qgis ja YTCad ohjelmistoilla, esim. maankäyttösopimuksia linkitetty paikkatietoon Sisäisen karttapalvelun tiedon tuotanto ja julkaisu (jatkuva) Julkisen karttapalvelun tiedon tuotanto ja julkaisu (jatkuva) Fluent Outdoors järjestelmän käyttöönotto ja julkaisu Huoltopyynnöt ja vikailmoitukset -lomake verkkosivuille
Kaavatuotannon kehittäminen tietomallimuotoiseen suuntaan. Koneluettavan kaavatiedon siirto rajapinnan kautta valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään. Erillinen testaushanke.	Hankkeen loppuraportti	Hanke jatkuu vuoden 2025 toukokuun loppuun, minkä jälkeen on loppuraportointi ja maksatus. Hanke ja sen pilottikaavat (Pihtiputaan Arvolan asemakaava ja Ylivieskan Vehkaperän tuulivoimaosayleiskaava) ovat edenneet likimain suunnitellusti. Pihtiputaalle myönnettiin joulukuussa 2024 Suomen ensimmäisen kuntana oikeus tietomallimuotoisen kaavatiedon viemiseen valtakunnalliseen Ryhti-järjestelmään.

Muista kuntastrategian toimeenpano-ohjelman mukaisista tavoitelluista toimenpiteistä on saavutettu mm. Suurijärven retkeilyreitistön ylläpidon järjestäminen paikallisten tahojen kanssa yhteistyönä, Rupontien jatkeen rakentaminen, rakennusten investointisuunnitelman ja PTS-suunnitelman päivitystyö on aloitettu 2024 ja se valmistuu keväällä 2025, rakennusten energiansäästötoimenpiteitä ja automaatiojärjestelmien uusimisen toteuttamisen suunnitelmia on tehty.

Työn alla olevia strategian mukaisia toimenpiteitä (jatkuva) ovat lisäksi huoltokirjaohjelman käytön syventäminen ja sähköisten lomakkeiden luominen, verkkosivujen kehittäminen sekä erilaisten suullisten sopimusten muuttaminen kirjalliseen muotoon. Myös Arvolan teollisuusalueen rakentamisen aloittaminen tukee kuntastrategian ylätavoitteita.

Tavoitteet olivat kuntapariyhteistyön purkautumisesta johtuvan organisaatiomuutoksen jalkauttamista sekä talouden tasapainottamissuunnitelman toteuttamista talousarvion mukaisesti kuntastrategiaa noudattaen.

Organisaatiomuutos sekä siihen liittyvät toiminnalliset muutokset saatiin 2024 pääosin tehtyä. Vuodelle 2025 päästiin lähtemään uudella organisaatiolla. Toiminnalliset muutokset on myös pääosin tehty.

Hyvinvointialueelle vuokrattujen kiinteistöjen yhtiöittämisvelvoitteen takia vuoden 2024 aikana on aloitettu yhtiöittämissuunnitelma. Yhtiöittämistä valmistelevaan on nimetty työryhmä. Vuoden 2025 keväällä valmistuvat yhtiöittämisestä talouslaskelmat. Yhtiöittämiseen liittyvät toimenpiteet ja päätökset tulevat tehtäväksi 2025 vuoden aikana.

Hyvinvointialueen kanssa on tehty hyvässä yhteistyössä kiinteistöillä muutoksia, joilla on tehostettu hyvinvointialueen vuokraamien sekä kunnan omassa käytössä olevien kiinteistöjen käyttöasteita. Hyvinvointialue ilmoitti joulukuussa 2024, ettei se käytä vuokrasopimuksissa olevaa optioita vuodelle 2026. Uusien vuokrasopimusten neuvottelut heidän kanssaan käydään keväällä 2025.

Toimialan kuntastrategian painopistealueiden mukaiset tavoitteet vuodelle 2024 olivat:

Uudistuva Pihtipudas

Vuoden 2024 aikana luodaan uusi organisaatio- ja toimintamalli sekä toimintatapa tekniselle toimelle.

- Organisaatio on luotu ja uudet virat on täytetty vuoden 2023 aikana
- Organisaation kehittäminen vuoden 2024 aikana
- Uusi kuntakohtainen organisaatio on saatu valmiiksi uuteen toimintatapaan.
- Eläköitymisestä johtuvat henkilöstömuutokset on toteutettu onnistuneesti talouden tasapainottamissuunnitelma huomioon ottaen.
- palvelutasosuunnitelman työstäminen on aloitettu ja sitä jatketaan 2025 aikana.

Yrittäjien Pihtipudas

- uutta teollisuusalueen asemakaavaa on tehty Arvolan alueelle ja uutta tiestöä rakennettu Rupon asemakaava-alueella.
 - yritysten kanssa on käyty keskusteluja yritystilojen järjestämisestä sekä kunnan omistuksessa olevien tilojen parannuksista ja laajennuksista.
 - VT4 JTF hankkeen osalta on käyty keskustelut sekä tehty sopimuksia kiinteistöjen omistajien ja yrittäjien kanssa alueelle tulevista toimenpiteistä.
 - teollisuusalueiden hulevesien suunnitelmien tekeminen on aloitettu 2024 ja niitä jatketaan 2025 vuoden aikana.
 - Ukonniemen kalasataman kehitystyö on aloitettu 2024 ja ne saadaan valmiiksi 2025 vuoden aikana.
 - Hankintatapahtumaa ei järjestetty teknisen toimen taholta.
 - Hankinnat on kilpailutettu hankintaohjeistuksen mukaisesti. Pienhankinnat lähettämällä tarjouspyynnöt alueella toimiville yrityksille.
- Avoimista hankinnoista on ilmoitettu aina kunnan verkkosivuilla ja lisäksi mahdollisuuksien mukaan tieto käynnissä olevasta kilpailutuksesta on toimitettu alueen urakoitsijoille. Rajoitettua hankintamenettelyä on käytetty erittäin harkiten. Avoimet kansallisen tai kansainvälisen kynnysarvon hankinnat julkaistaan aina kunnan verkkosivujen lisäksi hankintailmoitukset.fi -sivustolla ja pienhankinnat tarjova.fi pienhankinnat sivustolla.

Kestävän kehityksen Pihtipudas

- taajamayleiskaavatyö siirtyi alkamaan vuoden 2025 puolella, siinä hyödynnetään 3K-esiselvityshankkeen tulokset erityisesti vihreän siirtymän osalta ja koskien erityisesti vetytalouden mahdollisuuksia. Kaavassa huomioidaan myös bioenergiatuotannon aluetarpeet.
- kiinteistöjen energiansäästöön liittyviä toimia jatketaan ja kiinteistöautomaation uudistaminen aloitetaan 2025 aikana ja sitä jatketaan vaihteittain vuosina 2026-2027.

Kestävä infra ja tekninen huolto: resurssiviisaus, älykkäät ratkaisut

- on huomioitu mahdollisuuksien mukaan vireillä olevissa kaavoissa
- on huomioitu korjausinvestoinneissa (mm. led valaistus)

Kestävä liikkuminen (kevyt liikenne, esteettömyys, uudenlaiset julkisen liikenteen palvelut, yhteiskäyttöratkaisut/jakamistalous)

- on huomioitu mahdollisuuksien mukaan vireillä olevissa kaavoissa on huomioitu kaavateiden peruskorjauksissa tarpeen mukaan

Luodaan puitteita kestäväälle elämäntavalle

- Asumisen uudet tuulet hankekokonaisuus / sen yhtenä osana minivuokratalohanke
- huomioitu kaavoituksessa monin tavoin (kaavamääräykset, rakennustapaohjeet)

Edistetään ekologista kestävyyttä

- hyödynnetään / edistetään uusiutuvaa energiaa kaavoituksella
- metsä- ja nurmikkoalueiden kunnostaminen ja muuttaminen luonnon monimuotoisuus huomioon ottaen
- kaavoitettujen alueiden puuston säilyttäminen luonnonmukaisena
- luonnon arvokohteiden huomioiminen kaavoituksessa
- etsitty hulevesien käsittelyyn myös luonnosmukaisia ratkaisuja
- huomioitu kaavoituksessa luonnonmonimuotoisuuden ja ekologisten käytävien säilyminen
- huomioidaan ilmastomuutoksen hidastamisen keinot ja ilmastomuutokseen sopeutuminen kaavoituksessa (mm. hiilijalanjälkilaskelmat)
- edistetään kaavoituksella hiilineutraali Keski-Suomen 2030-tavoitetta

Edistetään sosiaalista kestävyyttä (osallisuus, vuoropuhelu elinympäristön kehittämisessä ja kaavoituksessa, tavoitteena hyvä elinympäristö)

- otettu käyttöön palautelomakkeet yhteydenottokynnyksen madaltamiseksi
- parannettu kuntalaisille ja matkailijoille tarjottavia kartta- ja paikkatietopalveluita (karttapalvelu, latu- ja jääinfo)
- kaavaprosessin kuulemisia (3 kpl/kaava) kehitetty (sähköiset lomakkeet kuulutussivuilla koskien osaa kaavoista)

Edistetään kulttuurista kestävyyttä (kulttuuriarvojen huomioiminen; kaavallinen tai RSL:n mukainen rakennussuojelu)

- on huomioitu lainsäädännön edellyttämällä tavalla kulttuuriarvot kaavamerkinnöissä ja määräyksissä perustuen riittäviin selvityksiin ja vaikutusten arviointeihin kaikessa kaavoituksessa

Henkilöstö- ja koulutussuunnitelman toteutuminen

Teknisen hallinto (2405) htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	1,1	1,7
Tekninen johtaja	0,40	1,00
Toimistosihteeri PDAS (uutena lautakuntatyö 2024 alkaen 0,4htv)	0,70	0,70

Yhdyskuntatekniset palvelut (2410) htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	7,85	6,85
Toimistosihteeri	0,15	0,15
Yhdyskuntatekniikan päällikkö	1	1,0
Liikuntapaikkamestari	1	0,5
Liikuntapaikkojen hoitaja	2,4	2,4
Yhdyskuntatekniikan työntekijät	2	1,4
Kartoittaja	0,4	0,4
Kausityöntekijät	0,8	1,0
Tekninen johtaja	0,1	0
Talousarvioon sisältymättömät	3,5	3,0
Kausityöntekijät (työllistämistoiminta)	3,5	3,0

Kiinteistöpalvelut (2460) htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	10,75	10,35
Toimistosihteeri	0,15	0,15
Tekninen johtaja	0,4	0,0
Kiinteistörakennusmestari	1	1
Kiinteistönhoitajat	5	5
Rakennustyöntekijät	3	3
Kiinteistöapulainen (avotyö)	1	1
Kartoittaja	0,2	0,2
Talousarvioon sisältymättömät	3,5	3,5
Kausityöntekijät (työllistämistoiminta)	3,5	3,5

Siivouspalvelut 2480 htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	9,92	10,23
Siivoustyönohjaaja (työpanosta myytiin alkuvuosi myös Viitasaarelle)	0,32	0,32

Siivoustyönohjaaja (valmistui 2024)	0,5	0,5
Laitoshuoltajat	7	7
Yhdistelmätyöntekijä ja vaksi	1	0,5
Muut sijaiset	1	2
Tekninen johtaja	0,1	0,0

Ruokapalvelut (2481) htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	6,1	6,1
Ravitsemistyönjohtaja	1	1
Ravitsemistyöntekijä	4	4
Sijaiset (vakituinen ja määräaikainen)	1	1
Tekninen johtaja	0	0

Maankäyttö (2485) htv	B24	Toteuma
Talousarvioon sisältyvät	3,4	2,64
Aluearkkitehti	1	1
Kartoittaja	1,3	1,3
Aluearkkitehti / Kaavoitusarkkitehti / kaavoitusinsinööri - aluearkkitehdin seuraaja	1	0,33
Arkkitehti (työpanos hankkeisiin)	0	0
Tekninen johtaja	0,1	0,1

Koulutussuunnitelman toteutuminen

Henkilöstön koulutussuunnitelma – tekninen toimiala		
Toimintayksikkö	Keskeinen osaamistarve	Kuinka järjestetään
Teknisen hallinto	Ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen sekä lautakunnan koulutukset. Muuttuva lainsäädäntö ja asiahallintaohjelman käyttö.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan seminaareihin ja webinaareihin. lautakunnalle suunnatut koulutukset ostetaan valtuustokausittain osana luottamushenkilökoulutuksia ja perehdytystä.

	Toteuma: Toimistos sihteeri Dynasty10 koulutuksia, arkistointikoulutus Tekninen johtaja Osallistuminen kunnat ja kiinteistöt verkostohankkeeseen, Dynasty 10 koulutus, osallistuminen kuntien teknisten yhteisiin koulutuksiin ja tapaamisiin sekä osallistumiset eri toimijoiden lyhyempiin 2-4 h etäwebinaareihin.	
Yhdyskuntatekniset palvelut	Pidetään voimassa korttikoulutukset tarpeen mukaan (3-5v välein) ja pidetään yllä ammattiaitoa (tieturva, tulityö, työturva, EA, leikkivälineiden turvatarkastus, kasvinsuojelututkinto, jne.). Käyttökoulutukset ohjelmistoihin tarpeen mukaan (Qgis, spotilla, Esri Online, jne.). Koulutetaan 1-2 henkilöä liikuntapaikkojenhoitajaksi (tutkintokoulutus). Lainsäädäntökoulutukset ja rakentamisen sekä rakennuttamisen koulutukset	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan messuille, seminaareihin ja webinaareihin. Liikuntapaikkojenhoitajatutkintokoulutus esim. Kuortaneen urheiluopistolla. Hyödynnetään oman henkilöstön osaamista ja pidetään tarvittaessa sisäisiä koulutuksia ja opastuksia järjestelmiin ja ohjelmiin.
	Toteuma: 2 henkilöä valmistui liikuntapaikkojen hoitajan ammattitutkintoon. Vesiturvakortti 2 henkilöä. Tieturva 1 kaikille kesä- ja kausityöntekijöille. Tieturva 2 suoritti 3 henkilöä. Spotillan pääkäyttäjäkoulutus 2 henkilöä. Maxtech pääkäyttäjäkoulutus 1 henkilö, käyttäjäkoulutus 5 henkilöä. Lipas.fi koulutuksia 2 henkilöä Fluent käyttäjäkoulutuksia 4 henkilöä, pääkäyttäjäkoulutus 2 henkilöä. EA1 6 henkilöä. Työturvallisuuskortti 1 henkilö. Esri Online, Survey 123 ohjelmisto 1 henkilö. Kuntien digiviikko, rakennetun ympäristön digitalisaatio 1 henkilö. Kuntaliiton paikkatietoseminaari 2 henkilöä. Lisäksi muita lyhyempiä tietoiskuja ja webinaareja hankinnoista, järjestelmistä, lainsäädännöstä, yms.	
Kiinteistöt / rakennukset	Pidetään voimassa korttikoulutukset tarpeen mukaan (3-5v välein) ja pidetään yllä ammattiaitoa (tieturva, tulityö, työturva, EA, leikkivälineiden turvatarkastus, kasvinsuojelututkinto, jne.). Käyttökoulutukset ohjelmistoihin tarpeen mukaan (Qgis, spotilla, Esri Online, enerkey, automaatiojärjestelmät jne.). Lainsäädäntökoulutukset ja rakentamisen sekä rakennuttamisen koulutukset	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan ja osallistutaan messuille, seminaareihin ja webinaareihin. Hyödynnetään oman henkilöstön osaamista ja pidetään tarvittaessa sisäisiä koulutuksia ja opastuksia järjestelmiin ja ohjelmiin.
	Toteuma: Kiinteistönhoitajia osallistui tieturvakoulutukseen ja ensiapukoulutukseen.	

Siivouspalvelut	Hygieniakoulutus, siivouskone, -tarvike ja –ainekoulutukset. Ammattitaidon ylläpito ja tarvittavat ohjelmistokoulutukset.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan
	Toteuma: Hygicult webinaari. Välineiden ja puhdistusaineiden koulutukset Viledalta ja Kiillolta.	
Ruokapalvelut	Hygieniä ja Jamix koulutus uusille työntekijöille. Ammattitaidon ylläpito ja tarvittavat ohjelmistokoulutukset.	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia tarpeen mukaan
	Toteuma: Webinaari: kasvien oikea kuumennus Ruokakasvatus ruukun Webinaari	
Maankäyttö	ammattitaidon ylläpito ja kehittäminen; ohjelmistokoulutus, laitekoulutus, lainsäädäntömuutokset tarpeen ja tarjonnan mukaan	ostetaan tarjolla olevia koulutuksia sekä omiin tarpeisiin räätälöityä koulutusta, osallistutaan seminaareihin ja webinaareihin. Lisäksi osallistutaan ELY-keskuksen, maakuntaliiton, Syke:n ja YM:n koulutuksiin.
	Toteuma: Aluearkkitehti osallistunut paikkatietoseminaariin, QGIS-koulutukseen sekä viranomaisen ja muiden koulutusorganisaatioiden toteuttamiin alan koulutuksiin. Kartoittajat osallistuneet paikkatietoseminaariin, QGIS-koulutukseen sekä Swecon kanssa kunnan uuden paikkatietopalvelimen / Geoserverin- / karttapalvelun kehittämiseen (PIKUPATE-hanke). Aluearkkitehti ja kartoittaja mukana kuntien digitalisaatioon ja tietomallimuotoiseen kaavaan liittyvissä kuntien yhteiskehittämishankkeissa (PIKUPATE, PIHKA). Uusi kaavoitusarkkitehti on osallistunut mm. YTCAD / Ryhti -asemakaavan laadinta-koulutukseen sekä kaavoitukseen, vesien suojeluun, liikenneturvallisuuteen sekä rakentamislakiin liittyneisiin koulutuksiin.	

TEKNISEN HALLINTO (2405)

Teknisen toimen hallinnon toimintayksikkö kattaa lautakunnan kustannusten lisäksi toimistotarvikkeita, yksiköiden esihenkilöiden koulutuksia, toimialan pieniä yhteisiä varauksia kehittämiseen ja esim. ohjelmistoihin ja konsulttipalkkioihin sekä teknisen johtajan ja toimistosihteerin kuluja. Hallinnon tehtävänä oli vastata toimialan toimintayksiköiden johtamisesta ja kehittämisestä.

Tekninen johtaja oli jäsenenä kunnan johtoryhmässä.

Pihtiputaan tekninen lautakunta kokoontui vuoden aikana kymmenen kertaa. Kirjattuja kokouspykäläiä vuoden aikana kertyi 99. Lautakunnan puheenjohtajana toimi Tuomo Soisalo. Lisäksi lautakunnassa oli 6 varsinaista jäsentä sekä läsnäolo ja puheoikeuden omaavia henkilöitä. Tekninen johtaja toimi esittelijänä lautakunnassa.

Sisäisenä tarkastajina toimivat Veijo Siekkinen ja Jouni Riitamo.

Sisäisen tarkastuksen toimintasuunnitelma käsiteltiin lautakunnassa 21.02.2024 §15 ja tarkastuskohteina olivat suunnitelman mukaan:

- Hankintojen kilpailutus, tarjouspyynnöt ja tarjousten käsittely
- Laskujen maksukäytännöt sekä niihin liittyvät tarkistukset ja käsittely

Sisäiset tarkastajat tekivät toimintasuunnitelman mukaisen tarkastuksen 04.12.2024.
Tarkastuskertomusta ei ole käsitelty lautakunnassa (19.02.2025 mennessä).

2.3.4 Yhdyskuntatekniset palvelut

Yksikön toiminnan katsaus sekä talouden toteuma

Vastuualueena toimintayksiköllä oli kunnan rakennettu ympäristö pois lukien kiinteistömassa. Yksikölle kuului vastuualueensa kehittäminen, huolto ja kunnossapito sekä käyttäjä / asiakaspalvelu. Varsinaisina työkohteina kunnossapidossa olivat pääosin asemakaava-alueella sijaitsevat kadut, puistot, yleiset alueet, satamat / venepaikat, puutarhapalstat, matonpesupaikka, liikuntapaikat, ulkoilureitit, jne. yleisesti rakennettu ympäristö palvelurakenteineen. Ylläpidettäviä ja käyttäjäturvallisuudesta huolehdittavia kohteita oli myös haja-alueella etenkin liikuntapaikkojen ja virkistysalueiden muodossa. Vuoden lopussa tehtiin palvelutasopäätös liikunta- ja ulkoilualueista, jonka mukaisesti kylien kohteiden ylläpito päättyi kunnallisena toimintana vuoden 2024 loppuun, lukuun ottamatta uutena kohteena vuonna 2023 toteutettua Suurijärven retkeilyreitistöä ja Muurasjärven koululiikuntapaikkoja.

Liikuntapaikkamestari eläköityi vuonna ja uuden rekrytointia yritettiin kolme kertaa tuloksettomana. Kaksi liikuntapaikkojen hoitajaa suoritti alan ammattitutkinnon työn ohella Kuortaneella. Koulutuspöissaolot eivät vaikuttaneet palvelutasoon merkittävästi, sillä tiimien välistä yhteistyötä lisättiin entisestään ja työtehtäviä jaettiin. Kesällä työllistettiin yhteensä 7 nuorta 2 viikon työjaksoihin. Kausitöihin kuten alueiden raivauksiin palkattiin myös 3 henkilöä kesäkaudelle. Loppuvuodesta rekrytoitiin uusi työntekijä toistaiseksi voimassa olevaan työsuhteeseen. Hänen työnkuvansa koostuu sekä katujen että puistojen, mutta etenkin talvella myös liikuntapaikkojen kunnossapitotehtävistä. Viitaseudun kumppanuuden toiminta päättyi loppukesällä 2024, joten myös heidän työpanostaan oli käytössä vielä myös kesän yli. Henkilöstömäärä henkilötyövuosina sekä koulutussuunnitelman toteutuminen on tarkemmin toimialan henkilöstö ja koulutussuunnitelma taulukoissa.

Yhdyskuntatekniikan päällikkö toimi ensimmäisen vuoden vain Pihtiputaan kunnan viranhaltijana ja toimintayksikkönsä vastuuhenkilönä, kun Wiitaunioni yhteistyö purkautui vuoden 2023 loppuun. Kuntapariyhteistyön purkautumisesta ja uuden henkilöstöorganisaation toimintatapojen vakiintumattomuudesta johtuen vielä alkuvuonna etenkin lautakunnan kokousten valmisteluun liittyviä tehtäviä ohjautui myös yhdyskuntatekniikan päällikölle, mutta tilanne vakiintui vuoden edetessä ja ao. tehtävät ovat siirtyneet pääosin lautakunnan esittelijänä toimivalle tekniselle johtajalle. Yhdyskuntatekniikan päällikkö valmistelee omaan toimintayksikkönsä liittyvät asiat. Liikuntapaikkamestarin rekrytoinnin epäonnistumisen jälkeen päätettiin, että ao. toimea ei toistaiseksi täytetä eikä lähiesihenkilöä ao tiimissä enää ole. Osa liikuntapaikkamestarin vastuista ja tehtävistä siirrettiin yhdyskuntatekniikan päällikölle, minkä lisäksi liikuntapaikkojen hoitajien työnkuva muuttui aikaisempaa itsenäisemmäksi.

Talousarvion ja investointiohjelman voidaan katsoa toteutuneen hyvin. Käyttötaloudessa toimintatuotot toteutuivat 113,6% ja kulut 88,2%. Käyttötalouden osalta tilikauden tulos oli 157.400€ vähemmän tappiollinen budjettiin nähden.

Pienten kuntien paikkatietohanke on sisällä maankäytön yksikön talousarviossa ja tilinpäätöksessä. Ao hanke päättyi keväällä 2024 ja hankkeen avulla on kehitetty paikkatiedon tuottamiseen ja hallintaan liittyviä toiminta- ja esitystapoja sekä paikkatiedon tuottamista ja jakamista. Vaikka hanke päättyi, on ao hankkeesta saatu hyvät lähtökohdat toiminnan jatkuvalle kehittämiselle.

Kuntastrategiasta johdettuja tavoitteita ja mittareita koottiin erilliseen 10/2023 lautakunnassa käsiteltyyn kuntastrategian toimeenpano-ohjelmaan, joka laadittiin vuosille 2024-2025. Näistä tavoitteista kolme tärkeintä nostettiin myös talousarvioon vuodelle 2024 ja näiden osalta tavoitteiden toteutuminen on avattu koko toimialan tavoitteiden toteutumista kuvaavassa kappaleessa. Muista kuntastrategian toimeenpano-ohjelman mukaisista tavoitelluista toimenpiteistä on

yhdyskuntatekniikan yksikössä saavutettu mm. kylien liikuntapaikkojen palvelutasosuunnitelman laadinta ja hyväksyntä, Suurijärven retkeilyreitistön ylläpidon järjestäminen paikallisten tahojen kanssa yhteistyönä ja Rupontien jatkeen rakentaminen. Työn alla olevia strategian mukaisia toimenpiteitä (jatkuva) ovat lisäksi huoltokirjaohjelman käytön syventäminen ja sähköisten lomakkeiden luominen, verkkosivujen kehittäminen sekä erilaisten suullisten sopimusten muuttaminen kirjalliseen muotoon. Myös Arvolan teollisuusalueen rakentamisen aloittaminen tukee kuntastrategian ylätavoitteita.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
2410						
YHDYSKUNTATEKNISET						
PALVELUT						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot				384,7	-384,7	-100
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	107 217		107 217	107 220,00	-3	100
Muut suoritteiden myyntituotot	2 000		2 000	2 074,71	-74,71	103,7
Myyntituotot	109 217		109 217	109 679,41	-462,41	100,4
Tuet ja avustukset				6 803,00	-6 803,00	-100
Muut toimintatuotot						
Vuokratuotot	46 800		46 800	58 912,11	-12 112,11	125,9
Muut toimintatuotot				1 775,33	-1 775,33	-100
Muut toimintatuotot	46 800		46 800	60 687,44	-13 887,44	129,7
TOIMINTATUOTOT	156 017		156 017	177 169,85	-21 152,85	113,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
Maksetut palkat ja palkkiot	-325 914		-325 914	-271 228,12	-54 685,88	83,2
Jaksotetut palkat ja palkkiot				21 562,48	-21 562,48	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät				482,12	-482,12	-100
Palkat ja palkkiot	-325 914		-325 914	-249 183,52	-76 730,48	76,5
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-55 830		-55 830	-41 223,01	-14 606,99	73,8
Muut henkilösivukulut	-12 904		-12 904	-5 339,96	-7 564,04	41,4
Henkilösivukulut	-68 734		-68 734	-46 562,97	-22 171,03	67,7
Henkilöstökulut	-394 648		-394 648	-295 746,49	-98 901,51	74,9
Palvelujen ostot						
Muiden palvelujen ostot	-430 741		-430 741	-463 061,69	32 320,69	107,5
Palvelujen ostot	-430 741		-430 741	-463 061,69	32 320,69	107,5
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-173 600		-173 600	-123 426,18	-50 173,82	71,1
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-173 600		-173 600	-123 426,18	-50 173,82	71,1
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-97 000		-97 000	-85 973,40	-11 026,60	88,6
Avustukset	-97 000		-97 000	-85 973,40	-11 026,60	88,6
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-24 629		-24 629	-25 209,46	580,46	102,4
Muut toimintakulut	-6 780		-6 780	-555,52	-6 224,48	8,2
Muut toimintakulut	-31 409		-31 409	-25 764,98	-5 644,02	82
	-1 127					
TOIMINTAKULUT	398		-1 127 398	-993 972,74	-133 425,26	88,2
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	-971 381	0	-971 381	-816 802,89	-154 578,11	84,1
Poistot ja arvonalentumiset	-325 190		-325 190	-322 368,37	-2 821,63	99,1

**TILIKAUDEN YLI-
/ALIJÄÄMÄ**

**-1 296
571**

0 -1 296 571

-1 139

171,26 -157 399,74

87,9

2.3.5 Kiinteistöpalvelut / Rakennukset

Vastuualueena kiinteistöpalveluilla oli kunnan kiinteistömässstä huolehtiminen. Yksikölle kuului vastuualueensa kehittäminen, kohteiden huolto ja kunnossapito sekä käyttäjä / asiakaspalvelu. Kiinteistöomaisuuteen kuului hallintokuntien käytössä olevien rakennusten ohella myös asuinkiinteistöjä sekä teollisuustiloja. Myös ns. soteikiinteistöt hoidettiin kunnan kiinteistöpalvelujen toimesta. Yksikkö tuotti tukipalvelua muille hallintokunnille kiinteistöjä ylläpitämällä sekä käyttäjäpalveluja tarjoamalla. Ylläpidettävät kohteet (kahta kohdetta lukuun ottamatta) ovat asemakaava alueella.

Kiinteistöpuolen henkilöstössä ei tapahtunut muutoksia vuonna 2024. Kiinteistöpuolella on 3 rakennustyöntekijää, 5 kiinteistönhoitajaa, 1 tukityöllistetty henkilö ja kiinteistörakennusmestari. Vastuukiinteistöjä muutettiin kahden kiinteistönhoitajan välillä. Kumppanuushanke päättyi syksyllä 2024. Kumppanuuden tekemät aputyöt siirtyivät kiinteistönhoitajien tehtäviksi.

Kaikilla kiinteistöillä on käytön mukaan, oma, nimetty käyttövastaava ja vastuutaho hallinnoinnin osalta. Käytännössä tilan käyttäjä / vuokralainen hallinnoi käytössään olevia tiloja kiinteistöpalvelujen huolehtiessa kiinteistön kunnossapidosta omistamiensa kiinteistöjen osalta.

Kalasataman vuokralaisen vuokrasopimus päättyi vuoden lopulla. Kalasataman kehittämisen hanke aloitettiin suunnitelmien teolla. Käytännön töihin päästään vuoden 2025 aikana.

Hyvinvointialue keskitti toimintojaan Pihtiputaan terveyskeskuksen tiloihin. Mäkirinteen vuokrasopimus purettiin ja kotihoito siirtyi Sopukan tiloihin. Mtt siirtyi Terveyskeskukseen Jokirannan tiloihin.

Paloasemalla tehtiin sisäilmaselvityksiä ja pienillä korjaustoimenpiteillä ja ilmanvaihdon säädöillä saatiin tilat toimintakuntoon.

Talousarvion ja investointiohjelman voidaan katsoa toteutuneen hyvin. Hyvinvointialueen vuokrasopimukset parantavat merkittävästi tilapalvelun taloutta. Merkittävää tappiota kiinteistöpalvelulle tuottavat edelleen osa suorassa omistuksessa olevista teollisuustiloista, näiden osalta sopimushallinta on ollut yleishallinnolla. Käyttötaloudessa toimintatuotot toteutuivat 101,2% ja kulut 99,2%. Käyttötalouden osalta tilikauden ylijäämää oli 158.505 € enemmän budjettiin nähden.

Riskeinä toiminnalle oli tunnistettu odottamattomat vikaantumiset, talouden tiukentuminen ja kustannusten nousu sekä vuokraustoiminnan muutokset.

Toiminnan tavoitteina olivat jätteiden kierrätysasteen nosto, energiatehokkuus, palvelun laatu sekä huoltokirjaohjelman käyttöönotto. Sähköistä huoltokirjaohjelmaa käytetään palvelupyyntöjen osalta. Tietojen ja kiinteistömässän perustamista huoltokirjaan aloitettiin ja työtä jatketaan vuoden 2025 aikana. Sähkön hinnat vaihtelivat vuoden aikana mutta sähkön kustannukset pysyivät suunnilleen samoina verrattuna vuoteen 2023. Kaukolämmön kustannukset nousivat 8 % verrattuna vuoteen 2023. Palvelupyyntöihin vastattiin keskimäärin 1–4 päivän kuluessa.

Kiinteistöjen yhtiöittämisselvitystyö aloitettiin 2024 aikana. Kiinteistöjen tietojen keruuta Skenariokseen jatkettiin yhteistyössä Senaattikiinteistöjen kanssa.

2.3.6 Ruoka- ja puhtauspalvelut

Puhtauspalvelut

Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485). Ao yksiköt kuitenkin käytännössä toimivat erillisinä, yhteistyötä tekevinä toimintayksiköinä toimialan sisällä.

Siivouspalvelut tuottivat siivouspalvelun kunnan kohteisiin, sekä osaan hyvinvointialueelle vuokrattuihin kohteisiin. Siivouksen palvelutaso on määritetty kohteittain palvelusopimuksin. Toiminnan laadunvalvontaa tehtiin INSTA800 –standardin mukaan.

Siivouspalveluiden talousarvio on laadittu ns. nollaperiaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvioon arvioidut kulut laskutetaan sisäisenä tulona palvelua käyttäviltä toimialoilta, jolloin siivouspalveluiden tulos on lähtökohtaisesti ± 0 €. Koska kiinteistöpalveluille tuloutetaan kaikki hyvinvointialueen vuokratuotot, maksaa kiinteistöpalvelut näiden hyvinvointialueelle tehtävien siivousten kustannukset sisäisinä erinä siivouspalveluille.

Yksikkö toimii hyvin itsenäisesti ja lähiesihenkilönä yksikössä toimi siivoustyönohjaaja, jonka työpanosta myytiin Viitasaarelle noin 0,32htv. Vuoden 2024 aikana laitoshuoltaja valmistui ja siirtyi siivoustyönohjaajaksi edellisen siirryttyä kokonaan Viitasaarelle.

Talousarviossa oli huomioitu noin 10,5 htv:n henkilöresurssi, josta oletuksena ulos myytävää palvelua oli siivoustyönohjaajan työpanosta oli noin 0,68htv.

Muurasjärven koulun siivouspalveluista osa kilpailutettiin ja siivouksesta vastasi yksityinen yrittäjä. Talouden tasapainottamissuunnitelmassa sovittiin, että siivoustyönohjaaja hoitaa osan Muurasjärven koulun siivouksesta.

Vaikka teknisen johtajan resurssi oli talousarviossa palkkakuluina jaettu hallinnon toimintayksikölle (60%) ja kiinteistöpalveluille (40%), ja ao. palkkakulut toteutuivat vuonna 2024 100% hallintoon, tulee teknisen johtajan työpanos ottaa huomioon myös siivouspalveluyksikön henkilöstöresurssissa. Tekninen johtaja toimii asioiden esittelijänä lautakunnassa ja lisäksi v 2024 alkaen tekninen johtaja hoitaa myös kiinteistöpäällikön tehtävät. Kiinteistöpäällikön tehtäviin yhdistettiin vuoden 2023 alusta ruoka- ja puhtauspalvelupäällikön tehtävät, eli tekninen johtaja toimii kiinteistöpäällikkönä sekä myös ruoka- ja puhtauspalvelujen päällikkönä.

Yleisesti ottaen resurssivajetta ja toistuvasti ylittyviä henkilöstökustannuksia pyrittiin laaditussa talousarviossa taklaamaan resursoimalla määrärahaa vakituiseen sijaiseen. Vakituisten sijaisten palkkauksessa tullaan tekemään yhteistyötä ruokapalvelujen kanssa ja tavoitteena oli, että vakituisia sijaisia voidaan tarvittaessa siirtää yksiköiden välillä. Vaikka palkkakulut yksikössä nousivat verrattuna vuoden 2023 talousarvioon, vastaa nousu kutakuinkin tämänhetkistä toteumaennustetta ja tosiasiallista resurssia vuodelle 2025. kokonaisuutena talousarvion ja investointiohjelman voidaan katsoa toteutuneen hyvin. Toimintakulut toteutuivat vain 90,7%, joten lopputulos oli ± 0 sijaan ylijäämäinen 71.779€:a

Ruokapalvelut

Ruokapalvelun vuosi 2024. Kunnan taloushallinnon osastokartassa tilapalvelun toimintayksikkö (2420) pitää sisällään mm. kiinteistöpalvelut (2460), siivouspalvelut (2480), ruokapalvelut (2482) ja maankäytön (2485). Ao. yksiköt kuitenkin käytännössä toimivat erillisinä, yhteistyötä tekevinä toimintayksiköinä toimialan sisällä. Tilapalvelun toimintayksikköä johtaa tekninen johtaja.

Ruokapalveluissa on yksi lähiesihenkilö, joka vastaa ruokapalveluiden toiminnasta kustannus tehokkaasti.

Ruokapalvelut vastaavat nykyään päiväkotien ja koulujen ruokien tuottamisesta sekä kouluruokailujen järjestämisestä ravitsemussuositusten mukaisesti. Putaanvirran koulun keittiö toimi keskuskeittiönä, josta ruoka toimitettiin jakeluna päiväkodeille sekä Muurasjärven koululle. Kuljetuspalvelu on ulkoistettu (ostopalvelu).

Ruokapalveluiden talousarvio on laadittu ns. nollaperiaatteella. Tämä tarkoittaa sitä, että talousarvioon arvioidut kulut laskutetaan sisäisenä tulona palvelua käyttäviltä toimialoilta ja tiimeiltä, jolloin ruokapalveluiden tulos on lähtökohtaisesti ± 0 €.

Elintarvikkeiden ostot ylittyivät, koska elintarvikkeiden hinnat nousivat koko ajan, johtuen maailman tilanteesta ja ilmaston muutoksista. Yleisesti ottaen hintojen nousu vaikuttaa kaikkeen yksikön talouden toteumaan merkittävästi.

Tuotot toteutuivat 111,1%, kulut 101,4% ja poistot 65,7%, lopputulos ± 0 sijaan 57.640€ ylijäämäinen.

Ruokapalvelut toimivat ravitsemissuosituksia noudattaen, sekä ajatellen ympäristönäkökulmaa. Lähiruoka on ruokapalvelua ohjaava termi, joka ohjaa käyttämään paikallisia tuotteita ja kehittämään niiden saatavuutta, sikäli kuin se kilpailulainsäädännön perusteella on mahdollista. Vuonna 2024 oli yksi lähiruoka päivä, koska lähiruoan hankinta on hankalaa, koska elintarviketta pitää olla paljon, eikä kaikilla ole resursseja toimittaa sellaista (tuotteet pitää olla käsiteltyjä esim.: kuutioituja, paloitetuja jne.).

Uuden ruokalistaohjelman käyttöönotto sujui hyvin. Uusi ohjelma on hyvin samantyyppinen kuin edellinen ohjelma.

Päiväkotien ravitsemuspalveluiden tuottaminen ja yhteistyö on sujunut kitkatta.

Sijaisten saaminen yksikköön on hankalaa. Osaavaa ja ammattitaitoista henkilöstöä ei ole saatavilla. Sijaishaasteiden vuoksi työtä tehtiin välillä hyvin pienellä porukalla, jotta saatiin päivän työt tehtyä. Henkilöstö on joutanut ja venynyt hyvin.

Henkilöstön saatavuushaasteitten takia ravitsemistyönjohtaja osallistuu lähes joka päivä perustyöhön ja poissaolojen vuoksi ajoittain enemmän ja päivittäin.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
2420 TILAPALVELU						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot				2 068,27	-2 068,27	-100
Korvaukset kunnilta ja	1 563			1 601		
kuntayhteisöiltä	011		1 563 011	210,57	-38 199,57	102,4
Muut suoritteiden myyntituotot	30 126		30 126	73 866,89	-43 740,89	245,2
	1 593			1 677		
Myyntituotot	137		1 593 137	145,73	-84 008,73	105,3
Tuet ja avustukset	124 809		124 809	78 939,73	45 869,27	63,2
Muut toimintatuotot						
	3 748			3 773		
Vuokratuotot	193		3 748 193	486,97	-25 293,97	100,7
	3 748			3 773		
Muut toimintatuotot	193		3 748 193	486,97	-25 293,97	100,7
	5 466			5 529		
TOIMINTATUOTOT	139		5 466 139	572,43	-63 433,43	101,2
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-1 149		-1 149			
Maksetut palkat ja palkkiot	287		287	-977 455,06	-171 831,94	85
Jaksotetut palkat ja palkkiot				11 082,61	-11 082,61	-100
Henkilöstökorvaukset,						
henk.korjauserät				4 059,38	-4 059,38	-100
	-1 149		-1 149			
Palkat ja palkkiot	287		287	-962 313,07	-186 973,93	83,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-196 868		-196 868	-164 589,97	-32 278,03	83,6
Muut henkilösivukulut	-45 500		-45 500	-22 295,29	-23 204,71	49
Henkilösivukulut	-242 368		-242 368	-186 885,26	-55 482,74	77,1
	-1 391		-1 391	-1 149		
Henkilöstökulut	655		655	198,33	-242 456,67	82,6
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-38 500		-38 500	-689,4	-37 810,60	1,8
	-1 369		-1 448	-1 365		
Muiden palvelujen ostot	151	-79 000	151	490,05	-82 660,95	94,3
	-1 407		-1 486	-1 366		
Palvelujen ostot	651	-79 000	651	179,45	-120 471,55	91,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
	-1 203		-1 203	-1 255		
Ostot tilikauden aikana	324		324	615,05	52 291,05	104,3
	-1 203		-1 203	-1 255		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	324		324	615,05	52 291,05	104,3
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-18 933		-18 933	-46 574,68	27 641,68	246
Muut toimintakulut	-4 350		-4 350	-1 502,69	-2 847,31	34,5
Muut toimintakulut	-23 283		-23 283	-48 077,37	24 794,37	206,5
	-4 025		-4 104	-3 819		
TOIMINTAKULUT	913	-79 000	913	070,20	-285 842,80	93

						108
	1 440			1 710		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	226	-79 000	1 361 226	502,23	-349 276,23	125,7
	-1 369		-1 369	-1 341		
Poistot ja arvonalentumiset	819		819	096,21	-28 722,79	97,9
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	70 407	-79 000	-8 593	369 406,02	-377 999,02	4298,9

2.3.7 Maankäyttö

Kaavoitus

Maankäyttöyksikkö tuottaa Pihtiputaan kunnan kaavoitus- ja mittauspalvelut. Yksikön esimiehenä toimii tekninen johtaja. Suurin osa asemakaavoista laaditaan omana työnä (aluearkkitehti/kaavoitusarkkitehti ja kartoittaja), rantayleiskaavat ja muut yleiskaavat teetetään pääasiassa konsulttityönä. Lisäksi yksikkö ohjaa konsulttikaavoitusta ja selvitysten laadintaa. Tuulivoimayleiskaavat ja niihin liittyvät YVA-menettelyt laatii aina konsultti tuulivoimatoimijan kustannuksella, mutta kaavoitusta ohjaa silloinkin kunta eli käytännössä aluearkkitehti. Tehtäviin on sisällynyt myös arkkitehtisuunnittelua, hankesuunnittelua ja -hallinnointia sekä rahoitushakua. Maankäytön suunnittelun tavoitteena on edistää kestäväällä tavalla kunnan elinvoimaisuutta sekä luoda edellytykset hyvälle ja toimivalle elinympäristölle.

Vakituista henkilöstöä maankäytössä (kaavoitus ja mittaus) oli v. 2024 yhteensä noin 2,63 htv, sisältäen myös syyskuun alussa palkatun uuden kaavoitusarkkitehdin.

Keväällä 2024 toteutettiin toistamiseen aluearkkitehdin seuraajan rekrytointi. Sen toisella kierroksella onnistuttiin rekrytoimaan 1.8.2025 eläkkeelle jäävän aluearkkitehdin seuraajaksi uusi kaavoitusarkkitehti.

Yleiskaavoitus: Saani- ja Elämäjärven rantaosayleiskaavan kilpailutus siirtyi edelleen vuoden 2025 alkuun*. Myös taajamayleiskaavan 2035-40 kilpailutus siirtyi vuoden 2025 alkuun*. Molemmista yleiskaavoista perusselvitykset on pääosin tehty, mutta ne edellyttävät täydennyksiä mm. liito-oravan osalta ja taajamayleiskaavassa suunnittelualueen laajenemisen takia. Taajamayleiskaavaan liittyy kiinteästi Vt4:n toimenpideselvitys ja aluevaraussuunnitelma (2021), VT4 Äänekoski-Pihtipudas-hankearviointi (2023) sekä 3K Vihreän siirtymän esiselvityshanke (2024).

Tuulivoimahankkeet / osayleiskaavat: Vuoden 2021 aikana käynnistettiin Kinnulan kunnan kanssa yhteinen (Hanhikankaan)- Kettukankaan tuulivoimaosayleiskaava. YVA-ohjelma ja kaavan OAS ovat olleet nähtävillä v. 2022, YVA-selostus valmistui keväällä 2024 ja YVA-selostuksesta on saatu ELY-keskuksen perusteltu päätelmä 17.10.2024. Kunta arvioi kaavan jatkamisen edellytykset näiden ja salassa pidettävän aineiston perusteella huhtikuussa 2025. Vuoden 2021 lopulla käynnistettiin Uusimon tuulivoimaosayleiskaava. YVA-ennakkoneuvottelu pidetty, YVA-ohjelma ja kaavan OAS olleet nähtävillä ja YVA-selostus oli nähtävillä vuoden lopulla. Perusteltu päätelmä siitä saadaan helmikuun lopussa. Vuoden 2022 alussa käynnistettiin Leppäkankaan tuulivoimaosayleiskaava. YVA-ennakkoneuvottelu pidetty, YVA-ohjelma ja kaavan OAS olleet nähtävillä, YVA-selostus oli nähtävillä vuoden lopulla. Perusteltu päätelmä siitä saadaan helmikuun lopulla. Pihtiputaan, Keiteleen ja Pyhäjärven yhteinen Kangasjärven tuulivoimahankkeen kaavoituspäätökset tehtiin Pihtiputaan ja Keiteleen osalta vuoden 2022 lopussa. YVA-ohjelma ja erillisten kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma ovat nähtävillä maaliskuun puoliväliin asti. Tähän hankkeeseen rajautuvan Varisvuoren tuulivoimahankkeen kaavoituspäätös tehtiin samaan aikaan. YVA-ennakkoneuvottelu ja kaavoituksen aloitusneuvottelu on pidetty, hankkeen YVA-ohjelma ja kaavan OAS ovat olleet nähtävillä syksyllä 2024. Vaikka tuulivoimahankkeiden kaavoitus ja YVA-menettely tehdään konsulttityönä ja tuulivoimatoimijoiden kustannuksella, on kaavojen valmistelu ja ohjaus sekä kaava- ja YVA-prosessien yhteensovittaminen vaatinut maankäytöltä merkittävää työpanosta.

Aluearkkitehti ja kunnanjohtaja ovat olleet mukana lukuisissa neuvotteluissa kuntien, viranomaisten, tuulivoimatoimijoiden, konsulttien, maanomistajien sekä jakelu- ja kantaverkkoyhtiöiden kanssa. Molemmat ovat olleet mukana myös maakuntaliiton Keski-Suomen vetytiekartta-hankkeen ohjausryhmässä. Pohjois-Pohjanmaalla ja Pohjois-Savossa sijaitsevien naapurikuntien tuulivoimahankkeiden sekä Fingridin Metsälinja II YVA-ohjausryhmiin kuulumisen ja lausuntojen laatiminen ovat vieneet merkittävästi aluearkkitehdin työaika. Aluearkkitehti on ollut kutsuttuna

mukana myös maakunnan kulttuuriympäristöryhmässä sekä maakuntaliiton Lumoava-hankkeen ohjausryhmässä.

Asemakaavoitus: Arvolan teollisuusalueen asemakaava oli luonnoksena nähtävillä vuoden 2024 lopulla. Kaava toteutettiin uutta Katja-asetusta noudattaen tietomallimuotoisena kaavana ja PIHKA-hankkeen Pihtiputaan pilottikaavana. Pihtipudas oli ensimmäinen kunta Suomessa, joka sai YM:ltä luvan viedä koneluettavat kaavatiedot valtakunnalliseen Ryhti- järjestelmään. Niemenharjun alueen asemakaava (Koliman rantaa) konsulttityönä, ollut luonnoksena nähtävillä, ehdotusvaihe siirtyy vuodelle 2025*. 3D-mallinnus on tehty omana työnä. Loma-asuntoaluetta on markkinoitu osana viiden kunnan Lomaseutua Innovaattoreille –hanketta, jota hallinnoi Witas Oy ja jonka aineistoa hyödynnetään kaavassa. Raviradan ympäristön asemakaavan muutos ja laajennus omana työnä – ehdotukseksi valmistelu siirtyi vuodelle 2025*. Odottaa hulevesiselvitystä ja hulevesien hallinnan suunnitelmaa kaavaratkaisujen pohjaksi. Asematien ympäristön asemakaava on ollut ehdotuksena nähtävillä 2018 (liittyy yleisen tien hallinnolliseen muuttamiseen kaduksi). Ehdotuksen valmistelu kaavoitusarkkitehdin toimesta uudelleen nähtäville siirtyi vuoden 2025 alkuun*.

*= Kaavat ovat edenneet suunniteltua aikataulua hitaammin johtuen erityisesti tuulivoimahankkeiden sekä samanaikaisten kaavojen ja muiden aluearkkitehdin hallinnoimien hankkeiden suuresta määrästä ja käytettävissä olevista resursseista johtuen. Lisäksi on huomioitava muu suunnittelu, viranomaisyhteistyö, organisaatio- ja järjestelmämuutokset sekä muu toiminnan kehittäminen. Uuden kaavoitusarkkitehdin ja aluearkkitehdin samanaikainen työskentely n. 9 kk ajan helpottaa työtilannetta ja perehdytystä tehtäviin.

Vuonna 2024 keskityttiin pääasiassa tuulivoimahankkeisiin, Arvolan teollisuusalueen asemakaavan laadintaan PIHKA-kumppanitestaushankkeen Pihtiputaan pilottikaavana. Vuoden 2023 lopulla saatiin rahoituspäätös Pihtiputaan ja Ylivieskan yhteiselle PIHKA-kumppanitestaushankkeeseen (1.10.2023-31.5.2025), jota Pihtipudas hallinnoi. Hankkeessa on kehitetty tietomallimuotoisen kaavan laadintaa ja kaavatiedon välittämistä valtakunnalliseen RYHTI-järjestelmään, yhteistyökumppanina Ylivieska. 3K Vihreän siirtymän esiselvityshankkeessa (1.1.2023-31.10.2024) kartoitettiin uusiutuvan energian tuotannon, siirron ja varastoinnin mahdollisuudet, vetytalous mukaan lukien. Hankkeesta vastasi Pihtipudas ja kumppaneina ovat Pyhäjärvi ja Kiuruvesi. 3K-hanke palvelee kuntien maankäytön suunnittelua ja edistää vihreän siirtymän investointihankkeita alueella. PIHKA- ja 3K-hankkeiden rahoitushausta ja hallinnosta vastasi aluearkkitehti.

Ennakoivalla ja kestäväällä kaavoituksella edistetään Pihtiputaan kunnan elinvoimaa erityisesti painopisteen Yrittäjien Pihtipudas. Tuulivoimakaavoitus eteni Arvolan teollisuusalueen asemakaavoituksen rinnalla.

Kestävän kehityksen Pihtipudas –painopisteen osalta on hyödynnetty ja edistetty uusiutuvaa energiaa (tuulivoimakaavoitus ja 3K Vihreän siirtymän esiselvityshanke maankäytön suunnittelun ja vihreän siirtymän investointihankkeiden edistämisen tukena). Rantojen kaavoitus asuinkäyttöön sisältyy tulevaan taajamayleiskaavaan.

Muu suunnittelu: yhteistyö yhdyskuntatekniikan kanssa yleisten alueiden ja reittien rakentamisessa ja hoidossa. Kulttuuriympäristön hoidon ohjaus. Pika-asutusmaisemiin liittyvä PIKI-tutkimushanke (Jkl yliopisto) jatkuu keväällä 2025. Asumisen uudet tuulet – hankeaihioiden jatkokehittelyyn osallistuminen.

Mittaukset ja kartoitukset

Mittauksia suoritettiin tilauksesta Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:lle, Pihtiputaan kunnan tilapalvelulle, yhdyskuntatekniikalle sekä rakennusvalvonnalle. Mittaustoimi osallistui Cad-piirtämistyöhön myös yhdyskuntatekniikan- ja talonrakennuksen puolelle.

Ylläpidettiin yhdyskuntatekniikan katu- liikennemerkki- ja valaistusrekistereitä sekä Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy:n verkostokarttoja.

Päivitettiin kiinteistörekisteriä omaa tarvetta varten sekä täydennettiin pohjakartta-aineistoa kaava-alueelta. Toimitettiin tausta-aineistoja teknisen toimen sekä muitten eri hallintokuntien tarpeisiin.

Ylläpidettiin tonttipörssiä karttapalvelun sivuilla, myytävien ja vuokrattavien teollisuus- ja asuintonttien osalta. Tehtäviin kuului myös muun paikkatietoaineiston ajan tasalla pitäminen sisäisessä- ja ulkoisessa karttapalvelussa.

Kotisivujen päivitys maankäytön / mittaustoimen osalta.

Yksi suurimmista projekteista oli kaavatietomallin kehittäminen yhteistyössä Swecon kanssa. Lopputuloksena oli Arvolan teollisuusalueen tietomallipohjainen asemakaava. Kaavaprosessin eri vaiheitten tiedot on toimitettu RYHTI-järjestelmään. Kaava on parhaillaan nähtävillä ehdotusvaiheessa. Kaavat tullaan laatimaan jatkossa tietomallipohjaiseksi.

Toisen kartoittajan työpanos kohdistui pääosin yhdyskuntatekniikan- ja talonrakennuksen työkohteisiin ja investointeihin.

Aluearkkitehtitoiminta (048520)

Varsinainen valtakunnallinen YM:n tukema aluearkkitehtitoiminta päättyi v.2015. Ko. toimintaan vaadittu erillinen aluearkkitehtitoiminnan kustannuspaikka on säilynyt talousarviossa toistaiseksi, kun yhteistyötä on tehty Viitasaaren kanssa vuoden 2023 loppuun asti. Aluearkkitehdin työtehtävät on kuvattu kohdassa Kaavoitus. Erillinen aluearkkitehtitoiminnan kustannuspaikka 048520 voidaan poistaa jatkossa tarpeettomana.

Yksikön talouden toteuma – Maankäyttö kokonaisuudessaan

Henkilöstökulut ylittyivät n. 20.000 €:lla (käyttöprosentti n.134,1%), johtuen uuden kaavoitusarkkitehdin palkkakuluista tästä menokohdasta. Vastaavasti aluearkkitehtitoiminnan henkilöstökulut alittuivat n. 67.100 €:lla, koska ko. kustannuspaikalla 048520 oli varauduttu myös kaavoitusarkkitehdin palkkakuluihin koko vuodelle. Asiantuntijapalveluihin käytettiin n. 49.100 € toteutumaprocentin ollessa 65,5%.

Kaavoituksen ja mittauksen (kp 048500) osalta toteuma on n. 5.300 € budjetoitua pienempi ja käyttöprosentti n. 96,6%.

Aluearkkitehtitoiminnan osalta toteuma oli n. 67.900 € budjetoitua pienempi (toteuma 49,3%), johtuen edellä mainitusta varautumisesta kaavoitusarkkitehdin palkkakuluihin koko vuodelle. Hankitut koulutukset on maksettu kaavoituksen menokohdasta.

Maankäyttö on ollut vuoden 2024 aikana mukana kolmessa hankkeessa. PIKUPATE-hankkeeseen käytetty maankäytön ja yhdyskuntatekniikan henkilöstön työpanos riitti omarahoitusosuuteen ja kunta sai n. 18.500 € rahoituksen hankkeeseen liittyneistä inventoinneista (paikkatietopalvelin, rajapintapalvelu/geo-server, karttapalvelu, palautealomakkeet), jotka tuloutuivat kustannuspaikalle 048535 vuoden 2024 aikana (toteuma n. +13.700 €.). PIHKA-hanke (145.000€) käynnistyi vuoden 2023 lopulla (vähäinen aluearkkitehdin työpanos), hankkeeseen käytettävä maankäytön henkilöstön työaika korvataan 100%, kuten myös hankittava konsulttityö ja muut kulut. Kustannukset syntyvät vv. 2024-25 ja hanke haettiin välimaksatukseen 30.11.2024 (maksettiin haetun mukaisesti n. 58.200 €). Toteuma oli n. 63.500 € (50,9%) ja tilikauden ylijäämä n. 5.300 €. Hanke jatkuu 31.5.2025 asti, jolloin haetaan loppumaksatus (100% tuki). 3K Vihreän siirtymän esiselvityshanke (90.000€ / tuki 63.000€ eli 70%) haettiin maksatukseen yhdessä erässä hankkeen päätyttyä 30.10.2024. Omarahoitusosuus Pihtiputaan osalta katettiin kokonaan hankkeelle tehdyllä työllä. Hankkeen maksatus tuloutui kustannuspaikalle 016245 haetun mukaisena ja lisäksi sinne tuloutui kumppanikuntien Pyhäjärven ja Kiuruveden rahana maksettavat omarahoitusosuudet (n. 12.000 €).

Kunnan omarahoitusosuus (9.000 €) huomioiden hankebudjetti ylittyi n. 3.000 € johtuen hankehallinnoinnista.

2.3.8 Teknisentoimen omat investoinnit

Investointeja oli talousarvioon varattu 2 091 000,00 euroa, yhteensä 26 kohdetta.

Kiinteistöpalvelut anoi lisämäärärahaa kunnantalon peruskorjaukseen sekä uutena kohteena paloaseman korjauksiin.

Investointien toteuma oli muutoksineen 1.407 521,94 euroa.

Investointien toteuma oli talousarvioon verrattuna pienempi lähinnä VT4 matkailu ympäristön investointihankkeen kustannusten siirtyminen vuoden 2025 puolelle, Ukonniemen kalasatamahankkeen aloituksen siirtyminen 2025 puolelle sekä kalustohankintojen siirtyminen seuraaville vuosille.

Hallinto

Hallinnon vastuulla oli VT4 E75 JTF matkailu ympäristön kehittämishanke. Hankkeessa toteutettiin 2024 vuonna eläinfiguurien hankinta- ja asennus, VT4 varrelle valistussuunnitelma sekä kilpailutettiin hankkeeseen liittyviä hankintoja. Urakkasopimukset tehtiin VT4 varrelle tulevan valaistuksen ja sähkötöiden, Niemenharjun piha-alueen ja meluvallin muutostöistä sekä Putaanportin- sekä Niemenharjun alueelle tulevien pergoloiden, istuimien ym. hankinnoista.

Hankkeen investointien toteuttaminen jatkuu 30.09.2025 saakka.

Yhdyskuntatekniikka

Yhdyskuntatekniikan vastuulla oli 6 eri investointikustannuspaikkaa, jotka sisälsivät pienempiä kohteita ja kokonaisuuksia. Merkittävin osuus yksikön investoinneista kohdistui katuverkolle; Rupontien loppupään rakentaminen toteutettiin, Arvolan teollisuusalueen infran rakentaminen aloitettiin Arvolantien toteuttamisella, Takapellontien saneerausta tehtiin välillä Rajatie-Kaartotie ja lisäksi paikattiin ja kunnostettiin muutamia pienempiä kohteita. Isona taajaman yleiskuvaan vaikuttavana toimenpiteenä toteutettiin Asematien koivurivin uudistamisen ensimmäinen vaihe. Investointimäärärahoilla hankittiin myös tarpeellista kalustoa ja välineitä leikkipuistoihin ja liikuntapaikoille sekä liikennemerkkejä katuverkolle ja mm. toimitsijateltoja ja talviuinnin varusteita liikuntapaikoille. Lisäksi yhdessä kiinteistöpalvelun kanssa jaettiin vastuu Ukonniemen kalasataman investointihankkeesta, jonka varsinainen toteuttaminen kustannuksineen ajoittuu kuitenkin vasta vuodelle 2025.

Kohteisiin varattu määrärahat riittivät kokonaisuudessaan, kun otetaan huomioon myös vuoden aikana anottu lisämääräraha kaavateille. Kaavateille anottiin lisämäärärahaa ja sen käyttöaste oli 86%, Arvolan teollisuusalueen kustannukset vuonna 2024 ylittyivät maksuerien jaksotuksesta johtuen ja käyttöaste oli 121,1%, yleisten alueiden investoinnit toteutuivat 80,7% ja kalustohankinnat alittivat myös budjetin käytön ollessa 37,5%. Kahden kustannuspaikan investointimäärärahat jäivät käyttämättä: kalustorahaa (10.000,00 €) sekä liikunta-alueiden määräraha (30.000,00 €). Kalustoa ei rikkoontunut eikä suunniteltua mönkijähankintaa toteutettu ja pääosa pienistä kalustohankinnoista toteutettiin käyttötaloudesta. Liikunta-alueilla oli varauduttu urheilukentän huoltorakennuksen ja piha-alueen suunnitteluun ja pieniin peruskorjauksiin, mutta liikuntapaikkamestarin rekrytoinnin epäonnistuksessa ja uutta toimintatapaa jalkauttaessa ao. hankintoihin ei ehditty panostaa ja niiden toteuttaminen keskeytyi. Pääosin investointisuunnitelma kuitenkin toteutui ja tavoitteet saavutettiin, mutta osa kohteista ehdittiin toteuttaa vain osittain ja työtä jatketaan suunnitelmavuosina.

Kiinteistöpalvelut

Investointikohteita tilapalvelun vastuulla oli v. 2024 yhteensä 12 kappaletta, joista suurin osa saatiin toteutettua suunnitellusti.

Isoimpana investointina oli Sopukan vesikaton uusiminen kuntosalin ja saunaosaston siiven, yhdyskäytävän ja Puolan vesikaton osalta. Toinen suurempi investointi oli Putaanvirran koulun välituntikatoksen rakentaminen. Putaanvirran koulukeskuksessa tehtiin lisäksi maalauskorjauksia ja Tahkonpolun koululla uusittiin myös luokkien lattioiden muovimattoja. Riimitien ryhmiksen tiloihin

asennettiin ilmalämpöpumput kesäajan viilennystä varten. Samoin ryhmiksen pihaan rakennettiin katoksia varjopaikoiksi. Riihitien rivitalon pyykkitupaa korjattiin. Kumpulan päärakennuksen julkisivu maalattiin ja kuistin laudoitukset uusittiin. Climecon Oy:n teollisuushallin tuotantotilan valaisimet uusittiin led-valaisimiksi. Ukonniemen Kalasataman hankkeen suunnittelutyö käynnistettiin. Päivähoitokeskuksen ilmanvaihtoa tarkasteltiin ja ilmanvaihtoa saatiin tehostettua säädöillä. Vekaralinna muutti Muurasjärven Harjunlinnan tiloista koulun tiloihin ja tilapalvelu toteutti tarvittavat muutostyöt ruokalarakennukseen ja piha-alueelle. Kalustorahoilla hankittiin kaksi aggregaattia varavoimakoneiksi kunnantalolle ja Putaanvirran koululle. Putaanvirran koulun keittiön suunnittelurahaa ei käytetty.

Siivouspalvelut

Siivouspalvelun investointiosassa oli varauduttu välttämättömiin laitehankintoihin. Investointikaudella hankittiin yksi yhdistelmäkone koulukeskukseen.

Ruokapalvelut

Ruokapalvelun investointiosassa oli varauduttu pääasiassa rikkoutuvien laitteiden laitehankintoihin. Laiterikkoja esiintyi vain yksi (yhdistelmäuuni), minkä vuoksi pääosa ruokapalveluille varatuista investointirahoista jäi käyttämättä.

Ruokapalveluille hankittiin siirrettäviä kylmälaitteita kesällä 2024 (kaksi jääkaappia ja kaksi pakastinta) helpottamaan koulun kylmäsäilytystilahaasteita. Ammattitasoiset kylmälaitteet olivat kesällä tarjouksessa -50 %, minkä vuoksi hankinta oli poikkeuksellisen kustannustehokas ja investoinnin aktivointikynnys ei ylittynyt ja hankinnat kääntyivät käyttötalouteen.

Maankäyttö

Mittaustiimin kalustoon varattiin määrärahaa vuodelle 2024. Ei investointeja vuonna 2024

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käytt ö- %
2485 MAANKÄYTTÖ						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTATUOTOT						
Myyntituotot						
Muut suoritteiden myyntituotot	3 000		3 000	2 017,59	982,41	67,3
Myyntituotot	3 000		3 000	2 017,59	982,41	67,3
Tuet ja avustukset	124 809		124 809	76 722,45	48 086,55	61,5
TOIMINTATUOTOT	127 809		127 809	78 740,04	49 068,96	61,6
TOIMINTAKULUT						
Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot						
	-160			-131		
Maksetut palkat ja palkkiot	800		-160 800	398,93	-29 401,07	81,7
Jaksotetut palkat ja palkkiot				8 026,19	-8 026,19	-100
	-160			-123		
Palkat ja palkkiot	800		-160 800	372,74	-37 427,26	76,7
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-27 546		-27 546	-20 951,54	-6 594,46	76,1
Muut henkilösivukulut	-6 367		-6 367	-2 526,26	-3 840,74	39,7
Henkilösivukulut	-33 913		-33 913	-23 477,80	-10 435,20	69,2
	-194			-146		
Henkilöstökulut	713		-194 713	850,54	-47 862,46	75,4
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-38 500		-38 500		-38 500,00	
	-173			-134	-118	
Muiden palvelujen ostot	968	-79 000	-252 968	065,24	902,76	53
	-212			-134	-157	
Palvelujen ostot	468	-79 000	-291 468	065,24	402,76	46
Aineet, tarvikkeet ja tavarat						
Ostot tilikauden aikana	-5 000		-5 000	-3 547,87	-1 452,13	71
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 000		-5 000	-3 547,87	-1 452,13	71
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-1 500		-1 500	-405,77	-1 094,23	27,1
Muut toimintakulut	-2 000		-2 000	-169	-1 831,00	8,5
Muut toimintakulut	-3 500		-3 500	-574,77	-2 925,23	16,4
	-415			-285	-209	
TOIMINTAKULUT	681	-79 000	-494 681	038,42	642,58	57,6
	-287			-206	-160	
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	872	-79 000	-366 872	298,38	573,62	56,2
Poistot ja arvonalentumiset	-10 800		-10 800	-7 445,76	-3 354,24	68,9
	-298			-213	-163	
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	672	-79 000	-377 672	744,14	927,86	56,6

2040 TEKNINEN LAUTAKUNTA

TOIMINTATUOTOT

Myyntituotot						
Liiketoiminnan myyntituotot				2 502,38	-2 502,38	-100
Korvaukset kunnilta ja kuntayhteisöiltä	1 670 228		1 670 228	1 708 430,57	-38 202,57	102,3
Muut suoritteiden myyntituotot	32 126 1 702	32 126	32 126	75 949,57 1 786	-43 823,57	236,4
Myyntituotot	354		1 702 354	882,52	-84 528,52	105
Tuet ja avustukset	124 809		124 809	85 742,73	39 066,27	68,7
Muut toimintatuotot	3 794 993		3 794 993	3 832 399,08	-37 406,08	101
Muut toimintatuotot	3 794 993		3 794 993	1 775,33 3 834	-1 775,33	-100
Muut toimintatuotot	5 622 156		5 622 156	174,41 5 706	-39 181,41	101
TOIMINTATUOTOT				799,66	-84 643,66	101,5

TOIMINTAKULUT

Henkilöstökulut						
Palkat ja palkkiot	-1 544 398		-1 544 398	-1 337 960,05	-206 437,95	86,6
Maksetut palkat ja palkkiot	398		-1 544 398	960,05	-206 437,95	86,6
Jaksotetut palkat ja palkkiot				23 205,88	-23 205,88	-100
Henkilöstökorvaukset, henk.korjauserät	-1 544 398		-1 544 398	4 541,50 -1 310	-4 541,50	-100
Palkat ja palkkiot	398		-1 544 398	212,67	-234 185,33	84,8
Henkilösivukulut						
Eläkekulut	-264 551		-264 551	-220 773,31	-43 777,69	83,5
Muut henkilösivukulut	-61 143		-61 143	-29 900,63	-31 242,37	48,9
Henkilösivukulut	-325 694 -1 870		-325 694	-250 673,94 -1 560	-75 020,06	77
Henkilöstökulut	092		-1 870 092	886,61	-309 205,39	83,5
Palvelujen ostot						
Asiakaspalvelujen ostot	-38 500 -1 827		-38 500	-689,4 -1 873	-37 810,60	1,8
Muiden palvelujen ostot	505 -1 866	-109 000	-1 936 505	952,09 -1 874	-62 552,91	96,8
Palvelujen ostot	005	-109 000	-1 975 005	641,49	-100 363,51	94,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 376 924		-1 376 924	-1 382 578,03	5 654,03	100,4
Ostot tilikauden aikana	-1 376 924		-1 376 924	-1 382 578,03	5 654,03	100,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	924		-1 376 924	578,03	5 654,03	100,4
Avustukset						
Avustukset yhteisöille	-97 000		-97 000	-85 973,40	-11 026,60	88,6
Avustukset	-97 000		-97 000	-85 973,40	-11 026,60	88,6
Muut toimintakulut						
Vuokrat	-92 321		-92 321	-120 540,14	28 219,14	130,6
Muut toimintakulut	-11 800		-11 800	-5 655,07	-6 144,93	47,9
Muut toimintakulut	-104 121 -5 314		-104 121	-126 195,21 -5 030	22 074,21	121,2
TOIMINTAKULUT	142 -109 000	-5 423 142		274,74	-392 867,26	92,8

						116
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	308 014	-109 000	199 014	676 524,92	-477 510,92	339,9
	-1 695			-1 663		
Poistot ja arvonalentumiset	010		-1 695 010	465,66	-31 544,34	98,1
	-1 386					
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	996	-109 000	-1 495 996	-986 940,74	-509 055,26	66

2.4 Ympäristölautakunta

2.4.1 Yleistä

Ympäristöpalvelut tuotti vuonna 2024 ympäristöterveydenhuollon palvelut kahdeksalle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi, Saarijärvi ja Karstula), rakennusvalvonnan palvelut seitsemälle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula) ja ympäristönsuojelun palvelut kuudelle kunnalle (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi, Kyyjärvi). Yhteistoiminnan vastuukuntana toimii Viitasaaren kaupunki ja päätäntävaltaa käyttää Pohjoisen Keski-Suomen ympäristölautakunta, joka koostuu sopimuskuntien luottamushenkilöistä.

Ympäristöpalvelujen henkilöstö koostuu 25 vakituisesta työntekijästä ja kolmesta ilmastosuunnitelmahankkeen määräaikaisesta hanketyöntekijästä. Vuoden aikana työssä oli myös sijaisia hallinnossa, ympäristönsuojelussa, eläinlääkinnässä ja eläinsuojelussa.

2.4.2 Toimintakatsaus

Ympäristölautakunnan vahvistaman talousarvion nettomenot vuodelle 2024 olivat 2 093 442 €. Valtuuston myöhemmin vahvistamassa talousarviossa ympäristöpalvelujen nettomenot olivat 17 384 euroa pienemmät yhteensä 2 076 058 euroa. Erotus johtuu henkilösivukulujen laskennan tarkentamisesta lautakuntakäsittelyn jälkeen ja jossa eläinlääkäreiden toimenpidepalkkioiden sivukulut eivät kuitenkaan näkyneet täysimääräisinä. Nettomenoilla tarkoitetaan tässä ympäristöpalvelujen kustannuksia, joista on jo vähennetty palveluista perittävät lupa- ja valvontamaksut sekä muut asiakkailta perittävät maksut.

Perustelut poikkeamille

Asiakkailta perittävien maksujen tuotot toteutuivat lähes 50 000 euroa arvioitua suurempina. Tuloja kertyi odotettua enemmän erityisesti rakennusvalvonnasta, ympäristönsuojelusta ja eläinlääkinnän klinikkamaksuista.

Toimintamenot ylittyivät talousarvioon nähden noin 95 230 eurolla, mikä tarkoittaa noin 4 % ylitystä talousarvioon nähden. Toimintamenojen ylitykset johtuivat erityisesti henkilöstökustannusten sekä Lupapiste- ja Louhi- järjestelmien kustannusten oletettua suuremmasta ja pieneläinpäivystyksen kustannusten noususta. Henkilöstökustannusten nousu johtuu suurimmaksi osaksi kunta-alan palkankorotusten ns. perälaudan toteutumisesta, joka nosti palkkoja ennalta tiedossa ollutta enemmän. Henkilöstökustannuksia nostavasti vaikutti myös jaksotettujen palkkojen osuus (ns. lomapalkkavelka), jonka vaikutus voi olla positiivinen tai negatiivinen.

2.4.3 Rakennusvalvonta

Kunnat: Viitasaari, Pihtipudas, Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi ja Karstula

Toiminta ja tavoitteet

Rakennusvalvonnan tehtävänä on valvoa kaavojen ja rakentamisen säädösten noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin ja niiden mukaiseen rakentamiseen liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja valvonnasta.

Toimintakatsaus 1–12/2024

Karstulan kunnan rakennusvalvonta liittyi ympäristöpalvelujen yhteistoimintaan vuoden 2024 alussa. Rakennus- ja toimenpidelupien määrä on kasvanut edellisvuosiin verrattuna, mutta toimialueen laajenemisen johdosta luvut eivät ole suoraan verrattavissa aiempiin vuosiin. Yleinen trendi rakentamisen ja rakennuslupien määrän suhteen on ollut laskeva. Myös vuoden 2025 alussa voimaan tullut rakentamislaki ja sen myötä noussut lupakynnys, vaikuttivat toimintavuonna. Asiakkaat, joiden oli mahdollista siirtää uuden lain mukaan lupavapaiden rakennusten toteuttamisajankohtaa myöhemmäksi, myös tekivät niin.

Sähköistä luvan hakua käytti yli 99% hakijoista. Paperilla saapui vuoden aikana vain yksi hakemus.

Vuoden aikana valmistauduttiin 1.1.2025 voimaan tulevan rakentamislain aiheuttamiin muutoksiin. Muutosten johdosta laadittiin rakennusvalvonnalle uusi taksa ja valmisteltiin uutta rakennusjärjestystä. Työtä hidasti ja vaikeutti se, että lakiin tiedettiin vielä tulevan muutoksia, jotka hyväksyttiin eduskunnassa juuri ennen joulua. Luvattomien rakennusten valvontaan valmistauduttiin viiden asiasta kiinnostuneen kunnan kanssa sopimalla ilmakuviin, rakennusrekisteriin ja kiinteistöveroluetteloon perustuvasta kartoituksesta. Lakisääteisen Ryhti-järjestelmän käyttöönottoon valmistauduttiin osallistumalla asiaa käsitteleviin webinaareihin. Rakennusvalvonnan käytössä olevan Lupapiste- järjestelmän toimittaja tekee lain edellyttämiä muutoksia järjestelmään. Muutokset ovat välttämättömiä ja niiden aiheuttama järjestelmäkustannusten nousu on merkittävä vuosien 2024 ja 2025 aikana.

Rakennusvalvonnassa työskenteli kolme kokoaikaista rakennustarkastajaa.

Perustelut poikkeamille

Toimintatuotot toteutuivat oletettua suurempina, toteumaan vaikutti erityisesti Karstulan rakennusvalvonnasta tulevien lupamaksujen siirtyminen yhteistoiminnan tuloiksi. Toimintakulut ylittivät talousarvion kustannukset. Suurimpana yksittäisenä tekijänä asiaan vaikutti lainsäädännön edellyttämien muutosten tekemisen aloittaminen rakennusvalvonnan ohjelmistoihin ja niistä aiheutuvat pakolliset kustannukset.

2.4.4 Ympäristösuojelu

Kunnat: Viitasaari, Pihtipudas, Kannonkoski, Kinnula, Kivijärvi ja Kyyjärvi

Toiminta ja tavoitteet

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi vastaa kuuden kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristönsuojeluviranomaiselle säädetyistä lakisääteisistä tehtävistä. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on kuntien ympäristösuojelun hallintolain mukaan:

- 1) huolehtia sen hoidettaviksi laissa tai sen nojalla säädetyistä tai määrätyistä tehtävistä;
- 2) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelun suunnittelusta ja kehittämisestä;
- 3) huolehtia ympäristön tilan seurannasta sekä siihen liittyvistä selvityksistä ja tutkimuksista;
- 4) osallistua kunnassa tarvittavan ympäristönsuojelua koskevan ohjauksen ja neuvonnan järjestämiseen;
- 5) antaa lausuntoja sekä tehdä esityksiä ja aloitteita ympäristönsuojeluun liittyvistä asioista muille viranomaisille;
- 6) huolehtia omalta osaltaan ympäristönsuojelua koskevasta tiedottamisesta, valistuksesta ja koulutuksesta kunnassa;
- 7) edistää kunnan yhteistyötä muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa ympäristönsuojeluasiassa sekä
- 8) suorittaa muut sille johtosäännöllä määrätyt tehtävät.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävistä on lisäksi säädetty ympäristönsuojelulaissa, maa-aineslaissa, jätelaissa, vesihuoltolaissa, vesilaissa, merenkulun ympäristönsuojelulaissa, maastoliikennelaissa ja vesiliikennelaissa. Nämä tehtävät ovat pääsääntöisesti lupa- ja valvontaviranomaistehtäviä.

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen tehtävänä on lupa- ja valvontaviranomaistehtävänsä lisäksi toimia paikallistason yleisen ympäristönsuojelun edun valvojana. Tässä tehtävässään se toimii erityislainsäädännön perusteella itsenäisessä ja riippumattomassa asemassa. Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen voidaan siten katsoa myös pitkällä tähtäimellä ajavan kestävän kehityksen ja samalla kunnan yleistä etua, vaikka yksittäistapauksissa tämä voi olla ristiriidassa esimerkiksi kunnan elinkeinopoliittisen edun kanssa.

Toimintakatsaus 1–12/2024

Ympäristönsuojelun henkilöresurssi kuluu pääosin lupien, ilmoitusten ja valitusten käsittelyyn sekä neuvontaan. Lisäksi lukuisat haastavat tapaukset ovat vieneet aiempia vuosia enemmän työaikaa ja niiden osalta on tehty myös yhteistarkastuksia. Valvontaresurssien vaje on johtanut siihen, että asiat pitkittyvät ja muuttuvat vaikeammiksi. Riittävällä resurssilla puutteet valvontakohteiden toiminnassa voitaisiin havaita aikaisemmin, jolloin asiat yleensä olisivat helpommin korjattavissa. Poliisin virka-apua pyydettiin kaksi kertaa. Vuoden aikana jouduttiin myös käyttämään pakkokeinoja sekä antamaan määräyksiä. Tutkintapyyntöjä tai muita ilmoituksia poliisille tehtiin kaksi.

Ympäristönsuojelulakiin perustuva velvollisuus ympäristölupien ja rekisteröintien tietojen viemisestä YLVA-tietojärjestelmään ja tietojen pitäminen siellä ajan tasalla vei runsaasti työaikaa, eikä kaikkia tietoja ehditty vuoden aikana tarkistaa.

Vakituisen ympäristösihteerin siirryttyä sijaistamaan palvelualuejohtajaa, rekrytoitiin hänelle sijainen. Ympäristönsuojelussa työskenteli kaksi kokoaikaista ympäristösihteerä.

Perustelut poikkeamille

Maksutuotot kertyvät suurimmaksi osaksi lupa- ja käsittelymaksuista sekä maa-aineslupien vuotuisista valvontamaksuista. Valvontasuunnitelman mukaisesta maksullisesta valvonnasta tuottoja ei juurikaan kerry, koska suunnitelman mukaista valvontaa ei nykyisillä resursseilla ole pystytty tekemään merkittävää määrää. Muista maksullisista tarkastuksista tuottoja kertyy vaihtelevasti, eikä niiden määrää pysty etukäteen arvioimaan.

Ympäristönsuojelun toimintatuotot jäivät talousarviossa esitetystä 12 500 euroa, vaikka maksutuotot ylittivät budjetoidun noin 14 600 eurolla. Toimintakulut puolestaan jäivät budjetoidusta lähes 29 000 euroa. Merkittävimpana tekijänä oli henkilöstökulujen alittuminen talousarvioon nähden noin 21 000 eurolla.

2.4.5 Ympäristöterveysvalvonta

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) ympäristöterveysvalvonnan tehtävien tuottamisesta. Ympäristöterveysvalvonnan tehtäviin kuuluvat elintarvike-, terveydensuojelu-, tupakka-, lääke- ja eläinsuojelulain mukaiset viranomaistehtävät.

Toimintakatsaus 1–12/2024

Maksutuotot kasvoivat maltillisesti noin 2500 euroa arvioituun verrattuna. Toimintakulut jäivät arvioidusta noin 50 000 €. Merkittävin syy tähän oli henkilöstökulujen toteutuminen arvioitua pienempinä. Myös palveluiden ostot jäivät arvioitua pienemmiksi.

Ympäristöterveysvalvontaan saatiin maaliskuun 2024 alusta täytettyä uusi puolikas vakinainen virka. Ympäristöterveysvalvonnassa työskenteli vuoden aikana vastaava ympäristöterveystarkastaja sekä viisi ympäristöterveystarkastajaa. Virkoja palveluyksikössä on yhteensä 5,5.

2.4.6 Eläinlääkintä

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) peruseläinlääkäripalveluista ja kiireellisen eläinlääkäriavun sekä elintarvikkeiden turvallisuuden valvonnan ja muiden kunnaneläinlääkärille eläinlääkintähuoltolaissa säädettyjen tehtävien hoidosta. Eläinlääkärien vastaanotot sijaitsevat Pihtiputaalla, Saarijärvellä ja Karstulassa. Tuotantoeläinpäivystys on jaettu kahteen alueeseen, eteläiseen (Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) sekä pohjoiseen (Viitasaari, Pihtipudas ja Kinnula) alueeseen. Pieneläinpäivystyksestä on tehty maakunnallinen sopimus, jonka kautta pieneläinpäivystys ostetaan Jyväskylän eläinsairaaltalta.

Toimintakatsaus 1–12/2024

Eläinlääkinnässä on kaksi suureläinpäivystyksen aluetta. Pohjoista aluetta päivystetään Pihtiputaan vastaanotolta ja siihen kuuluvat Viitasaaren, Pihtiputaan ja Kinnulan kunnat. Eteläistä aluetta päivystetään Karstulan tai Saarijärven vastaanotoilta ja siihen kuuluvat Saarijärven, Karstulan, Kannonkosken, Kivijärven ja Kyyjärven kunnat. Poikkeuksellisissa tilanteissa on päivystetty koko aluetta ns. suuralueena, miltä tahansa vastaanotolta käsin.

Eläinlääkinnässä on 8,3 kunnaneläinlääkäriä virkaa. Kaikki virat olivat toimintavuoden aikana täytettynä. Erilaisista vapaista johtuen myös sijaisten määrä vuoden aikana oli merkittävä ja sijaisuuDET saatiin hyvin täytettyä.

Perustelut poikkeamille

Eläinlääkinnän klinikkamaksuja ja puhelinpäivystyksen tuloja kertyi hieman yli 5000 € arvioitua enemmän, mikä johtuu suurelta osin pieneläinkäyntien määrän kasvusta.

Toimintakulut ylittivät talousarviossa varatun noin 52 800 eurolla. Ylityksen aiheuttivat pääasiassa pieneläinpäivystyksen kustannusten nousu, johon ei vielä talousarviota tehdessä voitu varautua sekä henkilöstökulujen ylitys, minkä taustalla vaikuttivat eniten vuoden ajalle osuneet perhevapaat.

2.4.7 Eläinsuojelu

Pohjoisen Keski-Suomen ympäristötoimi vastaa kahdeksan kunnan (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Saarijärvi, Karstula, Kannonkoski, Kivijärvi ja Kyyjärvi) valvontaeläinlääkärille määrättyjen tehtävien tuottamisesta. Valvontaeläinlääkärin tehtävänkuvaan kuuluvat eläinsuojelu- ja eläintautilain mukaiset valvontatehtävät, sivutuotevalvonta sekä elintarvikevalvonnan laitos- ja alkutuotannon valvontatehtävät. Valtio korvaa eläinten terveyden ja hyvinvoinnin valvonnan sekä eläinsuojelua ja eläintautien vastustamista koskevan valvonnan kustannukset.

Muiden Keski-Suomen ympäristöterveydenhuollon yksiköiden kanssa on tehty yhteistyösopimus eläinsuojelulain ja eläintautilain mukaisten valvontatehtävien hoitamisesta. Yhteistyösopimuksella valvontaeläinlääkärit saavat laajempaa kollegiaalista tukea sekä tarvittaessa konkreettista tarkastusapua.

Toimintakatsaus 1–12/2024

Vuonna 2024 valvontaeläinlääkärit suorittivat 121 eläinsuojelutarkastusta. Maitohygieniatarkastuksia oli suunniteltu tehtäväksi 16 kpl, joista saatiin tehtyä 14 kpl sekä 4 uusintatarkastusta. Muuta alkutuotannon valvontaa ei vuoden aikana tehty. Tavanomaisesta poikkeavaa oli Ruokaviraston suunnitelmalliseen sivutuotevalvontaan liittyvät kuusi sivutuotetarkastusta ja lintuinfluenssatorjuntaan liittyvät kaksi turkistarhan bioturvatarkastusta. Näiden lisäksi uuden koirarekisterin valvonta työllisti valvontaeläinlääkäreitä.

Valtio korvaa eläinsuojelusta ja eläintautivalvonnasta aiheutuvia kustannuksia tehtäviin käytetyn työajan ja muiden kustannusten toteuman perusteella. Ympäristöpalveluissa on kaksi valvontaeläinlääkärin virkaa. Vuoden aikana valvontaeläinlääkäreinä työskenteli myös sijaisia.

Perustelut poikkeamille

Toisen valvontaeläinlääkärin tehtävään sisältyy myös vastaavan kunnaneläinlääkärin tehtävä, joten kaikkia kustannuksia ei voida kohdentaa valtiolle. Erityisesti syksyllä suuri osa toisen työajasta kohdentui muihin kuin valvontatehtäviin. Tästä johtuen tulopuolella jäätii tavoitteista reilut 14 000 euroa.

Toimintakulujen nousu johtuu pääasiassa henkilöstökulujen noin 29 700 euron kasvusta, mikä puolestaan johtuu suurelta osin jaksotettujen palkkojen osuudesta joka oli 23 700 €.

	Budjetti	Muutos	Budjetti + muutos	Toteutuma	Poikkeama	124 Käytt ö- %
	2024	2024		2024 01-12		
2050						
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA						
KÄYTTÖTALOUS						
TALOUS						
TOIMINTAKULUT						
Palvelujen ostot	-466				-466	
Asiakaspalvelujen ostot	698		-466 698		698,00	
				-451		
Muiden palvelujen ostot				263,86	451 263,86	-100
	-466			-451		
Palvelujen ostot	698		-466 698	263,86	-15 434,14	96,7
	-466			-451		
TOIMINTAKULUT	698		-466 698	263,86	-15 434,14	96,7
	-466			-451		
TOIMINTAKATE/JÄÄMÄ	698	0	-466 698	263,86	-15 434,14	96,7
Poistot ja arvonalentumiset						
Suunnitelman mukaiset poistot	-20		-20	-20,04	0,04	100,2
Poistot ja arvonalentumiset	-20		-20	-20,04	0,04	100,2
	-466			-451		
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	718	0	-466 718	283,90	-15 434,10	96,7

2.5 Yhteenveto määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

YHTEENVETO VALTUUSTON HYVÄKSYMIE MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN TOTEUTUMISESTA

KÄYTTÖTALOUS	Sitovuus	Määrärahat						Tuloarviot					
		Budjetti	Muutos	Budjetti +	Toteutuma	Ero	Käyttö-	Budjetti	Muutos	Budjetti +	Toteutuma	Ero	Käyttö-
		2024	2024	muutos	2024 01-12		%	2024	2024	muutos	2024 01-12		%
YLEISHALLINNON TOIMIELIMET		-2 097 175		-2 097 175	-2 001	-96	95,4	279 029		279 029	258	21	92,4
HALLINNON TUKIPALVELUT		-879 472		-879 472	-1 042	162	118,4	866 758		866 758	1 030	-163	118,8
ELINKEINO-JA MAATALOUSTOIMI		-539 021		-539 021	-484	-55	89,8	419 368		419 368	350	69	83,5
YLEISHALLINTO YHTEENSÄ	N	-3 553 716		-3 553 716	-3 556	3	100,1	1 590 955		1 590 955	1 660	-69	104,3
PIHTIPUTAAN KOULUT		-6 659 714		-6 659 714	-6 442	-218	96,7	49 800		49 800	229	-179	459,2
PIHTIPUTAAN VARHAISKASVATUS		-1 860 819		-1 860 819	-1 748	-113	93,9	147 978		147 978	147	1	99,3
PIHTIPUTAAN KANSALAIPOISTO		-376 181		-376 181	-363	-13	96,5	28 000		28 000	74	-46	263,3
PIHTIPUTAAN KIRJASTO		-683 765		-683 765	-707	23	103,4	365 306		365 306	387	-22	106
PIHTIPUTAAN KULTTUURI-LIIKUNTA-NUORISO		-786 420		-786 420	-706	-81	89,7	104 831		104 831	125	-21	119,7
SIVISTYSLAUTAKUNTA	N	-11 247 466		-11 247 466	-10 806	-442	96,1	1 025 362		1 025 362	1 351	-326	131,8
YHDYSKUNTATEKNISET PALVELUT		-1 127 398		-1 127 398	-994	-133	88,2	156 017		156 017	177	-21	113,6
TILAPALVELU		-4 025 913	-79 000	-4 104 913	-3 819	-286	93	5 466 139		5 466 139	5 530	-63	101,2
TEKNINEN LAUTAKUNTA		-5 314 142	-109 000	-5 423 142	-5 030	-393	92,8	5 622 156		5 622 156	5 707	-85	101,5
YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA	N	-466 698		-466 698	-451	-15	96,7						
TULOSLASKELMA													
Verotulot								7 916 000		7 916 000	8 366	-450	105,7
Valtionosuudet								5 299 699		5 299 699	5 188	111	97,9
Korkotuotot								254 000		254 000	255	-1	100,6
Muut rahoitustuotot								10 000		10 000	63	-5	637,5
Korkokulut		-300 000		-300 000	-596 €	296 €	198,5						
Muut rahoituskulut		-20 000		-20 000	-6 €	-13 €	32,4						

INVESTOINNIT

Ohjelmisto- ja laitteistopäivitykset						-30 000		-30 000	-48 093	18 093	160,3
Maa-alueiden osto/myynti						-50 000		-50 000		-50 000	
VT4 -matkailuympäristön investointihanke	391 000	391 000	32 066	358 934	8,2	-625 000		-625 000	-182 308	-442 692	29,2
Ukonniemen kalasataman kehittämishank.	200 000	200 000		200 000		-251 000		-251 000	-2 765	-248 235	1,1
Osakkeet ja osuudet/kunnanhallitus									-7 060	7 060	-100
Terveyskeskuksen muutos-ja korjaustyöt						-50 000		-50 000	-44 016	-5 984	88
Sopukan yläpohjakerroksen korjaus						-80 000	0	-80 000	-78 714	-1 286	98,4
Perusopetuksen tietopalvelun laitteet						-30 000	0	-30 000	-30 000		100
Lukio, tietokoneet lukion aloittaville						-15 000	0	-15 000	-11 550	-3 450	77
Putaanvirran koulun irtaimisto						-10 000	0	-10 000	-7 383	-2 617	73,8
Varhaiskasvatuksen irtaimisto						-15 000		-15 000	-14 240	-760	94,9
Yläkoulun pihan saneeraus						-70 000	-5 080	-75 080	-77 295	2 215	103
Putaanvirran koulu - korjaukset						-50 000	5 080	-44 920	-37 965	-6 955	84,5
Riihitien ryhmiksen jäähdytys						-20 000		-20 000	-16 758	-3 242	83,8
Muurasjärven koulun korjaukset							-32 000	-32 000	-31 908	-92	99,7
Tilapalvelun kalusto						-30 000		-30 000	-16 915	-13 085	56,4
Puhtauspalvelun koneet ja laitteet						-10 000		-10 000	-4 112	-5 888	41,1
Ruokapalvelun hankinnat						-10 000		-10 000	-7 434	-2 566	74,3
Liikuntapaikkojen kalusto						-35 000		-35 000	-13 121	-21 879	37,5
Climetic Oy:n halli						-30 000		-30 000	-29 009	-991	96,7
Riihitien rivitalon korjaus						-20 000		-20 000	-18 590,04	-1 409,96	93
Kumpula päärakennus, ulkovuori						-60 000		-60 000	-43 174,53	-16 825,47	72
Kaavateiden peruskorjaus						-150 000	-188 000	-338 000	-297 517,43	-40 482,57	88
Arvolan teollisuusalueen kadut						-300 000		-300 000	-360 871,34	60 871,34	120,3
Puistot ja muut yleiset alueet						-30 000		-30 000	-24 205,53	-5 794,47	80,7
PIHTIPUTAAN KUNTA	591 000	591 000	38 813	552 187	6,6	-2 091 000	-220 000	-2 311 000	-1 407 522	-903 478	60,9

RAHOITUSOSA

Antolainauksen muutokset

Antolainasaamisten lisäys

0

0

Antolainasaamisten vähennys

0

0

Lainakannan muutokset

Pitkäaikaisten lainojen lisäys

0

0

Pitkäaikaisten lainojen vähennys

1 200

Lyhytaikaisten lainojen muutos

0

0

2.6 Investointiosan toteutuminen

Investoinneissa valtuustoa sitovia erillisiä hankkeita ovat investoinnit, joiden kustannusarvio on 168.187 euroa tai suurempi. Tämä tarkoittaa nimenomaan hankkeen kokonaiskustannuksia siinäkin tapauksessa, että hanke ajoittuu usealle vuodelle ja vuosittain määrärahat alittavat hankerajan. Rajaa pienemmät määrärahat ovat lautakunnan kohdennettavissa.

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Ohjelmisto- ja laitteistopäivitykset						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-48 092,90	18 092,90	160,3
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-48 092,90	18 092,90	160,3
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	0	-30 000	-48 092,90	18 092,90	160,3
Maa-alueiden osto/myynti						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000		-50 000,00	
INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000		-50 000,00	
INVESTOINTITULOT						
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				6 747,60	-6 747,60	-100
INVESTOINTITULOT				6 747,60	-6 747,60	-100
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	0	-50 000	6 747,60	-56 747,60	-13,5
VT4 -matkailuympäristön investointihanke						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN	-75 000		-75 000	-49 840,07	-25 159,93	66,5
	-550			-132		
MUUT INVESTOINTIMENOT	000		-550 000	468,39	-417 531,61	24,1
	-625			-182		
INVESTOINTIMENOT	000		-625 000	308,46	-442 691,54	29,2
INVESTOINTITULOT						
RAHOITUSOSUUDET						
INVESTOINTEIHIN	391 000		391 000	32 065,72	358 934,28	8,2
INVESTOINTITULOT	391 000		391 000	32 065,72	358 934,28	8,2
	-234			-150		
INVESTOINNIT NETTO	000	0	-234 000	242,74	-83 757,26	64,2
Ukonniemen kalasataman kehittämishank.						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-25,08	25,08	-100
	-251					
MUUT INVESTOINTIMENOT	000		-251 000	-2 740,00	-248 260,00	1,1
	-251					
INVESTOINTIMENOT	000		-251 000	-2 765,08	-248 234,92	1,1
INVESTOINTITULOT						
RAHOITUSOSUUDET						
INVESTOINTEIHIN	200 000		200 000		200 000,00	

					129	
INVESTOINTITULOT	200 000		200 000		200 000,00	
INVESTOINNIT NETTO	-51 000	0	-51 000	-2 765,08	-48 234,92	5,4

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Osakkeet ja osuudet/kunnanhallitus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT				-7 060,00	7 060,00	-100
INVESTOINTIMENOT				-7 060,00	7 060,00	-100
INVESTOINNIT NETTO	0	0		-7 060,00	7 060,00	-100
Terveyskeskuksen muutos- ja korjaustyöt						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-7 552,05	7 552,05	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000	-36 464,10	-13 535,90	72,9
INVESTOINTIMENOT	-50 000		-50 000	-44 016,15	-5 983,85	88
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	0	-50 000	-44 016,15	-5 983,85	88
Sopukan yläpohjakerroksen korjaus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-5 231,58	5 231,58	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-73 482,57	-6 517,43	91,9
INVESTOINTIMENOT	-80 000		-80 000	-78 714,15	-1 285,85	98,4
INVESTOINNIT NETTO	-80 000	0	-80 000	-78 714,15	-1 285,85	98,4
Perusopetuksen tietopalvelun laitteet						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-30 000,00		100
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-30 000,00		100
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	0	-30 000	-30 000,00		100

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Lukio, tietokoneet lukion aloittaville						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000	-11 550,07	-3 449,93	77
INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000	-11 550,07	-3 449,93	77
INVESTOINNIT NETTO	-15 000	0	-15 000	-11 550,07	-3 449,93	77
Putaanvirran koulun irtaimisto						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-7 383,05	-2 616,95	73,8
INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-7 383,05	-2 616,95	73,8
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	0	-10 000	-7 383,05	-2 616,95	73,8
Varhaiskasvatuksen irtaimisto						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000	-14 239,97	-760,03	94,9
INVESTOINTIMENOT	-15 000		-15 000	-14 239,97	-760,03	94,9
INVESTOINNIT NETTO	-15 000	0	-15 000	-14 239,97	-760,03	94,9
Yläkoulun pihan saneeraus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-70 000	-5 080	-75 080	-77 295,29	2 215,29	103
INVESTOINTIMENOT	-70 000	-5 080	-75 080	-77 295,29	2 215,29	103
INVESTOINNIT NETTO	-70 000	-5 080	-75 080	-77 295,29	2 215,29	103

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Putaanvirran koulu - korjaukset						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-13 180,91	13 180,91	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-50 000	5 080	-44 920	-24 784,31	-20 135,69	55,2
INVESTOINTIMENOT	-50 000	5 080	-44 920	-37 965,22	-6 954,78	84,5
INVESTOINNIT NETTO	-50 000	5 080	-44 920	-37 965,22	-6 954,78	84,5
Riihitien ryhmiksen jäähdytys						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-4 213,28	4 213,28	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-12 544,96	-7 455,04	62,7
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-16 758,24	-3 241,76	83,8
INVESTOINNIT NETTO	-20 000	0	-20 000	-16 758,24	-3 241,76	83,8
Muurasjärven koulun korjaukset						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-7 789,55	7 789,55	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT		-32 000	-32 000	-24 118,25	-7 881,75	75,4
INVESTOINTIMENOT		-32 000	-32 000	-31 907,80	-92,2	99,7
INVESTOINNIT NETTO	0	-32 000	-32 000	-31 907,80	-92,2	99,7
Tilapalvelun kalusto						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-16 914,59	-13 085,41	56,4
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-16 914,59	-13 085,41	56,4
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	0	-30 000	-16 914,59	-13 085,41	56,4

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Puhtauspalvelun koneet ja laitteet						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-4 112,00	-5 888,00	41,1
INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-4 112,00	-5 888,00	41,1
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	0	-10 000	-4 112,00	-5 888,00	41,1
Ruokapalvelun hankinnat						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-7 434,25	-2 565,75	74,3
INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-7 434,25	-2 565,75	74,3
INVESTOINNIT NETTO	-10 000	0	-10 000	-7 434,25	-2 565,75	74,3
Liikuntapaikkojen kalusto						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-35 000		-35 000	-13 121,02	-21 878,98	37,5
INVESTOINTIMENOT	-35 000		-35 000	-13 121,02	-21 878,98	37,5
INVESTOINNIT NETTO	-35 000	0	-35 000	-13 121,02	-21 878,98	37,5
Climetic Oy:n halli						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-2 583,73	2 583,73	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-26 425,72	-3 574,28	88,1
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-29 009,45	-990,55	96,7
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	0	-30 000	-29 009,45	-990,55	96,7

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Riihitien rivitalon korjaus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-7 431,58	7 431,58	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-11 158,46	-8 841,54	55,8
INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-18 590,04	-1 409,96	93
INVESTOINNIT NETTO	-20 000	0	-20 000	-18 590,04	-1 409,96	93
Kumpula päärakennus, ulkovuori						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-17 836,55	17 836,55	-100
MUUT INVESTOINTIMENOT	-60 000		-60 000	-25 337,98	-34 662,02	42,2
INVESTOINTIMENOT	-60 000		-60 000	-43 174,53	-16 825,47	72
INVESTOINNIT NETTO	-60 000	0	-60 000	-43 174,53	-16 825,47	72
Kaavateiden peruskorjaus						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-6 790,47	6 790,47	-100
	-150			-290		
MUUT INVESTOINTIMENOT	000	-188 000	-338 000	726,96	-47 273,04	86
	-150			-297		
INVESTOINTIMENOT	000	-188 000	-338 000	517,43	-40 482,57	88
	-150			-297		
INVESTOINNIT NETTO	000	-188 000	-338 000	517,43	-40 482,57	88
Arvolan teollisuusalueen kadut						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN				-2 515,38	2 515,38	-100
	-300			-360		
MUUT INVESTOINTIMENOT	000		-300 000	871,34	60 871,34	120,3
	-300			-363		
INVESTOINTIMENOT	000		-300 000	386,72	63 386,72	121,1
	-300			-363		
INVESTOINNIT NETTO	000	0	-300 000	386,72	63 386,72	121,1

	Budjetti 2024	Muutos 2024	Budjetti + muutos	Toteutuma 2024 01-12	Poikkeama	Käyttö- %
Puistot ja muut yleiset alueet						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
MUUT INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-24 205,53	-5 794,47	80,7
INVESTOINTIMENOT	-30 000		-30 000	-24 205,53	-5 794,47	80,7
INVESTOINNIT NETTO	-30 000	0	-30 000	-24 205,53	-5 794,47	80,7
PIHTIPUTAAN KUNTA						
INVESTOINNIT						
INVESTOINTIMENOT						
OMA RAKENTAMINEN	-75 000		-75 000	-124 990,23	49 990,23	166,7
	-2 016			-1 282		
MUUT INVESTOINTIMENOT	000	-220 000	-2 236 000	531,71	-953 468,29	57,4
	-2 091			-1 407		
INVESTOINTIMENOT	000	-220 000	-2 311 000	521,94	-903 478,06	60,9
INVESTOINTITULOT						
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYYNTI				6 747,60	-6 747,60	-100
RAHOITUSOSUUDET						
INVESTOINTEIHIN	591 000		591 000	32 065,72	558 934,28	5,4
INVESTOINTITULOT	591 000		591 000	38 813,32	552 186,68	6,6
	-1 500			-1 368		
INVESTOINNIT NETTO	000	-220 000	-1 720 000	708,62	-351 291,38	79,6

3 TILINPÄÄTÖKSEN LIITETIEDOT

Tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

1. ARVOSTUSPERIAATTEET

Käyttöomaisuus

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Hankintamenosta on ensin vähennetty hankintaan saatu rahoitusavustus. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien käyttöomaisuusosakkeet on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Pysyvien vastaavien sijoitusluonteiset erät on merkitty taseessa hankintamenona tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon tai sitä alempaan todennäköiseen arvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintamenoon tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

2. -----

3. -----

4. Olennaiset kirjausperiaatteiden muutokset

5. -----

Tuloslaskelman liitetiedot

6. TOIMINTATUOTOT

6. Toimintatuotot tehtävälueittain

	2024	2023
Yleishallinto	722 754,80	1 182 820,65
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 347 538,57	1 710 620,52
Yhdyskuntapalvelut	2 591 113,47	2 436 626,18
<i>Kunnan toimintatuotot yhteensä</i>	<i>4 661 406,84</i>	<i>5 330 067,35</i>

7. VEROTULOT

7. Verotulojen erittely

	2024	2023
Kunnan tulovero	5 337 465,00	5 214 039,00
Osuus yhteisöveron tuotosta	1 738 284,00	1 988 143,00
Kiinteistövero	1 290 636,00	1 189 082,00
<i>Verotulot yhteensä</i>	<i>8 366 385,00</i>	<i>8 391 264,00</i>

8. VALTIONOSUUDET

8. Valtionosuuksien erittely

	2024	2023
Valtionosuudet		
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	2 555 354,00	3 638 801,00
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tasaus	1 539 874,00	1 367 237,00
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	235 322,00	249 298,00
Verotulomenetysten kompensatio	857 854,00	858 002,00
<i>Valtionosuudet yhteensä</i>	<i>5 188 404,00</i>	<i>6 113 338,00</i>

9. PALVELUJEN OSTOT

9. Palvelujen ostojen erittely

	2024	2023
Asiakaspalvelujen ostot	400 164,28	898 250,82
Muiden palvelujen ostot	3 440 979,51	2 907 747,83
<i>Kunnan palvelujen ostot yhteensä</i>	<i>3 841 143,79</i>	<i>3 805 998,65</i>

Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot**Konsernitilinpäätöksen laajuus**

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty tytäryhteisöt Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy, Kiint Oy Pihtiputaan Vuokra-Asunnot, Ki Oy Pihtiputaan Putaanportti sekä Ki Oy Niemenharju. Lisäksi konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä. Osakkuusyhteisöjä ei ole yhdistelty.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty. Konsernin sisäiset kiinteistöverot on tilikaudella eliminoitu. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät sisäiset katteet on eliminoitu.

Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoiset ja verotusperusteiset varaukset sekä poistoero on merkitty omaan pääomaan ja se on otettu huomioon omistuksen eliminoinnissa.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja tytäryhteisöjen sekä kuntayhtymien keskinäisen omistuksen eliminointina on käytetty menetelmää, joka vastaa olennaisilta osin hankintamenomenetelmää. Omistuksen eliminoinnissa syntynyt ero on kirjattu kokonaisuudessaan hankintatilikaudelle.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistötytäryhteisöjen rakennusten poistot on edellisiltä tilikausilta oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja kertynyt poistovajaus on kirjattu konsernitaseessa rakennusten vähennykseksi ja oman pääoman erään Edellisten tilikausien yli-/alijäämää. Tilikauden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja poistovaje on kirjattu konsernitaseessa rakennusten vähennykseksi ja Tilikauden yli-/alijäämään.

10. ---

11. ---

12. ---

13. PYSYVIEN VASTAAVIEN HYÖDYKKEIDEN MYYNTIVOITOT JA – TAPPIOT

13. Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoitot ja -tappiot

	Konserni		Kunta	
	2024	2023	2024	2023
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot				
Rakennusten myyntivoitot				
Muut myyntivoitot			6 179,04	8 519,21
<i>Myyntivoitot yhteensä</i>			6 179,04	8 519,21
Muut toimintakulut				
Myyntitappiot				
<i>Myyntitappiot yhteensä</i>				

14. SELVITYS SUUNNITELMAN MUKAISTEN POISTOJEN PERUSTEISTA JA NIIDEN MUUTOKSISTA

Käyttöomaisuuden poistojen määrittämisessä on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu käyttöomaisuuden hankintamenoista arvioitun taloudellisen pitoajan mukaan. Arvioidut poistoajat ja niitä vastaavat vuotuiset poistoprosentit sekä poistomenetelmät ovat:

Taseryhmä	Suunnitelman mukaiset poistot	Poistoaika/poistoprosentti
100 Aineettomat oikeudet		
1000 Tietokoneohjelmat	Tasapoisto	3 vuotta (33.3 %/v)
1020 Muut aineettomat oikeudet	Tasapoisto	
105 Muut pitkävaikutteiset menot	Tasapoisto	3 vuotta (33.3 %/v)
110 Maa- ja vesialueet ja puistot	Ei poistoa	
111 Rakennukset		
1110 Asuinrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta (3.33 %/v)

1120 Muut rakennukset		
Hallinto- ja laitosrakennukset	Tasapoisto	40 vuotta (3.33 %/v)
Tehdas- ja tuotantorakennukset	Tasapoisto	25 vuotta (5 %/v)
Talousrakennukset	Tasapoisto	15 vuotta (6.7 %/v)
Vapaa-ajan rakennukset	Tasapoisto	20 vuotta (5 %/v)
113 Maa- ja vesirakenteet		
1150 Maarakenteet		
Kadut, tiet, torit, puistot	Menojäännöspoisto	10,0 %/v
Muut maarakenteet	Menojäännöspoisto	10,0 %/v
1160 Vesirakenteet		
Sillat, laiturit ja uimala	Menojäännöspoisto	25,0 %/v
Muut vesirakenteet	Menojäännöspoisto	20,0 %/v
1170 Johtoverkostot		
Vedenjakeluverkosto	Menojäännöspoisto	10,0 %/v
Viemäriverkko	Menojäännöspoisto	10,0 %/v
Kaukolämpöverkko	Menojäännöspoisto	15,0 %/v
116 Koneet ja kalusto		
1120 Kuljetusvälineet		
Rautaiset alukset	Menojäännöspoisto	20,0 %/v
Puiset alukset ym. uivat	Menojäännöspoisto	20,0 %/v
Muut kuljetusvälineet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
1220 Muut koneet ja kalusto		
Muut liikkuvat työkonet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
Muut raskaat koneet	Menojäännöspoisto	25,0 %/v
Muut kevyet koneet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
Sairaala-, terveydenh. yms laitteet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
Atk-laitteet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
Muut koneet ja laitteet	Menojäännöspoisto	30,0 %/v
118 Muut aineelliset hyödykkeet		
120 Osakkeet ja osuudet		
1310 Kuntayhtymäosuudet	Ei poistoa	
1320 Tytäryhtiöosakkuudet ja osuudet	Ei poistoa	
1330 Osakkuusyhtiöosuudet ja osakkuudet	Ei poistoa	
1335 Yhteisyyhteisöosakkuudet ja osuudet	Ei poistoa	
1340 Muut osakkeet ja osuudet	Ei poistoa	

Alle 5.045,64 euron suuruiset käyttöomaisuushankinnat on kirjattu vuosikuluiksi.

15. Satunnaiset tuotot ja kulut

15. Satunnaiset tuotot ja kulut

15. Satunnaiset tuotot ja kulut 2024

Työ- ja elinkeinoministeriö	
kertakorvaus	32 000,00

16. ---

17. ---

18. ----

19. AINEELLISET JA AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

19. Aineelliset ja aineettomat hyödykkeet

Aineettomat
hyödykkeet

Aineettomat oikeudet

Poistamaton hankintameno 1.1	65 394,27
Lisäykset tilikauden aikana	48 092,90
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	
Vähennykset tilikauden aikana	
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	-36 795,42
Arvonlennukset ja niiden palautukset	
Poistamaton hankintameno 31.12.	76 691,75

Aineelliset hyödykkeet

Maa-alueet

Kiinteistöjen
liittymismaksut

Rakennukset

Poistamaton hankintameno 1.1	3 615 557,29	43 412,04	18 412 630,10
Lisäykset tilikauden aikana		1 607,17	377 430,87
Rahoitusosuudet tilikauden aikana			
Vähennykset tilikauden aikana	-568,56		
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto			-1 262 017,70
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 614 988,73	45 019,21	17 528 043,27

Kiinteät rakenteet ja
laitteet

Koneet ja kalusto

Keskenräiset
hankinnat

Poistamaton hankintameno 1.1.	3 338 600,22	498 068,74	6 942,00
Lisäykset tilikauden aikana	321 722,96	104 754,95	514 787,37
Rahoitusosuudet tilikauden aikana			
Vähennykset tilikauden aikana			
Siirrot erien välillä			
Tilikauden poisto	-337 546,18	-156 026,41	
Arvonlennukset ja niiden palautukset			
Poistamaton hankintameno 31.12.	3 322 777,00	446 797,28	521 729,37

**Aineelliset hyödyk-
keet yhteensä**

Poistamaton hankintameno 1.1.	25 915 210,39
Lisäykset tilikauden aikana	1 320 303,32
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	
Vähennykset tilikauden aikana	-568,56
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	-1 755 590,29
Arvonlennukset ja niiden palautukset	
Poistamaton hankintameno 31.12	25 479 354,86

**Tytäryhteisöosakkeet Osakkuusyhteisö-
osakkeet Kuntayhtymä-
osuudet**

Hankintameno 1.1.	4 589 271,23	47 342,73	262 236,96
Lisäykset			
Vähennykset			
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.	4 589 271,23	47 342,73	262 236,96

**Muut osakkeet ja Osakkeet ja osuu-
osuudet det yhteensä**

Hankintameno 1.1.	687 214,86	5 586 065,78
Lisäykset	7 060,00	7 060,00
Vähennykset		
Siirrot erien välillä		
Hankintameno 31.12.	694 274,86	5 593 125,78

**Aineelliset hyödyk-
keet yhteensä**

Poistamaton hankintameno 1.1.	25 779 076,74
Lisäykset tilikauden aikana	2 561 343,05
Rahoitusosuudet tilikauden aikana	
Vähennykset tilikauden aikana	-742 918,79
Siirrot erien välillä	
Tilikauden poisto	-1 682 290,61
Arvonlennukset ja niiden palautukset	
Poistamaton hankintameno 31.12	25 915 210,39

**Tytäryhteisöosakkeet Osakkuusyhteisö-
osakkeet Kuntayhtymä-
osuudet**

Hankintameno 1.1.	4 589 271,23	252 742,73	262 236,96
Lisäykset			
Vähennykset		-205 400,00	
Siirrot erien välillä			
Hankintameno 31.12.	4 589 271,23	47 342,73	262 236,96

**Muut osakkeet ja Osakkeet ja osuu-
osuudet det yhteensä**

Hankintameno 1.1.	687 214,86	5 791 465,78
Lisäykset		
Vähennykset		-205 400,00
Siirrot erien välillä		
Hankintameno 31.12.	687 214,86	5 586 065,78

Tasetta koskevat liitetiedot

Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

20. TYTÄRYHTEISÖT JA KUNTAYHTYMÄOSUUDET

20.-22. Tytäryhteisöt ja kuntayhtymäosuudet

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus- osuus	Konsernin omistus- osuus	Kuntakonsernin osuus (1000 €) omasta po:sta	vieraasta po:sta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Ki Oy Pihtiputaan Vuokra-asunnot	Pihtipudas	100 %	100 %	457	1 905	0
Pihtiputaan Lämpö ja Vesi Oy	Pihtipudas	100 %	100 %	3 335	737	-117
Ki Oy Pihtiputaan Putaanportti	Pihtipudas	100 %	100 %	1 110	50	0
Ki Oy Niemenharju	Pihtipudas	100 %	100 %	2 064	1 957	-15
Kuntayhtymät						
Keski-Suomen liitto	Jyväskylä	1,25 %	1,25 %	12	18	3
Äänekosken ammatillisen koulutuksen kuntayhtymä	Äänekoski	7,20 %	7,20 %	1 757	187	36

Yhteisyhteisöt	
Pohjoisen Keski-Suomen Verkkopalvelut Oy	Saarijärvi 13,95 %
Sammakkokangas Oy	Saarijärvi 7,59 %
Keski-Suomen Verkkoholding Oy	Konnevesi 13,40 %

21. -----

22. -----

23. SAAMISTEN ERITTELY

23. Saamisten erittely

	2024		2023	
	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset	Pitkä- aikaiset	Lyhyt- aikaiset
Saamiset tytäryhteisöiltä				
Myyntisaamiset		9 363,37		2 228,28
Lainasaamiset	75 000,00		150 000,00	
Muut saamiset	1 949 950,66		1 814 242,54	135 708,12
Siirtosaamiset				
Yhteensä	2 024 950,66	9 363,37	1 964 242,54	137 936,40
Saamiset kuntayhtymiltä				
Myyntisaamiset		150,00		800,00
Lainasaamiset				
Muut saamiset				
Siirtosaamiset				
Yhteensä		150,00		800,00

24. SIIRTOSAAMISIIN SISÄLTYVÄT OLENNAISET ERÄT

24. Siirtosaamisiin sisältyvät olennaiset erät

	Kunta 2024	Kunta 2023
Pitkäaikaiset siirtosaamiset		
Menoennakot		
Etukäteen maksetut vuokratulot		
<i>Pitkäaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>		
Lyhytaikaiset siirtosaamiset		
Tulojäämät		
Siirtyvät korot		
Kelan korvaus työterveyshuollosta	32 000,00	45 000,00
EU-tuet ja avustukset	5 000,00	70 355,60
Keski-Suomen Liitto	38 458,86	0,00
Ympäristöministeriö	58 209,71	0,00
Muut tulojäämät	32 457,54	240 153,10
<i>Tulojäämät yhteensä</i>	166 126,11	285 153,10
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	166 126,11	285 153,10

25. OMAN PÄÄOMAN ERITTELY

25. Oman pääoman erittely

	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Peruspääoma 1.1	12 442 146,51	12 442 146,51	12 484 712,96	12 484 712,96
Lisäykset	42 733,32	42 706,32		
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	12 484 879,83	12 484 852,83	12 484 712,96	12 484 712,96
Arvonkorotusrahasto 1.1.	186 563,47	186 503,00		
Lisäykset		60,48		
Vähennykset	176,33			
Arvonkorotusrahasto 31.12.	186 387,14	186 563,48		
Muut omat rahastot	104 099,40	90 458,18		
Siirrot rahastoon	19 000,28	13 641,22		
Siirrot rahastosta				
Muut omat rahastot yhteensä 31.12.	123 099,68	104 099,40		
Edellisten tilikausien ylijäämä 1.1.	9 300 822,01	8 407 929,47	8 135 042,38	6 421 438,94
Siirto vahinkorahastoon				
Edellisen tilikauden oikaisu	1 008 331,69	892 892,54		359 488,86
Edellisten tilikausien ylijäämä 31.12	10 309 153,70	9 300 822,01	8 135 042,38	6 780 927,80
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	175 889,52	1 156 748,30	422 467,04	1 354 114,58
<i>Oma pääoma yhteensä</i>	23 279 409,87	23 233 086,02	21 042 222,38	20 619 755,34

26. ERITTELY POISTOERON MUUTOKSISTA

26. Erittely poistoeron muutoksesta

	2024	2023
Investointivaraukseen liittyvä poistoeron muutos	74 018,60	58 757,19
Suunnitelman mukaisten poistojen ja verotuksessa tehtyjen poistojen erotus		
<i>Poistoeron muutokset yhteensä</i>	<i>74 018,60</i>	<i>58 757,19</i>

27. PITKÄAIKAISET VELAT JOTKA ERÄÄNTYVÄT 1.1.2030 TAI JÄLKEEN

27. Pitkäaikaiset velat jotka erääntyvät 1.1.2030 1.1.2029
tai sen jälkeen 2024 2023

Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	4 820 479,00	5 870 563,00
<i>Pitkäaikaiset velat yhteensä</i>	<i>4 820 479,00</i>	<i>5 870 563,00</i>

28. JOUKKOVELKAKIRJALAINAT

28. Joukkovelkakirjalainat

	2024	2023
Alle vuoden kuluessa erääntyvät		
kuntatodistustlainat		
Op Yrityspankki Oyj	0,00	2 000 000,00
korko %	0,00	4,10
Kuntarahoitus Oyj	6 000 000,00	4 000 000,00
korko %	3,03	4,07
Yhteensä	6 000 000,00	6 000 000,00

29. ---

30. SELVITYS VELOISTA KONSERNIN TYTÄRYHTEISÖILLE

30. Pitkä- ja lyhytaikaiset velat tytäryhteisöille ja kuntayhtymille

	2024	2024	2023	2023
	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen	Pitkä- aikainen	Lyhyt- aikainen
Velat tytäryhteisöille				
Saadut ennakot				
Ostovelat		107 169,14		11 957,60
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>		107 169,14		11 957,60
Velat kuntayhtymille				
Saadut ennakot				
Ostovelat				79,50
Muut velat				
Siirtovelat				
<i>Yhteensä</i>				79,50
<i>Vieraspääoma yhteensä</i>		107 169,14		12 037,10

31. RAHOITUSARVOPAPERIT TASE-ERITTÄIN

31. Rahoitusarvopaperit tase-erittäin

Sijoitukset

	2024	2023
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	6 573 711,23	6 270 164,16
Kirjanpitoarvo	5 844 439,51	5 568 325,68
Erotus	729 271,72	701 838,48
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus		
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	0,00	0,00
Kirjanpitoarvo	0,00	0,00
Erotus	0,00	0,00
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta		
Kirjanpitoarvo		
Erotus		
Yhteensä rahoitusarvopaperit	5 844 439,51	5 568 325,68

32. ----

33. SIIRTOVELKoihin sisältyvät olennaiset erät

33. Siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät

	Konserni 2024	Konserni 2023	Kunta 2024	Kunta 2023
Lyhytaikaiset siirtovelat				
Tuloennakot	34 447	35 282		10 170
Menojäämät				
Palkkojen ja henk.sivuk.jaks.	930 974	987 776	930 974	987 777
Korkojaksotukset	80 262	107 798	80 262	107 798
Muut menojäämät	201 817	196 462	711	
Siirtovelat yhteensä	1 213 053	1 292 036	1 011 947	1 095 575

34. ----

35. ----

36. ----

37. -----

38. VUOKRAVASTUUT

38. Vuokravastuut

vuosivuokra irtisanomisaika vuokravastuu

Ki Oy Pihtiputaan Putaanportti	112 636,00	1 vuosi	112 636
Kansalaisopiston vuokrat	13 423,13	1 vuosi	13 423
As Oy Pihtiputaan Keihäspuisto	9 217,91	1 kuukausi	815
	135 277,04		126 874

38. Leasingvastuut

Danske Finance Oy	5 668,97
Yhteensä	5 668,97

39. -----

40. VASTUUSITOUMUKSET

40. Vastuusitoumukset

	2024	2023
Takaukset saman kons.yht.puolesta		
Alkuperäinen pääoma	5 740 000,00	5 740 000,00
Jäljellä oleva pääoma	1 792 048,00	2 030 170,00
Takaukset muiden puolesta		
Alkuperäinen pääoma	2 860 000,00	2 860 000,00
Jäljellä oleva pääoma	1 229 962,00	1 292 574,00

Vastuu Kuntien takauskeskuksen vastuista

	2024	2023
Kunnan osuus takausvastuista 31.12.	34 676,00	25 002,00

41. ALV PALAUTUSVASTUU

41. Arvonlisäveron mahdollinen palautusvastuu

Vastuuta jäljellä 31.12. **857 444,00**

Arvonlisäveron palautusvastuu:

Palautuksen ja vähennyksen käsittely arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myytäessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa vähennyksen tai palautuksen oikeuttamattomaan tarkoitukseen. Palautusvastuuta määriteltäessä otetaan huomioon kiinteistöt, joiden osalta vastuun toteutuminen on todennäköistä investointi- tai taloussuunnitelman tai toimenpideohjelmaan perustuen.

42. HENKILÖSTÖN LUKUMÄÄRÄ

42. Henkilöstön lukumäärä

	2024	2023
Yleishallinto	29	29
Sivistystoimi	138	139
Tekninen toimi	28	28
Yhteensä	195	196

43. HENKILÖSTÖKULUT

43. Henkilöstökulut

	2024	2023
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	9 171 612,93	9 434 554,41
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aineellisiin hyödykkeisiin	124 990,23	71 523,19
Henkilöstökulut yhteensä	9 296 603,16	9 506 077,60

44. LUOTTAMUSHENKILÖIDEN PALKKIOISTA PERITYT

44. Luottamushenkilön palkkioista perityt ja tilitety luottamushenkilömaksut

	2024	2023
Suomen Keskustapuolue	4 725,00	4 466,00
Kokoomuspuolue	68,00	42,00
Suomen Sosiaalidemokraattinen puolue	2 065,50	2 441,25
Suomen Vasemmistoliitto	0,00	0,00
Perussuomalaiset	678,50	550,75
Suomen Kristillisdemokraatit	0,00	19,00
Pihtiputaan parhaaksi	3 546,50	3 175,00
Vihreä liitto	0,00	0,00
	11 083,50	10 694,00

45. TILINTARKASTUSPALKKIOT

45. Lakisääteistä tilintarkastusta suorittavalle tilintarkastusyhteisölle maksettavat palkkiot

Tilintarkastajan palkkiot

	2024	2023
Talvea Julkishallinnon Palvelut Oy	19 019,37	17 480,30
Yhteensä	19 019,37	17 480,30

46. TIEDOT KUNNAN JA SEN INTRESSITAHOIHIIN KUULUVIEN VÄLISISTÄ LIIKETOIMISTA

46. Tiedot kunnan ja sen intressitahoihin kuuluvien välisistä liiketoimista

Kunnanjohtajan johtajasopimus

	2024	2023
Erokorvaus	12 kk palkka	12 kk palkka

47. ----

48. ----

49. ---

50. ----

51. ---

52. ---

LUETTELO KÄYTETYISTÄ TILIKIRJOISTA

Vuoden 2024 tilinpidossa on käytetty seuraavia kirjanpitokirjoja:

Tasekirja sidottuna
Päiväkirja IT- tulosteena
Pääkirja IT- tulosteena

PIHTIPUTAAN KUNTA KIRJANPITOKIRJAT JA TOSITELAJIT

TILINPÄÄTÖS 2024

Kirjanpitokirjat:

Tasekirja
Tase-erittelyt
Päiväkirjat
Pääkirja

Käyttöomaisuuskirjanpito
Palkkaluettelot
Laskutuspäiväkirjat

Tositelajit:

001 Pankkitositteet
002 Pohjola-sijoitus
003 Muistiotositteet
006 Oikaisu tilinavaussaldoihin
020 Myyntireskontran suoritukset
030 Ostoreskontran suoritukset
201 Palkat
301 Ostolaskut taloustoimisto
305 Ostolaskut kierrätettävät
401 Yleishallinnon myyntilaskut
403 Teknisen lautakunnan myyntilaskut
405 Yleishallinto/kauppahintalaskut
503 Maa-alueiden vuokralaskut
504 Rakennusten vuokrat
610 Päivähoitolaskut
620 Viitaseudun opiston laskut
635 Sivistystoimen myyntilaskut
636 Vapaa-aikatoimen myyntilaskut
640 Jätehuoltolaskut
990 Sumu-poistot
995 Liitetietositteet
999 Tilinpäätössimulointi

4 TILINPÄÄTÖKSEN ALLEKIRJOITUS

Olemme tänään hyväksyneet kokouksessamme Pihtiputaan kunnan vuoden 2024 tilinpäätöksen toimitettavaksi tilintarkastajien tarkastettavaksi.

Pihtiputaalla 17.03.2025

Jääskeläinen Tuomo
puheenjohtaja

Kari Parkkonen
varapuheenjohtaja

Markku Kananen

Laitinen Marika

Kyläniemi Aira

Mattola Tauno

Myllynen Kirsi

Nykänen Onni

Närhi Sirpa

Ari Kinnunen
kunnanjohtaja

5 TILINPÄÄTÖSMERKINTÄ

TILINTARKASTAJIEN TASEMERKINTÄ

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pihtipudas _____._____.2025

TALVEA Julkishallinnon Palvelut Oy
tilintarkastusyhteisö

Jukka Vuorio
tilintarkastaja, JHTT

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 150 pages before this page

Dokumentet inneholder 150 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 150 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 150 sider før denne side

Detta dokument innehåller 150 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende

SIGNATURES

ALLEKIRJOITUKSET

UNDERSKRIFTER

SIGNATURER

UNDERSKRIFTER

This documents contains 151 pages before this page

Dokumentet inneholder 151 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 151 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 151 sider før denne side

Detta dokument innehåller 151 sidor före denna sida

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmitteckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende